

táriátust. Részletesen foglalkozott a házhelykérdéssel, a kishaszonbérleti rendszerrel és hangsúlyozta, hogy a mai helyzetben legcélszerűbben és leghatékonyabban a házhelyjuttatással lehet eredményesen megoldani a teendőket. Ezzel a legsürgősebb szociális igények kielégíthetők anélkül, hogy a termelés folytonossága veszélyeztetve volna. Utalt arra, hogy az utóbbi időben egyre erősebb mértékű öltő demagógia a vidéken olyan hangulatot teremtett, hogy egyes helyeken már a termelést veszélyezteti. Az igazítás hatása alatt az ország egyes vidékein a munkaszerződés megkötése nehézségekbe ütközik, mert a munkásságot a különböző jelszavakkal és ígérekkel félrevezetik. Pedig nehéz idők jöhetnek és szükség van a társadalmi osztályok közötti békén alapuló társadalmi egységére és a nyugodt munkára. Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a kormány magáévá teszi azokat az elgondolásokat, amelyek alkalmasak lesznek a társadalmi osztályok közötti béke megteremtésére és a termelés biztonságán keresztül ennek fokozottabb emelésére.

vitéz Purgly Emil alelnök nagy helyesléssel kísért felszólalása után Jankovich Béla József gróf jelentkezett szólamra. Hangsúlyozta, hogy mindenben magáévá teszi a kormány földbirtokpolitikai törvényjavaslatát, az elnök által előterjesztett észrevételeket és osztja e kérdéssel kapcsolatban az előtte szóló által kifejtett aggodalmakat. Meg kell állapítania, hogy a kormány igenis módjában állt volna az 1936. évi XXVII. t.-c., az u. n. telepítési törvény keretén belül is megoldani mindazokat az elgondolásait, amelyeket a legújabb földbirtokpolitikai törvényjavaslat betervezésének indoklásául felhozott. A telepítési törvény által teremtett nyugodt légkörben mind megoldhatók lennének a kívánt reformok és nem jelentkeznék az a nyugtalanság, az a bizonytalanság, ami egyes vidékeken ma már odavezet, hogy a munkásság nem köt munkaszerződéseket, mert meg van tévesztve a jövő kilátásai felől. Nem hagyhatja említés nélkül ezzel kapcsolatban a vármegyei szociális titkárok tevékenységét sem, akik bár elismerésre méltó igyekezettel, de nem mindig kellő szakszerűséggel foglalkoznak a vidék szociális helyzetének feltárásával. Megtörtént, hogy ezek már azt is megállapították, mintha a törvényhatósági virilis rendszer volna a falusi elégedetlenség oka. Kitért a földbirtokosozságot minduntalan érő támadásokra is, amelyek hol a reakció, hol pedig a liberalizmus vádjával illetik a birtokosokat. Megértene a támadásokat, ha a földbirtokosok valóban hátráltatnák a reformok megvalósítását, de így, amikor önszántukból három törvényt szavaztak már meg, amelyekben a nemzet érdekében áldozatok viselésére hajlandók, igaztalannak és méltatlannak tartja ezeket a támadásokat és azokból csak azt a következtetést tudja levonni, hogy a támadásokat az a gyűlölet fűti, amely a földbirtokosozságot tönkretévéséért tűzte ki céljául. Beszède végén köszönetét fejezte ki az elnökségnek és mindazoknak, akik a földbirtokpolitikai törvényjavaslatával kapcsolatban az OMGE szakszerű és a mezőgazdaság egyetemes érdekeit szem előtt tartó észrevételeinek összeállítását és szerkesztését végezték.

Részesművelés az új földbirtokpolitikában.

A kishaszonbérletek alakításának előmozdításáról és más földbirtokpolitikai rendelkezésekről szóló törvényjavaslat kimondja, hogy ha a tudomásulvétel végett bejelentett haszonbérleti szerződés 100 kat. holdat meghaladó területre vonatkozik, a haszonbérlet a szerződés tudomásulvétele esetében kötelezni lehet, hogy a haszonbérletbe vett ingatlan mezőgazdasági művelés alatt álló területének legfeljebb $\frac{1}{3}$ részét kishaszonbérletbe adja. Továbbá a földművelésügyi miniszter kötelezheti a haszonbérletet,

A választmány tetszésnyilvánítása közben elhangzott beszéd után Karásonyi Sándor kigazda, a Hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület kiküldöttje hangot adott a kishaszonbérlettel szembeni véleményének. Mindenben csatlakozott az előterjesztett és részére is megküldött észrevételekhez. Mint kisbirtokos is osztozik azokban az aggodalmakban, amelyek a kormány földbirtokpolitikai törvényjavaslatával szemben felmerültek. Ha a gazdatársadalomnak módja lett volna a törvényjavaslat előkészítési munkálataiban az őt megillető módon résztvennie, akkor a gyakorlati élet lehetőségeivel és kívánalmaival bizonyára jobban számoló javaslat került volna a törvényhozás elé. Nézete szerint a javaslatnak különösen a terményértékesítés kérdéseit kellett volna jobban szem előtt tartania. Saját tapasztalataiból állítja, hogy mindazok, akik a háború után a földreform során földhöz jutottak, ma szegényebbek, mint amikor még munkába jártak. Bár helytálló, hogy a kishaszonbérlet több állati terméket és kerti terményeket állítanak elő, mindehhez azonban értékesítési lehetőség, továbbá élő- és holtfelszerelés, nemkülönben szakszerű, szorgalmas munka kell. A kormány terve szerint nagy tömegben kisbirtokhoz jutók nem fognak sem a szaktudással, sem pedig a kellő élő- és holtfelszereléssel rendelkezni, így a kisbirtokba kerülő földterületek nemcsak a kisbirtok, hanem a köz javára is csak félhozamot nyújthatnak. Hódmezővásárhely határában még nagyobb középbirtok is áll, mégis van munkáskérdés, amelyet csak munkaalkalommal lehet megoldani. Ezzel és a meglévő életképes gazdaságok megerősítésével kell a helyes földbirtokpolitikát megalapozni és mivel mindezek a szempontok az elnök által előterjesztett emlékiratban kifejezésre jutnak, azt a maga részéről is elfogadta.

E beszéddel lezárult a földbirtokpolitikai törvényjavaslat megvitatása. Az elnöki bejelentés, az azt követő felszólalások és a gyűlés résztvevőinek hangulata egyaránt biztosságot tett amellett, hogy az OMGE hagyományaihoz híven, ezúttal is a mezőgazdaság egyetemes érdekeit tartotta szem előtt és a gazdák összességének véleményét tükrözte vissza, amikor ebben a nagyjelentőségű kérdésben állást foglalt és komoly érvekkel alátámasztott, jól megfontolt aggodalmait a kormánytényezők és a nyilvánosság előtt kifejtette.

Nem lehet kétséges, hogy a felszólalóknak a mostani légkörben talán népszerűtlen, de annál bátrabb kiállása egyedül csak általános nemzetgazdasági és jól felfogott gazdaérdeket szolgál, hiszen a törvényjavaslat helyes célját illetően senkiben sem lehet kétség. Nem gáncoskodás tehát, ha a felszólalók kifejezésre juttatták aggályait, mert ezek egyikét sem egyéni vagy osztályérdek, hanem a föld szeretetétől áthatott emelkedett szempontok diktálták. A tárgyilagos észrevételeket és jogos aggodalmakat kísérő javaslatok pedig, amelyek a célszerűbb és eredményesebb megoldást keresik, anélkül, hogy az áldozatok alól kibújni igyekeznének, a jószándék és tiszta cél leghatásosabb érvei, amelyek nem maradhatnak eredmény nélkül.

hogy a kishaszonbérletbe adásra kijelölhető terület legfeljebb $\frac{1}{3}$ részén a földművesekkel részesművelési szerződést kössön.

A magyar gazdaságok különösen a multban területük számottevő részét részesműveléssel igyekeztek hasznosítani, egyrészt gazdasági, másrészt szociális okokból. Ugyanis régebben sok gazdaságnak nem volt meg a kellő felszerelése ahhoz, hogy saját maga végezze el az összes munkát és ezért a szántóföldi terület bizonyos hányadát részesműveléssel hasznosította. De szociális oka is volt ennek a rendszernek, mert az aratási munkára szerződött munkás csak úgy szerkezethet meg agabonájárándóságán kívül burgonya-, kukorica-, répa-, stb. szükségletét és csak úgy hasz-

nálhatta ki a maga és családja munkaerőjét, ha részesföldet is kapott. Ezt a gazdaságok csaknem általánosan méltányolták is.

A részesművelésnek az idő folyamán különböző rendszerei alakultak ki a helyi adottságok alapján. A belteresebb művelésre való áttéréssel a régen alkalmazott, kezdetleges rendszerek elavultak és több nem feleltek meg sem a gazdaságok, sem a munkások érdekeinek, de nem szolgálták az általános közgazdasági érdekeket sem. Gondoskodni kellett tehát olyan megoldásról, amely a rendszer bátrányai kiküszöbölő, előnyeit pedig átmenti és ezzel lehetővé teszi a részesművelés bekapcsolását az okosabb és magasabb színvonalú üzemevezetésbe.

Ma, amikor az új földbirtokpolitika megvalósulása körben akarja kifejleszteni a részesművelést és ezáltal kényeret kíván adni olyan néprétegeknek, amelyek a tőke és felszerelés teljes hiányában még földön gazdálkodni képtelenek, fontos, hogy a kérdésel foglalkozzunk.

A részesművelés fokozottabb kiterjesztésének lehetőségét több szempontból kell elbírálni. Mindenekelőtt szem előtt kell tartanunk, hogy a szociális viszonyok javítására való törekvések mellett a gazdaságunkban bekövetkező elkerülhetetlen növekedés a lehető legkisebb legyen és lassan fejlődő gazdaságunk eddig elért színvonalát a lehetőség megteremtésével meg kell tartani. A termelés eredménye részesművelés esetén ugyanis nemcsak a rendszer helyességétől, hanem a részesmunkások szorgalmától, tudásától, a munka megfelelő elvégzésére vonatkozó kikötés betartásától függ. Csakis ilyen feltételekkel lehet a termelés kiifjodó, mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt megfelelő.

A törvényjavaslat kimondja, hogy a részesművelési szerződés feltételeit — a helyi szokások figyelembevételével — a földművelésügyi miniszter állapítja meg és a szerződési feltételek megtartását ellenőriztetni, a részesek gazdálkodására pedig felügyelőgyakorlat.

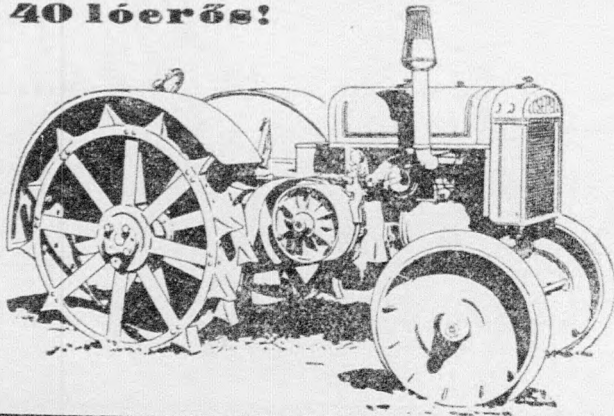
A tervezet e pontjának végrehajtásán működő részesművelési rendszer jövő sorsa. A végrehajtás során nagy feladat hárul a földművelésügyi minisztériumra abban a tekintetben, hogy a részes szerződések feltételeit ne csak az egyes vidékeken kialakult szokásoknak megfelelően állapítsa meg, hanem igyekezze a rendszer korszerű fejlesztését az egyes úttörő kezdeményezése alapján fokozni. Ma már nem gondolhatunk az elavult feles gazdálkodásra, vagy egy régi módú megoldásokra, amelyek a „feles” vagy a részes gazdálkodást alig, vagy csak tökéletlenül befolyásolták és ellenőrizték s főként csak a részesedő hányadát állapították meg. De nem gondolhatunk ilyen rendszerre azért sem, mert hiszen a javaslat célja olyan néprétegek bekapcsolása a földművelésbe, amelyeknek nincs felszerelésük, mert ha volna, az a kisbirtokosok célszerűbben kihasználhatnák munkásságukat. Így tehát olyan részesművelési rendszereket kell keresnünk, amelyek minden tekintetben a legmegfelelőbbek.

A részesművelés korszerű rendszerei ma még egészen más nyomokon haladnak, mint a régié. A leglényegesebb a fejlődés azon a téren, hogy az új részesművelési rendszerek fokozott mértékben vesztő figyelembe a termelés érdekeit és ennek szemmel tartásával osztják meg a munkát a felek között. A szerződő fél közül a termeléshez mindegyik az a járul hozzá, amit a másiknál tökéletesebben, vagy olcsóbban bír megoldani. Így a részes főleg csak a kezi munkát végzi, a gazdaság pedig a földön és a vetőmagon kívül a fogatos munkát adja és ami nem kevésbé fontos, irányítja a munkákat. Nevelti a népet a helyes termelésre, előkészíti az önálló gazdálkodásra. Ezzel nemcsak a saját érdekét szolgálja, hanem biztosítja, hogy a részes is munkájával a legnagyobb eredményt érje el.

Az újabb részesművelési rendszerekre például szolgálhat Kemptner Ernő jószágfelügyelőnek — ak

CSEPEL-TRAKTOR

40 lóerős!



Rendkívül csekély üzemeltetés!

40 lóerős!

Hosszú élettartam! Legkiválóbb kipróbált nemes anyagokból!

Legminimálisabb alkatrészszükséglet és alacsony beszerzési árak!

Nagy teljesítőképesség minden talajon.

Alacsony ár és kedvező fizetési feltételek.

Több éves referenciákkal szolgálunk.

Gyártja: WEISS MANFRED Acél-, Fémművei R.-T., CSEPEL

Eladási központ: AGRÁRGLÓBUS Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.

Telefon: 126—681

Budapest, V., Szent István-körút 12

Sürgőnycim: Agrobudapest

évek óta fog
— a sőregi
1938. évi 23
tott részesm
hogy a része
legjobb házi
minden mu
ebben az i
szát, amelye
személyzet
a részes
igazolása
termésbő
kormányz
zett munka
A munká
zésének ell
hivatott, m
részes műve
leníthető a
vezetőtl. A
minőségének
talai alap
meg legmeg
A törvény
hajtásának
minisztérium
E kérdés
tisztak egy
lehetővé ten
gazdáink ne
hanem meg
is a magya
Általában
részesművel
nak, ha e r
tokon alapul
megfelelő ir
indított föld
eredményes,
nemzetnek j

NÖ

Nezetem
csenek elég
biztosításba
elleni küzdel
járul ehhez,
vizet könnye

Ilyen tal
növénye a
tapasztalata
tetni.

A baltac
termőrétegu
takarmány
száritva, el
mostoha vis
utána legel
mánynövény
belőlük nyv
amilyen a l
igényesebbek
külterjes,
tését és ver
cim felkarol
hetjük.

Gondolju
lehatoló győ

ÚJ



MINO
MA

nyek óta foglalkozik a részesművelés célszerűsítésével — a sőregi uradalomban használt és a „Köztelek” 1938. évi 23—24. számában közölt úgynevezett javított részesművelési rendszere, amellyel sikerült elérnie, hogy a részes munka minősége olyan tökéletes, mint a legjobb házilag végzett munka. Ennek lényege, hogy minden munkás úgynevezett munkabetétlapot kap, ebben az ápolási munkák minden egyes szakaszát, amelyet a részesmunkás elvégzett, a felügyelőszemélyzet egy tagja igazolja és ezek alapján kapja meg a részes a megérdemelt keresetét. Minél kevesebb igazolása van, annál kisebb arányban részesedik a termésből. E rendszerrel nagyon jól érvényesül a kormánynak az a célkitűzése is, hogy csak a jól végzett munka érdemel elismerést.

A munka menetének megszabására, helyes elvégzésének ellenőrzésére elsősorban az érdekeltektől hivatott, mert az üzembe szervesen beillesztett részes művelés semilyen vonatkozásban sem függetleníthető a gazdaság munkarendjétől és munkaszervezetétől. A munkák időpontjának megállapítását, minőségének ellenőrzését helyi ismeretei és tapasztalatai alapján ugyancsak az üzemvezető oldhatja meg legmegfelelőbbben.

A törvény mindkét oldalról történő helyes végrehajtásának ellenőrzése pedig a földművelésügyi minisztérium feladata.

E kérdésnél magától adódik az elbocsátott gazdasítztek egy részének elhelyezkedési lehetősége, amely lehetővé teszi, hogy a már szaktudással bíró mezőgazdák ne más pályán keressenek megélhetést, hanem meglévő tudásukat és munkájukat továbbra is a magyar föld javára használják.

Általában a nagyobb méretekre kiterjesztett részesművelés csak úgy felelhet meg a kitűzött célnak, ha a rendszer kiépítése gyakorlati tapasztalatokon alapuló, a helyi és népi viszonyoknak legjobban megfelelő irányt követi. A szociális törekvésektől indított földbirtokpolitika csak abban az esetben lesz eredményes, ha a magyar nép összességének, az egész nemzetnek javát szolgálja. V. A.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Surányi János dr.

A baltacim termesztése.

Irtá: Wessely Mihály.

Nézetem szerint a Dunántúlon a herfélék nincsenek eléggé felkarolva. Takarmányszükségletünk biztosításában nekünk, gazdáknak, a szárazság elleni küzdelem okozza a legnagyobb gondot. Hozzájárul ehhez, hogy meszes vályogtalajaink nagy része vizet könnyen átértesztő kavicsos nyugszik.

Ilyen talajoknak igen becses évelő takarmánynövénye a baltacim. E sorok keretében megkísérlem tapasztalataim nyomán termesztését részletesen ismertetni.

A baltacim a gyenge, meszes, homok és sekély termőrétegű talajok eléggé meg nem becsült évelő takarmánynövénye. Mind zölden, mind szénává szárítva, elsőrendű takarmányt szolgáltat s még mostoha viszonyok között is ad egy jó kaszálást és utána legelőt. Gyenge talajokon az egyvári takarmánynövények termesztése nagyon megdrágítja a belőlük nyert takarmányt. Értékesebb herfélék, amilyen a lucerna és lóhere, a baltacimnél sokkal igényesebbek a talaj iránt. Ezeket mérlegelve a külterjes, gyenge talajú gazdaságok állattenyésztését és vele a gazdaságok jövedelmezőségét a baltacim felkarolásával sokkal biztosabb alapra fektethetjük.

Gondoljunk arra is, hogy a baltacim, melyre a hatoló gyökérzetével és nitrogéngyűjtő-képességével

a talajt lényegesen megjavítja. Viszont nedves talajon nem díszlik.

A Dunántúl dombosabb vidékén ismerem nagy- és kisgazdákat, akik a baltacimet felkarolták és igen sokra becsülik, mert azt tapasztalták, hogy a baltacim után képesek olyan földön is bűzát természetni, ahol erre régebben gondolni nem lehetett. Ezek a gazdák főképp a majortól, vagy községtől távolabb eső tábláikat és általában azokat a földjeiket, amelyeket a nehéz megközelítés, vagy a trágyahiány miatt kellően nem trágyázhatnak, baltacimtermesztésre használják és igen helyesebb ez az eljárásuk. Nagyon kívánatos volna azonban, hogy ez a helyes elv és mód gazdáink között minél szélesebb rétegben uralkodjon, mert sajnos, a gyenge termőerő következtében célszerűtlenül kihasználják, vagy elhanyagolják, de egyébként a baltacimtermesztés révén igen jól hasznosítható területet nagyon sokat találhatunk.

A baltacimtermesztés részletes ismertetése széleskörű tárgylást igényelne, ehelyett csak a természet körül néhány fontosabb és a gyakorlati gazdák által megfigyelt dolgot kívánok megvilágítani.

A gazdasági szakkönyveink általában a tavaszi vetését ajánlják védőnövénnyel úgy, mint a lóherét szokás vetni. Magját a kereskedésben hámozatlanul, vagy hámozottan árulják. A hámozatlanból 80—100, a hámozottból 50—60 kg-ot vetnek sorba kat. holdankint, 2—3 hét múlva kikel s a védőnövénnyel letakarítása után, kedvező időjárásban augusztusban néha még legeltetni, vagy később esetleg kaszálni is lehet. De olyan könnyű talajon, ahol a szarvasmarha a gyenge növényt tövestől kitépi, első évben még csak juhokkal legeltessük, ezekkel is csak bizonyos ideig és óvatosan, nehogy tövig lerágják. Szeptember közepén-végén túl azonban még a következő években sem tanácsos legeltetni, hogy jól megerősödjön a tálbe.

A baltacimvetés általában tavasszal a legbiztosabb. A tapasztalat azonban már több helyen rávezette a gazdákat arra, hogy a júliusi—augusztusi vetés is jól beválhat, ha egy-két esőt kap. Nagyon gyenge, meszes és hamar kiszáradó talajokon az őszi vetési idő jobb a tavaszinál, különösen akkor, ha hámozatlan magot vetünk. A hámozatlan mag ugyanis később csírázik és száraz tavaszon könnyen megeshetik, hogy a később kikelő baltacim sülvényes, köves talajon a szárazság áldozata lesz.

Hámozott magnál ez a veszély kevésbé áll elő, mert előbb csírázik és amire a szárazság beáll, addigra eléggé megerősödhetik. Tavaszi vetésre mégis megfelelőbb a hámozott mag, habár aránylag drágább. Augusztusi vetésnél, amire a mag kikel, rendszerint megjönnek az esősebb idők s enyhe őszön a tél beálltáig eléggé megerősödhetik a vetés.

A szeptemberben kikelő baltacim a telet jól állja és a következő évben már használható.

Fűmagot is szoktak a baltacimmaghoz keverni, ha mindjárt kezdetben füves baltacimkaszálót akarnak létesíteni. Ez kivált soványabb és száraz talajokon célszerű és ilyenkor a *mágoesi rozsnok* (*Bromus inermis*) mindig szerepeljen a keverékben. Füves baltacim vetésénél kat. holdankint 70—80 kg hámozatlan, illetve 40—50 kg hámozott baltacimmagot és 5—10 kg fűmagkeveréket számítnak egy kat. holdra.

Jobb talajokon, különösen ha magot is akarunk róla fogni, a baltacimet tisztán vetjük. A tiszta vetést azonban csakis a magtermesztés teszi megkövethetővé, mert a gazdák véleménye szerint a füves baltacim jobb szénát ad. A baltacim levelei szénává szárításakor könnyen peregnak. Ezért nem is szokták forgatni és gyűjtését is a reggeli órákban, harmatszálattakor végzik. De még így is a tiszta vetésű baltacimból a behordás és kazalozás közben sok levél hull el és veszendőbe megy. Ezt meggátolja a füveskeverék, mert a lepergő levél nagyobb részét könnyebben felfogja. Kisebb gazdaságokban és általában ott,

ahol a takarmányban többnyire hiány van, a baltacim szénát gyűjtéskor kevésbé szokták kötni és így hordják be. Ilyen módon a levélhullási veszteség még kisebb és a takarmány felhasználása is beosztva, takarékosabban történhetik.

Jobb talajon és esősebb nyáron a baltacim adhat még egy kaszálást, rendszerint azonban az első kaszálás után legeltetni szokták. A legeltetést azonban, főleg a juhokkal szeptember közepén, melegebb fekvésben szeptember végén be kell szüntetni, hogy a baltacim a fagy beálltáig még kihajtsjon.

Magtermesztésre használhatjuk a baltacimet már a harmadik évtől kezdve, amikor a teljes termőképességét elérte.

A magbaltacimet akkor kell kaszálni, amikor alsó hüvelyei barnulni kezdenek. A felső hüvelyek barnulását nem szabad bevárni, mert akkor az alsó legértékesebb hüvelyek leperegnek. Reggeli órákban, harmattal kaszáljuk és ugyancsak a reggeli órákban apró petrencékbe gyűjtjük, vagy kévékbe kötjük, persze néhány nap múlva a kaszálás után és teljes megszáradás után ponyvával kibélelt szekereken hordjuk be.

Akár géppel, akár kézihadaróval könnyen csépelhető; a visszamaradt fejletlen hulladékmagot a baromfiakkal nagyon jól értékesíthetjük. Szalmája és polyvája télen át feltakarmányozható. A baltacim a leggondosabb betakarítás esetén is hullatja magját, ez azonban nem nagy baj, mert a következő évben tapasztalhatjuk, hogy a kipergett mag nem egészen vesztett kárba. Amikor a magbaltacimet letakarítottuk, a tarlót jó erősen fel kell fogasolni, így a kihullott mag egy része az esőzések beálltával kikel. Ha a baltacimtáblának csak egy részén természetünk magot, a következő évben tapasztalhatjuk, hogy az a rész, ahol magot természetünk, az előző évben kihullott mag egy részének kikélese révén sűrűbb állományú, mint a másik részen. Ezt szem előtt tartva, a magot váltakozó helyeken természetjük és ilyen módon, ha a kellő ápolásról gondoskodunk, a baltacim ugyanazon a területen sok éven át természethető.

Magot főként csak akkor termesszünk, ha a baltacim tiszta, gyomtalan és életerős. De viszont ilyen esetben nagyon érdemes természetni, mert a felesleg jól eladható.

Ha a baltacim valamely oknál fogva ritka volna, akkor felülvetjük csomós ebir, francia perje és mezei komócsin fűmagkeverékkel, a ritkulás mértéke szerint kb. 10 kg-ot számítva a keverékből. Nagyon sovány, vagy száraz talajra a fűmagkeverék közé nagyon ajánlatos felvenni az árva- vagy mágoesi rozsnokot is. Ez gyenge minőségű takarmányt ad ugyan, de nagyon igénytelen, mert még a leggyengébb sülvényes talajon is, ahol értékesebb fűféle nem terem meg, megél. Erre való tekintettel a keverékbe ebből, a talaj minősége szerint, a többihez viszonyítva, többet is vehetünk.

Tavaszi vetésű baltacim felülvetését augusztusban végezzük olyan módon, hogy a talajt előbb megfogassuk és szórva vetjük a fűmagot.

Az augusztusi vetésű baltacimbe pedig a következő év tavaszán ugyancsak fogasolás után szórjuk el a fűmagot, illetve a fűmagkeveréket.

Ha tiszta baltacimet akarunk, akkor baltacim-maggal is felülvetethetjük a ritka vetést.

A fogasolást egyébként minden tavasszal el kell végeznünk. Megfelelő helyen 5—10, sőt több évig is használható jó karbantartás esetén. A baltacimnak betegségei és ellenségei nem igen vannak. Legtöbb kárt tesznek közte a gyomok, főként a tarack és a pimpinella, az állati ellenségek közül pedig az egér.*)

*) Közöljük ezt a gyakorlati gazda tollából származó cikket azért is, mert tapasztalataink szerint a baltacim is olyan növény, amelynek termesztése — különleges viszonyok között nagy hasznossága ellenére — nem terjed megfelelőképpen. Szívesen vesszünk ezért a termesztési eljárásokra és eredményekre vonatkozó egyéb gyakorlati közléseket is. Rovatvezető.

ÚJ TAVASZI KÉPES FŐÁR JEGYZÉKÜNK MEGJELENT!

BÁRKI KÍVÁNSÁGÁRA INGYEN ÉS BÉRMENTVE MEGKÜLDJÜK!

TELEFONSZÁM: 144—460

Monori Hag

SÜRGÖNYCÍM: GRANARIUM

MAGYAR MAGTENYÉSZTÉSI R.-T.

KÖZPONTJA ÉS MONORI MAGKERESKEDÉSE

BUDAPEST, VIII., RÁKÓCZI-ÚT 7. SZÁM

MINŐSÉG-
MAGVAK

MINŐSÉG-
MAGVAK

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

A burgonya vetőgumójának szükségszerű felújítása.

Írta: Westsik Vilmos.

A burgonya eredetileg a páratelt, bőséges csapadékú és mérsékelt meleg nyári vidékek növénye. Minél melegebb és szárazabb vidékre visszük a burgonyát, annál inkább veszít életerejéből és ennek révén termőképességéből.

Hazai viszonyaink között a burgonya legnagyobb részt meleg és száraz vidékre kerül és így vetőgumójának felújítása nélkül évről-évre sokat veszít életképességéből. Ennek okát a következőkben kell keresnünk. Száraz és meleg vidéken a nyár folyamán bent a talajban erős mértékben szaporodnak el a „Fusarium” fajcsoportjába tartozó különböző gombák, amelyek egyes növényeket elő állapotban is megtámadnak olyan módon, hogy a gyökérzetet keresztül behatolnak a szár és levél szövetébe és azok időelőtti elszáradását okozzák, mielőtt élet-hivatásukat befejezték volna. Száraz és meleg vidéken különös előszeretettel támadják meg a „Fusarium” gombák a burgonyát és a csillagfürtöt, ezáltal azok korán elszáradnak. A gazda ezt az időelőtti elszáradást a nyári száraz melegnek tulajdonítja és egyszerűen „nyári hervadás”-nak nevezte el.

A legutóbbi években Gulyás Antal dr. gazdasági akadémiai tanár sokat foglalkozott a burgonya nyári hervadásának okaival és kutatásai révén kimutatta, hogy száraz és meleg vidéken egy ragályanyag is okozza a szár és levél korai megbarnulását, elszáradását. Mivel pedig a ragályanyag alakját az eddig használatban lévő mikroszkópokkal nem lehet meglatni, ezért „vírus”-nak, illetve az ennek révén keletkezett kóros folyamatot „vírus betegség”-nek nevezte el.

Kétségtelen, hogy a burgonyavész és ennek csoportjába tartozó baktériumfajok is okozhatják a burgonya lombzatának megbetegedését, azonban a hazai viszonyok között túlyomóan a különböző „Fusarium”-gombák és a „vírus betegség” okozzák a burgonya életképességének és ennek révén termőképességének csökkenését. E két kóros tényezővel szemben másként nem tudunk védekezni, csak úgy, ha nagy gondot fordítunk a burgonya tenyészkiválasztására. Tehát csakis olyan bokor után szedünk vetőgumót, amely az egész tenyészidő alatt egészségesnek bizonyult, vagyis ellenállt az említett kórokozónak.

A tenyészkiválasztás azonban csakis akkor ad jó és tartós eredményt, ha az a hazai rögon történik. Ez természetesen is, hiszen a magyarországi száraz és meleg éghajlat alatt lépnek fel a különleges kórokozók és így a burgonyatőnek a hazai földön kell kimutatnia, hogy képes-e ellenállni az itteni kóros tényezők befolyásának. Ebből nyilvánvaló, hogy a gyakorlati gazdálkodás számára elsősorban a hazai burgonyanemesítő telepek és a vetőmagszaporító gazdaságok tudnak jó vetőgumót szolgáltatni.

A nyári hervadással szemben mutatkozó ellenállóképesség elbírálása különleges szakértelemet és állandó éber figyelmet igényel az egész tenyészidő alatt. Ennek alapfeltétele azonban hiányzik a legtöbb gazdaságban, már csak azért is, mert a kezelő személyzet rendszerint kevés a gazdaság területéhez arányítva.

Amit minden gyakorlati gazdától meg lehet kívánni, az inkább abban foglalható össze, hogy ősszel a szedés idején végezzék bokronkénti vetőgumóvizsgálatot, tehát olyan bokrok után szedjen vetőgumót, amely alatt sok, jól fejlett és egészséges gumó van. Tavasszal pedig arra ügyeljen, hogy a vetőmagnak elhelyezett burgonyakészletből selejtezze ki azokat a gumókat, amelyek apró fehér gumócskák jelentkeznek, vagy amelyek cérnacsirát nevelnek. Elülletéshez csakis az erős csírált mutató gumókat használja fel.

Ilyen egyszerű gyakorlati fogásokkal sokat segíthetünk, azonban teljes mértékben mégsem bírjuk megakadályozni a termőképesség hanyatlását. Ez okból időközönként célszerű a vetőgumót felújítani olyan gazdaságokból, ahol a gyakorlati fogásokon

kívül kellő szakértelemmel végzik az egész tenyészidő alatt a burgonyatővek tenyészkiválasztását, vagyis szigorúan elbírálják az egyes tővek ellenállóképességét a nyári hervadással szemben is.

Hogy ilyen gazdaságokból időközönként célszerű a vetőgumót felújítani, ennek igazolásul elsorolom a következő adatokat. A nyíregyházi homokjavító kísérleti gazdaság 1930-ban hozatott eredeti nemesített „Ella”-fajta burgonyát és ezt 1938-ig minden felújítás nélkül évről-évre tovább termesztette. Azonban hat év múlva, vagyis 1936-ban ellenőrzés céljából felújítottam a vetőmag egy részét eredeti nemesített „Ella”-fajttal — Eszenyi Jenő tornyospálcai burgonyanemesítő telepéről — és ezt a felújított magot két éven keresztül espedig 1936-ban és 1937-ben összehasonlítottam a mi régi gazdasági „Ella”-fajtánkkal.

A terméseredmény laza, barna homokon közvetlen trágyázás nélkül kat. holdankint a következőkben alakult: 1936-ban adott a gazdasági Ella 81-77, az eredeti nemesített Ella 87-83 q gumótermést. Az 1937. évben a gazdasági Ella 74-88, az eredeti nemesített Ella 84-22 q terméssel fizetett.

Az 1938. év folyamán kiadtam ezt a két fajtát Nyíregyháza város császárszállási birtokára, ahol a gazdaság vezetője, Márkus József okl. gazda, intéző, ezt a két Ella-fajtát homokos barna vályogtalajon ültette el, ugyancsak közvetlen trágyázás nélkül. Az 1938. évben az új helyen, de jobb talajon a gazdasági Ella 92-16, az eredeti nemesített Ella 108-80 q gumótermést adott kat. holdankint. A leírt három évi kísérlet tehát következetesen igazolja, hogy időnként célszerű a vetőgumót olyan helyről felújítani, ahol a vetőgumó kiválasztását teljes szakértelemmel végzik a tenyészidő kezdetétől egészen a vetőgumó elhűtéséig.

A burgonya termesztésénél figyelembe kell venni azt a körülményt is, hogy a gumó útján való továbbtermesztés természetellenes folyamat, de mivel a mag útján való termesztés kétévi időtartamba kerülne a gazdának, azért használatos a gyakorlatban a gumó útján való szaporítás. Ez azonban a burgonya szempontjából természetellenes művelet, amely egymagában is hozzájárul ahhoz, hogy a burgonya 10-15 év múlva veszít életképességéből. Tehát időközönként célszerű a burgonyát magszaporítás útján felújítani. Ez azonban annyira sokoldalú szakértelemet és gyakorlatot igényel, hogy csakis szakavatott növénynemesítők kezében ad kifogástalan eredményt. Ebből nyilvánvaló, hogy burgonyanemesítő telepek elsődleges szerepet játszanak a hazai burgonyatermesztés javítása terén.

A nyíregyházi homokjavító kísérleti gazdaság 1937-ben 17 fajta burgonyával kísérletezett és ezek közül három magonc adta a legnagyobb termést. A három magonc Eszenyi Jenő tornyospálcai burgonyanemesítő telepéről származott és mivel egészen új maglétésből kerültek ki, további tenyészkiválasztásnak voltak alávetve, tehát fajtanevelők még nem voltak, hanem csak számuk. Nyíregyházára csakis azért került a három magonc, hogy idegen területen megállapítható legyen a termőképesség szárlásági foka. A kísérleti gazdaság közvetlen trágyázásban nem részesült laza, barna homokon ültette el a három magoncot, más 14 fajtával együtt, amely területen az 1937. évben a három magonc kat. holdankint az alábbi termést adta: a 123/30. számú 92-22, az 1750/27. számú 104-66 és az 1524/31. számú 100 q-t.

Az 1938. évben a három magoncot kiadtam Nyíregyháza város császárszállási birtokára, ahol ezeket Márkus József intéző továbbszaporította. Császárszállás 12 km-nyire délre esik Nyíregyházától, ahol a burgonyák közvetlen trágyázásban nem részesült, homokos barna vályogtalajba kerültek. Itt az 1938. évi termés kat. holdankint a következőkben alakult: 123/30. számú magonc 99-70, az 1750/27. számú 173-70, az 1524/31. számú 188-80 q. A 123/30. számú magonc gumója hosszúakás rózsaszínű, fehér húsú, korábban érő fajta, de nem olyan korai érésű, mint az eddig ismert rózsaburgonya. Az 1750/27. számú magonc gumója hasonlít az Ella-hoz, kerekded lapos, sárga héjú, de sárga húsú. Az 1524/31. számú magonc gumója gömbölyű, héja világossárga, húsa fehér. Utóbbi két magonc közép-késő érésű, Nyíregyházán szeptember második felében értek be teljesen.

E három magonc termését csak az Eszenyi-féle „Krüger Gyöngye” és a Gráf János növénynemesítő

intéző által kitenyészített burgonya közelítette meg. Gráf János jelenleg Királytelekpusztán — Szabolcs megyében — Dessewffy Aurél gróf uradalmában vezeti a növénynemesítést és arra törekszik, hogy a szabolcsi gyengébb, laza homoktalajokon olyan bőtermő fajtát állítson elő, amely versenyez a „Krüger” termőképességével, de étkézési szempontból közel álljon az „Ella” minőségéhez. A Gráf János-féle burgonya a nyíregyházi homokjavító kísérleti gazdaságban laza, barna homokon 1937-ben kat. holdankint 97-63 q, 1938-ban pedig Császárszálláson homokon barna vályogtalajon 183-15 q termést adott.

A nyíregyházi homokjavító kísérleti gazdaság sivar futóhomokon végzett kísérletei szerint a leg nagyobb termést adta az Eszenyi-féle „Krüger Gyöngye” és a közönséges „Krüger”. Ezek terméseredményét csak a Gráf-féle burgonya érte el, a fajtát kialakult fajta mind lényegesen lemaradt a sivar futóhomokon. A Gráf-féle burgonya azonban ugyan csak „Krüger” keresztezésű magoncból indult ki.

Aminth látható, vannak mag úján kitenyészített olyan burgonyafajták is, amelyek hosszú évek során megtartják jellegzetes tulajdonságukat. Ilyen a Krüger-fajta kiváló alkalmazkodóképessége a sivar futóhomokhoz.

Mivel burgonyakivétel szempontjából a „Krüger” ma már nem keresett fajta, a nyíregyházi homokjavító kísérleti gazdaság kutatói olyan fajta után kutatnak, amely a szabolcsi gyenge, sivar futóhomokokra képes volna helyettesíteni a Krüger-fajtát és emiatt jobb étkézési árú, tehát kivételi célra alkalmas burgonyát szolgáltatna. Ezideig e célra egyik fajta sem alkalmas, csupán remény van arra, hogy néhány évi további tenyészkiválasztás révén ez sikerüljön. Gráf-féle burgonyával. Kísérletünk szerint van tehát jó étkézési fajta burgonya, amelyek megbízhatóan a sivar futóhomokokra, azonban termőképességük annyira lemarad a Krüger-fajta mögött, hogy emiatt termesztésük nem jövedelmezőbb. Ennek ellenére a gyenge futóhomokokról bíró gazdák nem hajlandók eszerben hagyni a Krüger-fajtát, amellyel megbízhatóan kaptak, mert termésében sohasem esalódtak és emellett sivar futóhomokon elég jó étkézési árú is szolgáltat. A gyenge sivar futóhomokon gazdálkodók tehát továbbra is ragaszkodnak a Krüger-fajtahoz. Azonban ezek a termelők is rászorulnak a vetőmag felújításra, de olyanra, amely a hazai rögon kapott újabb étkézőt, mint például Szabolcs megyében nemesített „Krüger Gyöngye”.

Mivel a burgonyanemesítő telepek rendszerint magoncalapból indulnak ki és azokat évek során a utóbbirálattal szelektálják, nyilvánvaló, hogy a ott kitenyészített burgonyafajták rendszerint nagyobb életképességgel és ennek megfelelően nagyobb termőképességgel bírnak. Mire az egy tényező is arra mutat, hogy a jövedelmezőbb burgonyatermesztés érdekében megokolt időközönként a vetőgumót felújítani.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Bakó Gábor.

Az üregi nyúl kártétele és irtása

Írta: Moirer László.

Mielőtt egy szót is szólnék, úgy erzem, igazolnom kell magamat, hogy miért álltam én be e helyes állat ellenségei közé? Azért, mert nagyon szeretem a gyümölcsfát, a fiatal fenyvest, a sarjadó erdőket, a veteményest, jól gondozott vetést, az úde, a zöld, egészséges répatáblát, amelyeknek ez a fürge, villágyors állat ellensége. Bünlajstromát, még ha viszonyaink tekintetbe vételével sem meríttem ki arról pedig alig merek említést tenni, hogy Ausztráliának azon a részén, ahol már túlságosan elszaporodott, nemcsak a mezőgazdasági művelést, de teljesen lehetetlenné, hanem úgy összefurkálta a talajt, hogy még házat sem lehet építeni. A kisikló vonatok és árvízrel elöntött falvak halálos emberáldozatainak hozzátartozói is joggal okolják az üregi nyulat a katasztrófáért, mert azok firták úgy össze vissza járataikkal, kotorkaikkal a talajt, hogy a beszivárgott víz átszákhathatja a töltéseket. Ezeket a helyeket már semmiféle irtó eszközzel nem sikerül szaporodásuknak gátat vetni úgy, hogy aki ott gazdálkodni akart, annak csak egy mód állott meg

**Gyümölcsfák permetezéséhez:
koncentrált gyümölcsfakarbolineum**

mészkenlé-készítéshez:

kénpor, káliszappan, növényvédelmi szerek

legolcsóbban
beszerezhetők

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-u. 29. Telefon: III-236, 127-336. Kirendeltségei: Debrecen, Győr, Lepsény, Szolnok, Szombathely, Nyíregyháza

**Tavaszi vetőmag-csávázáshoz a legjobb
és legbiztosabban ható szer az**

ABAVIT higanyos száraz pác.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

A burgonya vetőmagójának szükség szerű felújítása.

Írta: Westsik Vilmos.

A burgonya eredetileg a páratelt, bőséges esapadékú és mérsékelt meleg nyári vidékek növénye. Minél melegebb és szárazabb vidékre visszük a burgonyát, annál inkább veszít életképességéből és ennek révén termőképességéből.

Hazai viszonyaink között a burgonya legnagyobb részét meleg és száraz vidékre kerül és így vetőmagójának felújítása nélkül évről-évre sokat veszít életképességéből. Ennek okát a következőkben kell keresnünk. Száraz és meleg vidéken a nyár folyamán bent a talajban erős mértékben szaporodnak el a „Fusarium” fajcsoportjába tartozó különböző gombák, amelyek egyes növényeket élő állapotban is megtámadnak olyan módon, hogy a gyökérzetben keresztül behatolnak a szár és levél szövetébe és azok idővel elszáradásukat okozzák, mielőtt élet-hivatásukat befejezték volna. Száraz és meleg vidéken különös elszáradással támadják meg a „Fusarium” gombák a burgonyát és a csillagfűrtől, ezáltal azok korán elszáradnak. A gazda ezt az időelőtti elszáradást a nyári száraz melegnek tulajdonítja és egyszerűen „nyári hervadás”-nak nevezte el.

A legutóbbi években Gulács Antal dr. gazdasági akadémiai tanár sokat foglalkozott a burgonya nyári hervadásának okaival és kutatásai révén kimutatta, hogy száraz és meleg vidéken egy ragályanyag is okozza a szár és levél korai megbarnulását, elszáradását. Mivel pedig e ragályanyag alakját az eddig használatban lévő mikroszkópokkal nem lehet meglatni, ezért „vírus”-nak, illetve az ennek révén keletkezett kóros folyamatot „vírus betegség”-nek nevezték el.

Kétségtelen, hogy a burgonyavész és ennek csoportjába tartozó baktériumfajok is okozhatják a burgonya lombhullatásának megbetegedését, azonban a hazai viszonyok között túlnyomóan a különböző „Fusarium”-gombák és a „vírus betegség” okozzák a burgonya életképességének és ennek révén termőképességének csökkenését. E két kóros tényezővel szemben másként nem tudunk védekezni, csak úgy, ha nagy gondot fordítunk a burgonya tenyészki-választására. Tehát csakis olyan bokor után szedünk vetőmagot, amely az egész tenyészidő alatt egészségesnek bizonyult, vagyis ellenállt az említett kórokozónak.

A tenyészki-választás azonban csakis akkor ad jó és tartós eredményt, ha az a hazai rögön történik. Ez természetesen is, hiszen a magyarországi száraz és meleg éghajlat alatt lépnek fel a különleges kórokozók és így a burgonyatőnek a hazai földön kell kimutatnia, hogy képes-e ellenállni az itteni kóros tényezők befolyásának. Ebből nyilvánvaló, hogy a gyakorlati gazdálkodás számára elsősorban a hazai burgonyanemesítő telepek és a vetőmagszaporító gazdaságok tudnak jó vetőmagot szolgáltatni.

A nyári hervadásal szemben mutatkozó ellenállóképesség elbírálása különleges szakértelmet és állandó éber figyelmet igényel az egész tenyészidő alatt. Ennek alapfeltétele azonban hiányzik a legtöbb gazdaságban, már csak azért is, mert a kezelő személyzet rendszerint kevés a gazdaság területéhez arányítva.

Amint minden gyakorlati gazdától meg lehet kívánni, az inkább abban foglalható össze, hogy *összel a szedés idején végezzen bokronkinti vetőmagki-választást, tehát olyan bokrok után szedjen vetőmagot, amely alatt sok, jól fejlett és egészséges gumó van.* Tavasszal pedig arra ügyeljen, hogy a vetőmagnak elhelyezett burgonyakészletből selejtezze ki azokat a gumókat, amelyeken apró fehér gumócskák jelentkeznek, vagy amelyek cérnaesirát nevelnek. *Elülletéshez csakis az erős csirát mutató gumókat használja fel.*

Ilyen egyszerű gyakorlati fogásokkal sokat segíthetünk, azonban teljes mértékben mégsem bírjuk megakadályozni a termőképesség hanyatlását. Ez okból időközönként célszerű a vetőmagot felújítani olyan gazdaságokból, ahol a gyakorlati fogásokon

kívül kellő szakértelemmel végzik az egész tenyészidő alatt a burgonyatővek tenyészki-választását, vagyis szigorúan elbírálják az egyes tövek ellenállóképességét a nyári hervadásal szemben is.

Hogy ilyen gazdaságokból időközönként célszerű a vetőmagot felújítani, ennek igazolásul elsorolom a következő adatokat. A nyíregyházi homokjavító kísérleti gazdaság 1930-ban hozatott eredeti nemesített „Ella”-fajta burgonyát és ezt 1938-ig minden felújítás nélkül évről-évre tovább termesztette. Azonban hat év múlva, vagyis 1936-ban ellenőrzés céljából felújítottam a vetőmag egy részét eredeti nemesített „Ella”-fajtalal — Eszenyi Jenő tornyospálcai burgonyanemesítő telepéről — és ezt a felújított magot két éven keresztül éspedig 1936-ban és 1937-ben összehasonlítottam a mi régi gazdasági „Ella”-fajtánkkal.

A természetes laza, barna homokon közvetlen trágyázás nélkül kat. holdankint a következően alakult: 1936-ban adott a gazdasági Ella 81-77, az eredeti nemesített Ella 87-83 q gumótermést. Az 1937. évben a gazdasági Ella 74-88, az eredeti nemesített Ella 84-22 q terméssel fizetett.

Az 1938. év folyamán kiadtam ezt a két fajtát Nyíregyháza város eszérszállási birtokára, ahol a gazdaság vezetője, Márkus József okl. gazda, intéző, ezt a két Ella-fajtát homokon barna vályog-talajon ültette el, ugyancsak közvetlen trágyázás nélkül. Az 1938. évben az új helyen, de jobb talajon a gazdasági Ella 92-16, az eredeti nemesített Ella 108-80 q gumótermést adott kat. holdankint. A leírt három évi kísérlet tehát következetesen igazolja, hogy időnként célszerű a vetőmagot olyan helyről felújítani, ahol a vetőmag ki-választását teljes szak-szerűséggel végzik a tenyészidő kezdetétől egészen a vetőmag elültetéséig.

A burgonya termesztésénél figyelembe kell venni azt a körülményt is, hogy a gumó útján való tovább-termesztés természetellenes folyamat, de mivel a mag útján való természetes kétevi időtartamba kerülne a gazdának, azért használatos a gyakorlatban a gumó útján való szaporítás. Ez azonban a burgonya szempontjából természetellenes művelet, amely egymagában is hozzájárul ahhoz, hogy a burgonya 10—15 év múlva veszít életképességéből. Tehát időközönként célszerű a burgonyát magszaporítás útján felújítani. Ez azonban annyira sokoldalú szakértelmet és gyakorlatot igényel, hogy csakis szakavatott növénynemesítők kezében ad kifogástalan eredményt. Ebből nyilvánvaló, hogy burgonyanemesítő telepek elsődrendű szerepet játszanak a hazai burgonyatermesztés javítása terén.

A nyíregyházi homokjavító kísérleti gazdaság 1937-ben 17 fajta burgonyával kísérletezett és ezek közül három magonc adta a legnagyobb termést. A három magonc Eszenyi Jenő tornyospálcai burgonyanemesítő telepéről származott és mivel egészen új magültetésből kerültek ki, további tenyészki-választásnak voltak alávetve, tehát fajtanévük még nem volt, hanem csak számuk. Nyíregyházára csakis azért került a három magonc, hogy idegen területen megállapítható legyen a termőképesség szilárdsági foka. A kísérleti gazdaság közvetlen trágyázásban nem részesült laza, barna homokon ültette el a három magoncot, más 14 fajtával együtt, amely területen az 1937. évben a három magonc kat. holdankint az alábbi termést adta: a 123/30. számú 92-22, az 1750/27. számú 104-66 és az 1524/31. számú 100 q-t.

Az 1938. évben a három magoncot kiadtam Nyíregyháza város eszérszállási birtokára, ahol ezeket Márkus József intéző továbbszaporította. Csészárszállás 12 km-nyire délre esik Nyíregyházától, ahol a burgonyák közvetlen trágyázásban nem részesült, homokon barna vályogtalajba kerültek. Itt az 1938. évi termés kat. holdankint a következően alakult: 123/30. számú magonc 99-70, az 1750/27. számú 173-70, az 1524/31. számú 188-80 q. A 123/30. számú magonc gumója hosszúságú rózsaszínű, fehér húsú, korábban érő fajta, de nem olyan korai érésű, mint az eddig ismert rózsaburgonya. Az 1750/27. számú magonc gumója hasonlít az Ella-hoz, kerekded lapos, sárga héjú, de sárga húsú. Az 1524/31. számú magonc gumója gömbölyű, héja világossárga, húsa fehér. Utóbbi két magonc közép-késő érésű. Nyíregyházán szeptember második felében érik be teljesen.

E három magonc termesztését csak az Eszenyi-féle „Krüger Gyöngye” és a Gráf János növénynemesítő

intéző által kitenyészített burgonya közelítette meg. Gráf János jelenleg Királytelekpusztán — Szabolcs megyében — Dessenffy Aurél gróf uradalmaiban vezeti a növénynemesítést és arra törekszik, hogy a szabolcsi gyengébb, laza homoktalajokon olyan bőtermő fajtát állítson elő, amely versenyez a „Krüger” termőképességével, de étkezési szempontból közel álljon az „Ella” minőségéhez. A Gráf János-féle burgonya a nyíregyházi homokjavító kísérleti gazdaságban laza, barna homokon 1937-ben kat. holdankint 97-63 q, 1938-ban pedig Csészárszálláson homokon, barna vályogtalajon 183-15 q termést adott.

A nyíregyházi homokjavító kísérleti gazdaság sivar futóhomokon végzett kísérletei szerint a legnagyobb termést adta az Eszenyi-féle „Krüger Gyöngye” és a közönséges „Krüger”. Ezek természetesen csak a Gráf-féle burgonya érte el a jobb kialakult fajta mind lényegesen lemaradt a sivar futóhomokon. A Gráf-féle burgonya azonban ugyancsak „Krüger” keresztezésű magoncból indult ki.

Amint látható, vannak mag útján kitenyészített olyan burgonyafajták is, amelyek hosszú évek során megtartják jellegzetes tulajdonságukat. Ilyen a Krüger-fajta kiváló alkalmazkodóképessége a sivar futóhomokhoz.

Mivel burgonyakivittel szempontjából a „Krüger” ma már nem keresett fajta, a nyíregyházi homokjavító kísérleti gazdaság kutatói olyan fajtát utal, amely a szabolcsi gyenge, sivar futóhomokon képes volna helyettesíteni a Krüger-fajtát és ennek jobb étkezési árát, tehát kivétel nélkül alkalmas burgonyát szolgáltatna. Ezideig e célra egyik fajta sem alkalmas, esupán remény van arra, hogy néhány évi további tenyészki-választás révén ez sikerül a Gráf-féle burgonyával. Kísérletünk szerint van jobb jó étkezési fajta burgonya, amelyek megbízhatóan a sivar futóhomokkal, azonban termőképességük annyira lemarad a Krüger-fajta mögött, hogy ematt természetük nem jövedelmezőbb. Ennélkül pedig a gyenge futóhomokkal bíró gazdák nem hajlandók eszerben hagyni a Krüger-fajtát, amellyel megbízhatóan, mert természetesen sohasem csúszdák és amellet sivar futóhomokon elég jó étkezési árú is szolgáltat. A gyenge sivar futóhomokon gazdálkodók tehát továbbra is ragaszkodnak a Krüger-fajtahoz. Azonban ezek a termelők is rászorulnak a vetőmag felújításra, de olyanra, amely a hazai rögben kapott újabb életerőt, mint például Szabolcs megyében a nemesített „Krüger Gyöngye”.

Mivel a burgonyanemesítő telepek rendszerint magoncalapból indulnak ki és azokat évek során a utódbírálattal szelektálják, nyilvánvaló, hogy e ott kitenyészített burgonyafajták rendszerint nagyobb életképességgel és ennek megfelelően nagyobb termőképességgel bírnak. Már ez az egy tényező is arra mutat, hogy a jövedelmezőbb burgonyatermesztés érdekében megokolt időközönként a vetőmagot felújítani.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Bakó Gábor.

Az üregi nyúl kártétele és irtása.

Írta: Moirár László.

Mielőtt egy szót is szólnék, úgy érzem, igazolnom kell magamat, hogy miért álltam én be e helyes kis állat ellenségei közé? Azért, mert nagyon szerelm a gyümölcsfát, a fiatal fenyvest, a sarjádó erdőt, a veleményest, jól gondozott vetést, az úde, zölde, egészséges répatáblát, amelyeknek ez a fűrgő, villámgyors állat ellensége. Bűnlajstromát, még hazai viszonyaink tekintetbe vételével sem meríttem ki arról pedig alig merek említést tenni, hogy Ausztráliának azon a részén, ahol már túlságosan elszaporodott, nemcsak a mezőgazdasági művelést tette teljesen lehetetlenné, hanem úgy összefurkálta a talajt, hogy még házat sem lehet építeni. A kiskitű vonatok és árvízzel elöntött falvak halálos emberáldozatainak hozzátartozói is joggal okolják az üregi nyulat a katasztrófáikért, mert azok fűrták úgy össze-vissza járataikkal, katorékaikkal a talajt, hogy a beszivárgott víz átszakíthatta a töltéseket. Ezeket a helyeken már semmiféle irtó eszközzel nem sikerült szaporodásukat gátat vetni úgy, hogy aki ott gazdálkodni akart, annak csak egy mód állott ny-

**Gyümölcsfák permetezéséhez:
koncentrált gyümölcsfakarbolineum.**

mészkenlé-készítéshez:

kénpor, káliszappan, növényvédelmi szerek

legolcsóbban
beszerezhető

**Tavaszi vetőmag-csávázáshoz a legjobb
és legbiztosabban ható szer az**

ABAVIT higanyos száraz pác.

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-u. 29. Telefon: III-236, 127-386. Kirendeltségei: Debrecen, Győr, Lepsény, Szolnok, Szombathely, Nyíregyháza

delkezésre: 130 cm magas dróthálóval olyan módon körülvenni birtokát, hogy a háló legalább 30 cm-re a földre legyen eresztve és földfeletti része kifelé legyen hajlítva. Elképzelhető, hogy mibe került ez és még így is előfordult, hogy egy pár beszabadult akrobatapédány tetemes károkat okozott. Nálunk — minthogy nincsenek még ennyire elszaporodva — ennek a védekezési módnak csak akkor van helye, ha valamely különösen értékes faegyedet akarunk a nyulak ellen megvédeni. Tekintve azonban, hogy annyira már nálunk is elszaporodott, hogy miattuk egyes helyeken faiskolát, gyümölcsöst fenntartani és erdőt telepíteni nem, vagy csak nagy károsodással lehet, a földművelésügyi minisztérium rendeltetére a M. Kir. Növényegészségügyi Intézet kutató munkája keretében megbízást kaptam egy gyakorlati irtási módszer kísérleti megállapítására. Egy év munkájával — aminek eredményét a továbbiakban ismertetem — ez sikerült is. Mindenek előtt azonban ismerjük meg magát az állatot.

Már Plinius ismert és *Cuniculus* néven írta le; Aristoteles *Dastipus*-nak nevezi. Mi magyarok a cimben használt irodalmi néven kívül *kingli*, *tengeri nyúl*, *bosnyák nyúl*, *patkány nyúl* és *rusz-nyúl* néven ismerjük. A német *kaninehen*-nek, a francia *lapin*-nak, az angol *rabbit*-nak mondja. Tudományos neve *Oryctolagus Cuniculus* L. voltaképpen görög eredetű, mert *Polibius* görög történetíró emlékezik meg először róla, mint *kyntklos*-ról, amiből a latin *cuniculus* keletkezhetett.

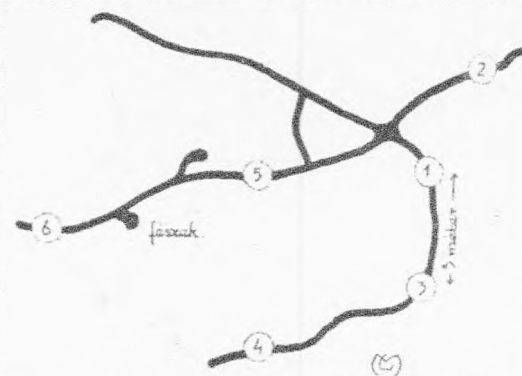
Bármelyik néven kerül is elénk, tudjuk, hogy erről a helyes, de kártévő nyúlról van szó, amelyik színre a rendes mezei nyúlhoz hasonlít, de annál kisebb (csak 40 cm hosszú és 16—18 cm magas). Bundája tarka, mert benne sárgásbarna, fekete, szürke és rozsdabarna szőrök találhatók. Alapszíne a szürke, amely felül sárgásbarnába, elől vöröses sárgába, a törzs két oldalán, továbbá a combokon rozsdabarnába játszik. A has, torok és a lábak belső fele piszkos fehér. Szemcsillaga fekete, a fiatalok szeme fehéres, az öregeké sárgás szegélyű. A bajuszt 5—6 cm hosszú serteszzerű szőrök alkotják. Füle nem feketefoltos, mint a mezei nyúlé, hanem csak a széle fekete. Rövidebb, mint a fej úgy, hogy előre hajlítva nem ér az orr csücskéig. Farka — amely 5-3 cm hosszú — felül fekete, alul fehér. A szín a korrallal, nemmel is változik, de nem ritka a kékesfekete, sőt sötétfekete sem. Súlya 2—2,5 kg között szokott lenni. Lábai a karmok élések, erősek, kaparásra kiválóan alkalmasak, fehéres színűek és lefelé görbültek.

A mezei és üregi nyúl között a csontvázbán is igen jelentős a különbség. A nagyságbeli eltéréseken kívül a járomesontól hátrafelé szabadon álló csontnyúlvány az üregi nyúlnál sokkal nagyobb, mint a mezei nyúlnál. Az üregi nyúl első lába inkább ásásra, a mezei nyúlé inkább futásra alkalmas. Az üregi nyúl koponyáját jellemzi a falközi csont jelenléte, ami a mezei nyúlnál hiányzik.

Az üregi nyúl nem olyan kitarlóan gyors, mint a mezei, de menekülésének első pillanataiban sokkal fürgébb. Ez izomrostjaiban is kifejezésre jut, mert míg a mezei nyúl húsa sötétvörös, addig az üregi nyúlé fehér. A sötétvörös izomrost a kitarító mozgás jele, a fehér hamarabb lankad, de pillanatnyilag csodálatos gyors mozgásra képesít. Ezért képes zegzugosan futni óriási sebesség mellett egy pillanat alatt megállni, hogy a másodperc egy tört része alatt már eltűnjék a lyuk szájában.

Köznyelven lyuknak mondják azt a földbe vajt, csőszzerű csatornát, amelynek igen helyes neve a „kotorék”, hiszen úgy készül, hogy miután első lábával kikaparja, a hátsókkal hátra kotorja a földet. A közfelfogás szerint, sőt a szakirodalom egy része szerint is, az üregi nyúl olyan kotorékban lakik, amelynek csak egy, legfeljebb két nyílása van és végén kiöblösödve fészket alkot. Ezzel szemben ásással állapítottam meg mind a Dunaesunban, mind a Hédevárott kiásott kotorékoknál, hogy ezek egy össze-vissza futó csatornarendszert alkotnak, amely 50—60 méterre is elmegy és sok (8—10) kijáratú nyílása van. En 6 nyílást kiástam, a többi feltárását lehetetlenné tették a terepviszonyok.

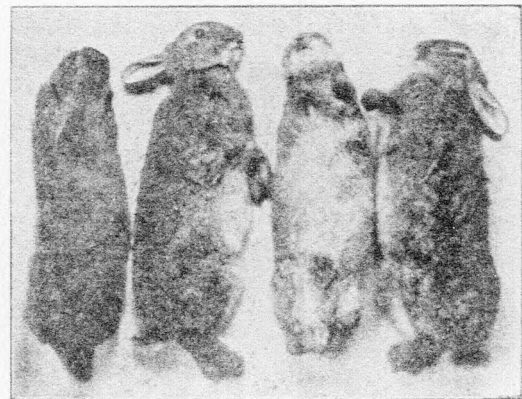
Minthogy az üregi nyúl létfeltétele az ásás, természetesen elsősorban a homokos, vagy vályogos talajt szereti, mert ott munkája könnyebb. Bozótos, hepe-hupás területek, vízmosások, árokpartok, igen megfelelnek egyenesen menni soha nem szerető természetének és csodás cselugrásaival bámulatba ejti megfigyelőjét, akinek a szeme elől másodperc alatt eltűnik. Ezért nehéz lőni. Különösen szereti a vízpartot, árterületet. Azt hiszem ez okozza azt, hogy nálunk még nem vált országos csapássá, mert a



12. sz. kép. Üregi nyúl kotorék. 1 = főbejárat, 2, 3, 4, 5, 6 = mellékbejáratok. (Molnár László rajza.)

Duna olyan árterületein él, ahol időnkint a víz szinte teljesen kipusztítja. Kotorékhelyének megválasztásában határozottan művész és csodálatos előrelátó, mert annak főfójosói vagy egy nagy fa, vagy tuskés bokor gyökerei között vannak, vagy gledicsia tuskés tömkelege védi, vagy sok év óta összerakott ölla alá, vagy több éves lucernakazal alá vezetnek.

Igen jó anya. Öt hetenkint képes 5—6 fiat a világra hozni és mivel a következő falásig szoptatja, szinte állandóan szoptat. Februárban, márciusban már megkezdődik a párosodás és minthogy csak 30 napig vemhes és 5 hetenkint ellik, rendkívül szaporos. Nem írom le a különböző tudósok számításainak fantasztikus eredményeit, hiszen tudjuk,



11. sz. kép. Kotorékból kiásott, szénkénnel megölt nyulak. (Molnár László felvétele)

hogy a természet bölcs törvénye és a létért való küzdelem a túlságos szaporodást erősen csökkenti és így ez esetben az egyébként esalhatatlan matematika nem ad biztos támpontot.

Húsa fehér és kitűnő. Bőrt ugyanúgy használják fel, mint a mezei nyúlét. Rörig szerint a szénkénnel megölt üregi nyulak az emberi étkezés számára elveszték. Ez azonban tévedés, mert az általam kiásott 4 darabot altisztjeink megették és nemcsak semmi bajuk nem lett, de élénken érdeklődtek az iránt, hogy mikor megyek újra „nyulászni”? Természetesen, mivel légzőszervi méregről van szó, az állat tüdejét ajánlatos eldobni. Külföldön és mindenütt, ahol sok kerül terítékre, keresett csemege. Így a berlini központi vásárcsarnokban 1906-ban 160,400 darabot adtak el 97,500 arany márka értékben

Igazságra törekvő gondolkozásom nem engedi meg, hogy elhallgassam kedvesen játékos, sőt eszes voltukat. Hiszen bennünk emberekben is mennyi rossz és milyen kevés jó tulajdonság van. Miért itélném el hát e vidám nyulakat anélkül, hogy jó tulajdonságaikat elismerném? Kedves az a gond, amivel az anyanyúl kijön a lyukból: kidugja a fejét, az orra gyorsmozgásban jár, mert rendkívül finom a szimatja; a füle — meg pedig mindkettő külön és egymástól függetlenül — hol előre, hol hátra lendül, a bajusza harciasan mered a világba, minden szál más irányba. Ha nincs baj, egy pillanat alatt kinn áll a lyuk előtt és hogy jobban lásson, kétlábra áll. Csak ezután adja meg lábdobantással a jelt a kicsinyeknek, hogy előjöhetnek. Ekkor kezdődik a hancurozás. A fiataloknak van egy cselugrása, ami abban áll, mint *Liebe* írja, hogy minden különös nekifutás nélkül a kis állat úgy felelődjé magát a levegőbe, hogy amikor visszapotyan, egészen más irányban van a feje, mint előbb volt és pedig legelőször az előbbivel derékszögben. Az anya a dobantással nemesak azt tudja jelezni, hogy a kicsik jöjjenek ki, hanem azt is, ha menekülniök kell, sőt hosszúságát, jökedvét, felemét, szeretetét is így fejezi ki. A kiskorában fogságba került kis állat — mint *Liebe* írja — teljesen és könnyen szobatisztára nevelhető, csak egy kis fűszeporos, sötétfüregű ládat kell részere a sarokba letenni. Egyes embereket annyira megszeret, hogy megijedése esetén állandóan annak kabátujjába, vagy mellénye alá búvik. Ebédnél két lábán állva kér enni és ha nem kap, felugrik gazdája ölébe és első lábcsukájával hozzá-hozza nyúl az asztalhoz, miközben nagy figyelemmel kíséri az inycsiklandozó szagú eteleket, amelyek a villán a tányérból az ember szájába vándorolnak. Egy ilyen szelíd kis állat szeretett gazdáját — *Liebe*-t — nemesak megismerte, ha a szobába lépett, de ugrándozással üdvözölte is.

Miután így a jó és rossz tulajdonságaival egyaránt megismerkedtünk, hallgassuk meg a törvényt, amely több bünt, mint erényt talált benne, mert az 1883. évi XX. t.-e. 13. §-a ezt mondja: „a tengeri (üregi) nyulait saját területen a birtokos bármikor elpusztíthatja abban az esetben is, ha a vadászat herbe volna adva; ha azonban a pusztítást hajtókkal, vagy bármilyen vadászokkal akarja végbemenni, ebben az esetben a bérlo beleegyezését tartozik kieszközölni.” Az üregi nyulát tehát a törvény a kártékony vadak közé sorolja és vele szemben olyan eszközöket enged meg, amelyeket különben csak a dűvadakra szoktunk alkalmazni. Irtására alkalmaznak is minden elképzelhető: a vadászatát, vadász menettel való elfogatását, vagy kiűzését a lyukból, mérgezesét, gázokkal történő irtását, stb. de kielégítő eredményt nem tudtak vele elérni. En megis a biztos siker meggyőződésével indultam el nyáron első kísérletemre és belebuktam. Pedig két évizedt előtt hosszú ideig teljes sikerrel szénkénnel megölt ürgéket — mint fiatal asszisztens — a magyaróvári akadémia gazdaságában. Most is megtettem mindent, amit akkor, csak azzal nem számoltam, hogy a kotorék egy bonyolult alagútrendszer, itt tehát nehezebb a halálos szénkéngáz töménységét elérni és tartósan biztosítani. A munka menete ez volt. Vágtam egy két méter hosszú fűz vesszőt, azt a végén behasítottam, ebbe egy tenyérnyi vattát tettem (jazán, hogy amikor visszafelé rántom a botot, ne jöjjen vele vissza a vatta is), azután ügyeltem, hogy csak annyi szénkénnel kapjon a vatta, amennyit felszív. A fűz vesszővel a vattát olyan mélyen toltam be a lyukba amennyire csak lehetett, vagyis addig, míg a lyuk oldalát nem fordult (12. sz. kép.). Azután földdel erősen betömtem a lyukat, hogy a gáz ne kifelé, hanem a lyukba befelé áramoljon és megölje a benn élő állatokat. Arra is volt gondom, hogy mindazokat a közelben lévő kotorékokat, amelyek lakottak voltak, szintén szénkénnel megöljem, a lakatlanokat pedig betömsem földdel, hogy sem a nyulak, sem a gáz ki ne jöhessen. Összesen 10 kotorékot gázosítottam be, a többit betömtem, majd a biztos siker öntudatával rendeltem meg másnapra a napszámosokat, hogy kiássák a lyukakat, amelyeket beszűrt vesszővel

Lucernát és más szálas terményt Csöves és szemés terményt, stb.

felmelegedés nélkül öröl már 3 HP-től, 6 nagyságban a

KÁLMÁN MEDICAGO egyetemes öröl- és zúzógép. Olcsó árak, kedvező feltételek.

NIAGARA zúzó és szártépő

TÉP: tengeriszárat, stb.
ZÚZ: répat (fagyottat is) takarmánykáposztát, burgonyát, tököt, stb.

A jól zúzott répa jobban értékesül, mint az aprított

A **NIAGARA** takarmánykeverő is, mert az értékes répaléhez üzemműködésben pelyva vagy szecska is keverhető

KÁLMÁN JÓZSEF műszaki és gépkereskedő, Budapest, V., Kálmán-utca 14. Sürgőncím: MEDICAGOGÉP Telefon: 114-006, 117-189

jelöltem meg és sorszámmal láttam el. Másnap reggel, mire kiértem az emberek jól benne voltak az ásásban és derékig, sőt annál mélyebben is az árokban állva követték a kotorék görbületét. Órák teltek és a terület már lövészárkoszerűvé vált, de egyetlen nyulat sem sikerült kiásni. Kedvetlenül távoztam Dunacsunból és elhatároztam, hogy másutt megismétlem a kísérletet. Hedervárott csináltam meg pár nap múlva a második kísérletet és mert az volt a gyanúm, hogy előző kísérletemnél a nyulak megdögöltek, de nem ástunk elég sokat és elég gondtal, egy egész napot szántam a kiásásra. A kísérlet az uradalom szérűskertjében folyt és délutánra 30-40 méter hosszú és össze-vissza futó lövészárkokkal volt tele a szérűskert és a kiásott föld es lemejitett árok olyan mélységet ért el, hogy az emberek alig látszóttak ki belőle. Mikor az intéző — kedves házigazdám — kijött, hogy megnézzé az eredményt, meghökent a nagy földmunka láttára. Hogy rossz érzéset ellenőrzőzzam, elmondottam, hogy lőni is nagyon nehéz ez a fűrgő kis állatot, mert cikk-cakkban fut és mikor cikk-ben fut, cakkba lő az ember. Hiába vicceltem azonban, egyetlen nyulat sem találtunk és csak hetek múlva jöttem rá (amit Sorauer is ajánl), hogy mivel a szénkének elő hatásában nem lehet hiba, akkor várható az eljárásból eredmény, ha egyrészt a nyulak mind a kotorékban tartózkodnak, (tehát telen) és másrészt, ha a hó is akadályozza a gaz kiszökését, a nedves földdel együtt elősegíti a gáz töménységének állandóságát, megkönnyíti a lakott lyukak felkeresését és könnyűvé teszi azok betömését.

Igy ismétlem meg Dunacsun határában egy szép fenyőerdő mellett jó negyedméteres hóban a kísérletet. Már az átkintés is más volt. A hóborította területen nagy távolságra el lehetett látni, de ennek ellenére az erősen fertőzött területen — ahol jó szabányi részen nem volt ritkaság az 5-10 kotorék sem — egyetlen üregi nyulat sem lehetett látni, mert a félnék és a hideg iránt érzékeny állat mind a kotorékban tartózkodott. A második kellemes meglepetés az volt, hogy a lyukak száma minimumra csökkent, mert a kis állat csak a legszükségesebb lyukakat kaparta ki. Ez nemesak a munkát csökkentette, de mivel így kevés szénkének kellett, sokkal olcsóbbá is tette az irtást. A hó előnye az is, hogy nem kell ásóval és nehéz munkával a lyukat földdel betömni, mert egy-két lapát hóval pillanatok alatt zárgmentesen betömhetők és betapashatók. Rendkívül érdekesek a havon található nyomok is, amelyekből azonnal meglátható, hogy melyik lyukban laknak a legtöbben, tehát melyikbe kell kétszeres adag szénkének tenni. A mezei nyúl és üregi nyúl csapaja a hóban könnyen megkülönböztethető, valamint az is, hogy kocogva, tehát lassan, vagy gyors iramban tette-e meg az utat. Nem üldözte-e róka vagy kutya, stb. A helyszínen lerajzoltam néhány nyomot, amit a 14. sz. képen mutatok be. A nyugodt járású és a baktató nyúl csapaja között az a különbség, hogy míg a nyugodt nyúl első lábaira teljesen rátámaszkodik és így hosszú és nagy nyomot hagy, addig a baktató, de méginkább a rohanó nyúl első lábának csapaja kerekesebb, mert a gyorsaság folytán csak a lábhegye érinti a havat. A másik különbség az, hogy a gyorsaság növekedésével egyenes arányban növekszik a 2-vel és 3-mal jelzett nyomok közötti távolság. A mezei nyúl csapaja ugyanolyan, mint az üregi nyúlé, de nagyobb.

A lyukak két csoportba oszlanak. Egyik a sokat használt és erősen kibővült kotorék, amely kivételes esetben évek folyamán akkorára bővülhet, hogy rókalyuknak is nézhető. Persze beljebb folyton szűkül és elágazásainál annyira vékony lesz, hogy benne ideig-óráig még a menyét ellen is védekezni bír a nyúl. A szellőző lyuk sokkal kisebb méretű, az előbbtől több méter távolságra van és a nyúl éppen csak kikaparja, de sem befelé menő nyomok nincsenek előtte, sem ürülék. Ez a fűrgő kis állat ugyanis nagyon tiszta és a kotorékba soha nem piszkít, hanem 1 cm átmérőjű és lapított gömbalakú ürülékét ötösével-hatosával a lyuk előtt egy arasznyira — fél méterre rakja le. Ez a fehér havon olyan feltűnő, hogy a lakott lyuk felismerését rendkívül megkönnyíti. Hozzájárul ehhez az is, hogy amikor bemászik a lyukba, a havat alul a hasával elpiszkítja. Így a piszkos bejárat, az ürülék és a nyomok biztos támpontot nyújtanak arra, hogy melyik kotorékban milyen mennyiségű szénkének kell önteni. A munkát legjobb úgy végezni, hogy az irtók rajvonban haladnak előre a fertőzött területen. Mindegyiknél egy

kanna szénkének, egy hosszú fűzvesző és vatta, vagy kóc van. Három emberre elég egy napszám, aki ásóval és lapáttal jár a rajvonban, hogy az összes lyukakat betemesse. Két-három nap múlva a területet át kell vizsgálni és ha lenne újra kitért lyuk, azt újra szénkénegezzük.

Ha a gázolás hatásáról meg akarunk győződni, az ásást csak 24 óra elteltével kezdjük meg, hogy a gáznak ideje legyen öltő hatását nagyobb (8-10 méter) távolságra is kifejteni. Második dunacsuni kísérletemnél a hatás gyors és erős volt. Az ásást két-két napszámossal két különböző helyen kezdettem meg és bár közben gyökeret is ki kellett vágni (mert az óvatos állat különös előszeretettel járja a kotorékát a fák gyökereinek között), fél óra alatt már megtaláltuk az első nyulat megmerevedve, fejfelé fordulva, élettelenül. Ugyanebben a lyukban alig másfél méterrel beljebb megtaláltuk a másodikikat is. Ezalatt az idő alatt a másik két ember is megtalálta az elsőt, majd a másodikikat úgy, hogy rövid idő alatt már négy nyúl volt kiásva.

Tovább nem ástam. Egyrészt mert az eredmény minden várakozást felülmúló volt, másrészt, mert az egyik kotorék egy falkolába vezetett, ahol az ásással nagy kárt tettünk volna. Különben is csak hiábavaló pénzkidobás lett volna a további ásás, hiszen az eredményt bizonyította az, hogy a hóban újra kinyitott kotorékokat azon a területen, ahol a kísérletet végrehajtottuk, nem találtunk.



14. sz. kép. Nyúl nyomok a hóban. Üregi nyúl nyoma: ha nyugodt (I.), ha baktató (II.), ha rohan (III.). Mezei nyúl nyoma (IV.).

(Molnár László rajza.)

Szükségesnek tartom külön megemlíteni, hogy ez a módszer ellentétben az eddigiekkel nemesak eredményesebb, de gazdaságosabb is. Eddig úgy alkalmazták a szénkéneget, hogy a pontosan lemért mennyiséget egyszerűen beleöntötték a lyukba és azt betömtek. Ez az eljárás mezei pocok irtására helyes, de itt nem, mert az egyszerűen beöntött szénkének legnagyobb részét a föld azonnal beitta és csak kis része gázosodott el és jutott a lyukba, de ott is csak percekig volt meg a megfelelő halálos töménysége. Ezzel szemben, ha az ember vattára önti a szénkéneget és egy hosszú vesszővel dugja a lyukba, hosszú órákon át biztosítja az elgázosodást és így a gáz töménysége nemesak hogy nem csökken, hanem állandóan és gyorsan emelkedik, másrészt egy méterrel közelebb van a gázfejlesztő központ a nyúl fészkehez. Hogy ez milyen előny, azt bizonyítja az, hogy még 10 méteren túl is olyan erős volt a gáz, hogy az emberek többször abbahagyták a munkát, bár az ásás a begázosítás után 24 órára kezdődött.

Hogy mennyi szénkének kell egy kat. hold begázosításához, azt pontosan megmondani szinte lehetetlen. Ha a nyúltelep új település, akkor a kotorékok még szűkek, egymástól elég távol vannak, vagyis keresni kell őket. Ha a telep régi, a talaj úgy össze-vissza van furkálva, mint a szita és mivel a kotorékból kikerült föld a lyuk szája előtt kisebb halmozatot alkot, olyan gidres-gödörös a terület, hogy nagy gondtal kell a talajt vizsgálni, hogy egy lyuk se kerülje el a figyelmünket. Mivel a nagy lyukba kétszerannyi szénkének kell, mint a kicsibe és mivel a lyukak száma is változó, a felhasználandó szénkének mennyiségéről csak hozzávetőlegesen tájékozódhatunk akképpen, hogy egy 200 négyszögöl területet karókkal kijelölünk, rajvonban haladó emberekkel megolvastatjuk a lyukak számát és azt besorozzuk öreg teleplénél 50 dkg-mal, friss teleplénél pedig 40 dkg-mal. Így

megkapjuk a 200 négyszögölre szükséges szénkének mennyiségét, amelyet nyolccal szorozva kapjuk a kat. holdanként, szükséges szénkének mennyiségét. Vigyázni kell azonban arra, hogy a kotorékok számának megolvastatás olyan területen jelöljük ki, ahol a lyukak sűrűsége körülbelül megfelel az átlagnak. Befejezésül pár szóban összefoglalom az irtás szabályait:

1. Csak telen, hóban, nappal, lehetőleg borús időben várható kifogástalan eredmény, mert ekkor az állatok bent vannak a kotorékban.
2. Csak a lakott kotorékokat kell szénkénegezzük, a többi elég hóval betemetni.
3. A szénkéneget feltétlenül vattára, vagy kőra öntve, hosszú fűzveszőn minél mélyebben juttassuk a lyukba.
4. A szénkének mennyiségét nem kell mérni, hanem a nagy és erősen lakott kotorékba egy tenyérnyi (10 x 20 cm), rendszer nagyságú lyukba feltenyérnyi vatta által felszívott mennyiséget kell bedugni és azután betömni.
5. Egyszerre nagy területet (pl. 1 kat. hold) kell felfogni, mert az üregi nyúl kotoréka olyan összefüggő labirintus, hogy másként a begázosított területről a földalatti járataiban jó levegőjű járatokba menekül.
6. Dohányozni, tüzet gyújtani tilos, mert a szénkének levegővel keveredve robban.
7. Pár nap múlva a területet újra bejárjuk és ha lenne kikotort lyuk, újra beszenkénegezzük.
8. A kotorék lakott volta a bejárat alsó szélének piszkosságáról, a lábnyomokról és a lyuk számból 1-2 arasznyira lévő ürükről állapítható meg.

MEZŐGAZDASÁGI TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS.

Rovatvezető: Blasko Lajos.

Munkásaink öregségi biztosítása.

— Az 1938. évi XII. t.-c. tárgyjára. —

Írta: Terlanday Sándor.

Újévkor életbelépett a gazdasági munkavállalók öregségi biztosításáról szóló 1938. évi XII. törvény-cikk. A törvény szociális jelentősége felbecsülhetetlen, hiszen egy agrárállam mezőgazdasági munkásságának biztosítja öreg korára a mindennapi kenyeret. Az az érzesem, hogy kevés törvény találkozott olyan osztatlan megértéssel, mint ez. Örömmel köszöntötte a munkaadó és a munkás egyaránt.

Nem tűztem ki most célul, hogy a törvény jelentőségét és annak várható hatását méltassam. Feltem azonban ezt a mindenképpen áldást hozó törvényt a végrehajtás során eshető csorbáktól és ezért veszek bátorságot, hogy a gazdasági munkavállalók és mezőgazdasági munkásaink életének alapos ismeretében erről a helyről hívjam fel az illetékesek figyelmét bizonyos körülményekre és javasoljak a gyakorlati végrehajtás számára olyan eljárást, amely szerény véleményem szerint leginkább biztosítaná a törvény célkitűzéseinek megvalósítását.

Az öregségi járadékra való jogosultság megszerzése, valamint a járadék összegének nagysága a biztosítási járulékok szabályszerű lerovásától függ. Nem érdeketlen, hogy a munkavállaló az alatt az idő alatt, amíg biztosításra kötelezett volt, minden évben legalább 25 héten lerőtte-e a járulékokat és hogy végeredményben mit tesz ki a lerótt járulékok összege. Az állandó jellegű munkaviszonyban álló munkavállalók járulékaik lerovása biztosítva van, hiszen erre a munkaadók kötelezettek. Annak a munkásnak a biztosítási járulékat azonban, aki egy hétnél rövidebb időt tölt el valahol, már nem köteles a munkaadó leróni, hanem azt a törvény magára a munkásra bízta, helyesebben neki teszi kötelességévé. A munkaadó az ilyen munkásokról kimutatást köteles készíteni, hogy az illetékes közigazgatási hatóság ennek alapján ellenőrizhesse a lerovás megtörténtét.

Ez az ellenőrzés nagymértékben megterheli a közigazgatást, hasznos munkaidőt vesz el a munkástól a havonkénti könyvbemutatókkal és mégis kétséges, hogy így biztosíthatjuk-e a járulékok pontos lerovását, hiszen igen sok, különféle, fonák és vitatható helyzet állhat elő, amiket nem akarok itt felsorolni. Azonban minden aggodalom eloszolna, száz százalékgig biztosítva lenne a járulékok pontos lerovása, a közigaz-

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

TELEFON: 111-310, 112-914

Sürgőnycím: MEGALER, BUDAPEST

Foglalkozik:

Mindennemű tenyész- és haszonállat vételével és eladásával, beállítási anyag szállításával és beszerzésével, **hizlalási hitelek nyújtásával.**

Gazdatársadalmi intézmény.

Mindennemű állatkivitelt legelőnyösebben lebonyolítunk. Meghívásra a szakértőnket a helyszínre küldjük.

ÁLLATSZÁLLÍTMÁNYOK CÍMZENDŐK:

BUDAPESTRE: szarvasmarha, borjú- és juhoknál:

Budapest - Ferencváros - Marhavásártér

Sertéseknél:

Budapest - Ferencváros - Sertésvásártér

gatás pedig tekintélyes munkatöbblettől mentesülne, ha elrendelnék, hogy a biztosítási járulékokat előre kell leróni és csak olyan munkást szabad alkalmazni, akinek biztosítási járuléka az illető hétre le van róva.

A végrehajtási utasítás mai formájában is köteles a munkaadó meggyőződni arról, hogy a nála munkára jelentkező munkásnak van-e biztosítási könyve. Ezzel egyidejűen azonban ellenőrizhetné azt is, hogy az illető hétre lerótták-e a járulékokat és ha nem, úgy azonnal beragaszthatná a bélyegeket, mert neki csak olyan munkást szabad alkalmazni, akinek már le van róva az arra a hétre szóló járuléka. A munkaadó által beragasztott bélyeg értéke természetesen levonható lenne a járandóság esedékességekor, éppen úgy, mint az utasítás mai formájában. Ezzel csak az történne, hogy annak a munkásnak, aki maga nem ragasztotta be a hét elején biztosítási bélyegét, munkaadója előlegezné a lerovandó 20 fillért.*)

Nem intézkedik a törvény azokról a 18 év feletti férfi munkavállalókról, akik nincsenek közvetlen munkaviszonyban munkaadójukkal, amilyenek a szerződött déhanykertészek családtagjai, vagy a számadók által alkalmazott bojtárok. Itt u. i. az a helyzet, hogy ha a déhanyos, vagy a számadó a fiát alkalmazza, nem köteles öregségi biztosításra és így sok hasznos időt elveszthet addig, amíg önálló munkavállaló lesz.

Végül hangot szeretnék adni a „Köztelek”-en keresztül két olyan sóhajtnak, amelyek egyetlen beszélgetésből sem maradtak ki, amelyet munkásainkkal e kérdésben folytattam.

Az egyik: „Nagyon szép, nagyon jó törvény ez, áldja meg az Isten, aki csinálta, csak hát azt a 65 éves korhatárt lehetne legalább csak 60-ig is előrehozni, mert tessék elhinni, közülünk edeskevesen fogják azt megérni, hamarabb elbúcsúzunk. És a 60 éves ember sem gondolhat már arra, hogy bandában menjen aratni, a zsákot sem bírja, éppen, hogy krupplicsősznek még jó”.

A másik: „Hát az asszonnyal mi lesz, ha én 65 éves koromban meghalok, ő meg túléli 10 esztendővel? Pedig én addig jóval 400 pengő felett befizetgetek. Ez a sok pénz mind odavész, az asszonynak meg kegyelemkenyeret kell koldulnia?”

Adja Isten, hogy ez a két sóhajtnak eljusson oda, ahol azt meghallják, ahol azt megértik, ahol a bajokon segíteni tudnak és akarnak.

Adatok a svájci szimmentáli tenyésztők szövetségének 1938. évi működéséről.

A Verband Schweizer Fleckvieh-Zuchtgenossenschaften 1938. december havi hivatalos lapja sok olyan érdekes anyagot közöl, amely a hazai szarvasmarhatenyésztőinket is érdekelheti.

Ez a lapok tájékoztatására kiadott füzet részletesen foglalkozik a száj- és körömfájás járványával, amelynek hatására a tenyészállatok kivételére erősen esökkent. Kedvezőtlenül befolyásolta az árakat és a kivettelt is a külpolitikai helyzetnek a csehországi eseményekkel kapcsolatos feszültsége, amely egybeesett a bern-ostermundingeri vásár idejével.

A száj- és körömfájás lefolyásáról szólva, a jelentés kifogásolja, hogy a svájci gazdák nem jártak el kellő elővigyázatossággal a járvány elleni védekezésnél. Egyes gazdák nem törődömsége miatt szenvedett a többi is, mert hiába tett meg minden óvintézkedést a jó gazda a járvány megelőzésére, ha a szomszédja a védekezés legelőmibb alapelveit sem tartotta be. Sürgeti a jelentés az állatorvosi tanácsok, a védekezés módjainak minél szélesebb körben való ismer-

*) A biztosítási járulékok bélyegben való lerovásával kapcsolatos kérdésekre legközelebb visszatérünk.

tetését. Az eddigi járványokozta károk felmérhetetlenek, sok helyen egy-egy tenyésztő élete munkája pusztult el. A legfontosabb teendőnek tartja azoknak a kerületeknek a megvédését, amelyek még járványmentesek. A svájci tejlélenőrzés munkáját a járvány teljesen megbénította, mert mihelyt valamely körzetben csak egy megbetegedés történt, a hivatalos ellenőrzést megszüntették. Így a járvány tartama alatti időnek adatait csak a gazdák feljegyzései alapján állapíthatják meg.

A bern-ostermundingeri vásárról szóló beszámoló helyesen tartja, hogy a tenyészbikák bejelentése az elmúlt év folyamán csökkent, mert ez azt bizonyítja, hogy a gazdák maguk is fokozott követelményeket állítanak a kiállítási tenyészanyag szemében. A kiállításra 979 tenyészbikát jelentettek be, 24-gyel kevesebbet, mint 1937-ben. Erős selejtezés után 825 tenyészbika felhajtását engedték meg az 1937. évi 895-tel szemben. A külföldi vásárlók nagy részének elmaradása miatt mégis túlkínálat mutatkozott. Ezt használta ki a magyar bevásárlóbizottság, amint ezt a jelentés kiemeli és így a kiváló tenyészbikákat az előző évek árainál átlagban 600 frankkal alacsonyabb áron tudta megvenni.

A vásárra felhajtott tenyészállatok minősége az 1937. évvel szemben újabb haladást mutat, különösen képpen gyarapodott a fajtajellegét kiválóan örökítő bikák száma. Itt szöszertint közli a jelentés az Állattenyésztők Lapjának a kiállításról írt beszámolójából a következőket: „Dicséretet érdemelnek a svájci tenyésztők azért a szép eredményért, amelyet az utolsó 8-10 év folyamán elértek. A régebbi svájci típusú, a kimondottan magas lábú és szűk mellkasú állatot a vásáron alig lehetett látni”. A vásárra felhajtott 825 bikából 611-et díjazták, ez 74%, mely szám már magában is mutatja a tenyészállatok kiválóságát. 1937-ben a felhajtott állatokból csak 67% volt a díjazott. Vegeredményképp az első 553 eladott tenyészbika átlagára 971 frank volt, 102 frankkal kevesebb, mint az előző évben. Az 1936. és 1937. évi emelkedő irányzat után ez a nagymérvű áresés, amint a jelentés megállapítja, elszomorító jelenség.

Az európai országok fokozatos elzárkozása és önállósra való törekvése, amint látjuk a jelentésből, Svájcban is erősen érezteti hatását. A száj- és körömfájás következtében kiirtott állatokért fizetett kártérítés hatalmas összegekbe került Svájcban. Ha a tenyészállatár a jövő évre nem emelkedik, minden valószínűség szerint nagyobb méretű elszegényedéssel, a tenyésztési kedv csökkenésével kell számolni.

A magyar bevásárló bizottság nagy érdeme, hogy a múlt évben előállított helyzetet és a nagy kínálatot a mi javunkra kitűnően használta ki és az ország import tenyészanyag szükségletét olcsón és jól biztosította.

Sz. F. G.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutsebenbaeher Emil dr.

Mezőgazdasági biztosítási bélyegek.

A földművelésügyi miniszter folyó hó 10-1 176.605. számú rendeletével a gazdasági munkavállalók kötelező öregségi biztosításáról szóló 1938. évi XII. t. c. 17. §-ában említett munkavállalói járulékoknak az 1938. évi 87.000. számú földművelésügyi miniszteri rendelet 19. §-ában előírt módon való lerovása céljára elrendelte, hogy az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet a folyó honaptól kezdve 20 és 40 filléres, 1 pengős és 2 pengő 60 filléres értékű mezőgazdasági biztosítási bélyegeket bocsásson forgalomba, amelyeket a postahivatalok és postagynökségek árústanak.

A hivatalos lap közli az egyes biztosítási bélyegek leírását és képét, valamint az egyes bélyegek pontos felírát.

Szigorítják a péksütemény-rendeletet.

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 8100. számú rendeletével a péksütemény-rendeletet módosította, hogy a kenyérnek és a péksüteménynek forg. omabozhatala

lártyában kiadott 93.608/1928. XI. K. M. számú rendelet módosítása tárgyában.

A módosítás a kérdéses rendelet 5. szakaszára vonatkozik, amely szerint kibágást követ el, aki közfogyasztásra szánt vizesszemélyt, kiflit vagy császárszemélyt a rendelet 2. szakaszában meghatározottnál kisebb súlyban készíti, vagy mint előállító forgalomba hoz. A módosított szövegből kimaradnak ezek a szavak: „mint előállító”. Ehhez képest büntetés alá esik nemcsak az előállító, hanem általában mindenki, aki ilyen péksüteményt forgalomba hoz.

A középfokú gazdasági tanintézet végbizonnyítványának egyenrangúsítása az érettségivel.

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter folyó hó 11-1 7324. számú rendeletével kimondta, hogy a folyó tanévtől kezdve a szarvasi m. kir. Tessedik Samuel középfokú gazdasági tanintézet által kiállított végbizonnyítvány képesítés szempontjából a vasúti tisztviselői és tisztviselőgyakornoki állásokra vonatkozólag a középiskolai érettségi bizonyítvánnyal egyenlő rangú.

Rendelet a gondozás nélkül maradt felvidéki mező- és erdőgazdasági birtokokról.

A hivatalos lapban f. hó 12-én 1730. M. E. szám alatt kormányrendelet jelent meg, amely kimondja, hogy a visszaszabott felvidéki területeken az állami főhatáron változásával kapcsolatos események következtében gondozás nélkül maradt mező- és erdőgazdasági birtokokat gondnoki kezelésbe kell venni. A gondnok feladata, hogy a gondozás nélkül maradt birtokon a termelés folytonosságának biztosításáról, a birtoknak és a birtok vagyontárgyainak fenntartásáról és kezeléséről gondoskodik. A gondnok a rendes gazda gondosságával köteles működési körében eljárni. Működését a gazdasági felügyelő, esetleg a földművelésügyi miniszter által külön erre kirendelt állami szaktisztviselő ellenőrzi. Az ingatlanokat rendszerint kishasznóbérbeadás útján kell hasznosítani.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: Fabriceus Eudre.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület február 11-én tartotta igazgatóválasztmányi gyűlését Békéscsabán. Csáki Gyula dr. elnök megnyitójában üdvözölte a választmány tagjait, majd Darók József dr. titkár előterjesztette az OMGE átiratát, amely közli, hogy bár a külföldi és belföldi lövésárások ellenőrzését olesónak és jónak bizonyult rendszer szerint eddig a mezőgazdasági érdekképviseletek intézték, mégis a kormány új szervezést kíván felállítani a munka elvégzésére, amellyel pedig a gazdák legszélesebb rétege teljes mértékben meg volt elégedve. Az igazgatóválasztmány állásfoglalást az új szervezettel szemben és a régi ellenőrzési rendszer további fenntartását kívánta. Ezután a földbirtokpolitikai javaslattal kapcsolatosan az OMGE állásfoglalásával foglalkozott a választmány. Reck Géza m. kir. gazdasági főtanácsos felszólalásában hangoztatta, hogy a javaslatból nem tűnik ki, hogy a bérletekhez jutottak, mennyit kötelesek fizetni és egyébként sem tartalmaz a javaslat fizetéssel kapcsolatos intézkedéseket. Sebők Elek dr. javasolta, hogy bizottság vitassa meg a javaslatot a helyi szempontokra való tekintettel. Továbbiakban a nagyfontosságú eseléd- és munkáskérdést tárgyalták. Ugyanis az utóbbi időben a cselédek és a munkások nem akarnak elszegődni és ezért a gyűlés céljává tűzte ki, hogy e kérdést megtárgyalva, illetékes helyen feltárja a mostani állapotok tarthatatlanságát. Csizmadia András országgyűlési képviselő szövegeztet az országgyűléshez, vállalta a helyzetet és rámutatott a bekövetkező veszedelemre. Békésvármegyében veszélyben van a következő termés, mert nem lesz, aki betakarítsa. A megyében nem lehet cselédet kapni. Az állapot oka a cselédek és a munkások között folyó külső izgatás. Hangsúlyozta, hogy a munkásságnak feltétlenül megfelelő bért kell kapnia a munkájáért és ezt nem is akarja senki sem megtagadni tőlük, de a helyzetről feltétlenül jelentést kell tenni, hogy az illetékes hely is tudomást szerezzen a gazdálkodás bajairól. Winter József közölte, hogy Mezőberényben a múlt nyáron aratás

Nitrogén nélkül nincs növényi élet!

KÉNSAVAS AMMONIÁK 20·5% N
ammoniaktartalmú nitrogén műtrágya.

PÉTI SÓ 17% N
ammoniak- és salétromtartalmú nitrogén műtrágya.

MÉSZ-SALÉTRÓM 15·5% N
salétromtartalmú nitrogén műtrágya.

Lerakatok az ország minden részében!

Kérjen díjtalan szakszerű felvilágosítást

Péti Nitrogén Műtrágyagyár R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 21. sz.

előtt a cselédek 80 százaléka otthagya gazdáját. Hangoztatta, hogy ha a gazdákat kötelezni lehet a szerződés betartására, akkor kötelezni kell a cseléd-séget is. Paulovits János felszólalásában kiemelte, hogy a magyar munkásság jóindulatú, a baj szerinte ott van, hogy felelőtlen agitátorok izgatnak a munkások között, akik azokat visszatartják a szerződés-kötéstől és a munkaadó és munkás közötti ellentétet szítanak. Többek hozzászólása után Geist Gyula dr. elnök erőteljes szavakban mutatott rá, hogy az e téren uralkodó állapotoknak véget kell vetni, miéltünkül vezetőket vezet ez ügyben a vármegye főispánjához és alispánjához. Moray Mihály felszólalásában indítványozta, hogy az egyesület házában az egyesület nagynevű elnökéről, Beliczey Gézáról való kegyeletes megemlékezésül „Beliczey Géza emlékház”-nak kellene elnevezni. Az igazgatóválasztmány egyhangú helyesléssel járult hozzá a javaslat elfogadásához.

Egy mondván csinált ellentét.

Az OMGE a kormány legújabb földbirtokpolitikai törvényjavaslatára adott észrevételében kifejezésre juttatta azt az aggodalmát, hogy a jól kezelt mezőgazdasági nagyüzemek területének gyengén meg-alapozott kisbirtokosokra való felosztása az eddigi foglalkoztatott munkások nagy részét keresetétől és megélhetésétől fogja megfosztani. Az emlékirat ezt egy példával világította meg, amelyben a törvény-javaslat által évenként kishéltre előírányzott 100,000 kát, hold földterületet veszi alapul és e területen jól kezelt nagyüzemi rendszer esetén munkát találó 13,860 család megélhetési helyzetét viszonyítja ahhoz a változáshoz, amely e földterületnek 15 holdas parcellákra történő felosztása után adódna, amikor is már csak 6,666 család megélhetése válik lehetővé. Lehetséges ugyanis, — fűzi hozzá az emlékirat — hogy nagyobb birtokokon aránylag kevesebb ember él, mint a parcella-földeken, de mivel a nagyüzem által termelt javak szélesebb körben oszlanak szét, mert hiszen a termények tekintélyes részét a birtokon kívül lakó munkások kapják, így több embernek is nyújt megélhetést.

Az OMGE emlékiratából kiragadott ezzel a fejtegetéssel foglalkozott egyik napilapunk közgazdasági rovatának ekké és bírálva az OMGE memorandumának a javaslat hatásaképpen a föld népeltartó képességére vonatkozó aggályait, ellentétet lát fennforogni az OMGE e megállapítása és ugyanezek az OMGE által nemrég kiadott számtartási eredmények között, mert utóbbiak szerint az OMGE éppen a kisüzemeknek a nagyüzemek felett álló termelőképességéről és jövedelmezőségéről tesz bizonyosságot. E két megállapítás közül — mondja az cikkíró — kétségkívül az alaposabban alátámasztott számtartási eredmények érdemelnek figyelembevételt. Ebből a cikkíró az következteti, hogy az OMGE-t a birtokpolitikai törvényjavaslatra megadott észrevételeiben nem közérdekű szempontok vezették, tehát az OMGE e fontos kérdésekben nem tud az országos érdek álláspontjára helyezkedni.

Ugy hisszük, hogy mindazokat, akik az OMGE szóbanforgó emlékiratát teljes terjedelmében olvasták, szükségtelen annak tárgyilagossá és a közérdekű szem előtti tartó megállapításairól meggyőzni. Azt sem kell a hozzáértő előtt bizonyítani, hogy a számtartási eredmények a fenti megállapításokkal egyáltalában nem állnak ellentétben. Lapunk múlt évi 85—86. számában már kifejtettük, hogy a számtartási eredményekből birtokpolitikai következtetéseket csak úgy lehet levonni, ha azonos természeti és közgazdasági viszonyok között fekvő olyan birtokterületet veszünk összehasonlítási alapul, amelyek talajminősége, művelési ágainak megoszlása is azonos. A számtartási eredményekről közreadott kiadványainkban évről-évre nyomatékosan utalunk ezekre a szempontokra, de továbbmenően arra is, hogy birtokpolitikai vizsgálatoknál figyelemmel kell lenni mindazokra a családokra (hisztviselők, tanítók, iparosok, gazdasági cselédek stb.), akiknek külön állattartása, gazdálkodása a nagyüzem növénytermelésére van alapítva, amelynek hozama a számtartási eredményekben érthetően nem juthat kifejezésre.

Mindezekre csak ismétlésképpen utalunk, amikor sietünk mindjárt megállapítani, hogy minde körülmények ellenére, azonos természeti és a kisüzemi termelésre alkalmas közgazdasági viszonyok között a kisüzemek termelési színvonala nemcsak elérhető, hanem felül is múlhatja a nagyüzemekét, ha a gazdálkodó szaktudása, munkaképessége, főként az élő és holtfelszerelése a birtokában lévő földterület optimális kihasználását lehetővé teszi. Az ilyen kisüzemek kívánatos üzemrendszerével, munkaszervezésével, jövedelmezőségi helyzetének vizsgálatával foglalkozik az OMGE üzemstatistikai bizottsága, ez év elejétől kezdve most már a földművelésügyi minisztérium fennhatósága alatt álló egész szakoktatási hálózata révén igen sok arany- és ezüstkalászos gazda üzemének támogatásával, abból a célból, hogy az üzemi tanácsadás intézményes megvalósításával, a jónak és mintaszerűnek példaként való bemutatásával a népies gazdálkodást fejlessze. Éppen annyira hivatásának érzi ezt, mint az állattenyésztés és növénytermelés fejlesztése érdekében kiállítások, díjazások rendezését, hogy a kiváló telje-

sítményeket a több- és jobb termelés érdekében ösztönzésül a többi gazdák elé állítsa. Az OMGE-nek tehát a számtartási és üzemi kutatóival végzett munkája éppen úgy számot tarthat arra, hogy közérdekűnek minősülnek, mint az a sajátos, nem a leghálásabb, de ugyanilyen közérdekű feladata, amelynek teljesítése során a kormány legújabb birtokpolitikai javaslatánál kapcsolatban nem hallgathatta el a jól vezetett nagyüzemeknek rosszul vezetett kisüzemékké alakítása esetén a munkáskérdés tekintetében felmerülő aggályokat. Ezt világította meg az OMGE memorandum a e cikk bevezetőjében említett példával, szembeállítva a jól vezetett nagyüzemek népeltartó képességét azzal a helyzettel, amely a felszerelés és minden egyéb feltétel híján levő kisüzemi termelés esetén mutatkozna. Azt feltételezni ugyanis, hogy a megfelelő felszerelés, tapasztalat és az értékesítés szervezetsége nélkül kishéltre jutottak nemesek, hogy az állagos kisüzemi termelés színvonalát érjék el, hanem azonnal az adatszolgáltató elit üzemek eredményeivel vetekedjenek, az ábrándnak a valósággal való moró össze tévesztése volna, amitől éppen a gazdasági kérdésekben jórészt tájékozatlan közvélemény félrevezetésének elkerülése érdekében különösen kellene óvakodni.

Kialakultak az országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatesoportjának keretei.

Amint közöltük már, a március 22-én megnyíló országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatesoportjába a bejelentési határidőig az utolsó évekhez hasonló nagy számban jelentettek be tenyészállatokat. Mivel a jó minőségű tenyészállatok iránt megfelelő kereslet van, a kiállítás rendezője úgy határozott, hogy a kiállítás összes férőhelyeit igénybe veszi az idej tenyészállatvásár alkalmából. Előreláthatóan a bemutatandó tenyészállatok nagyrészét a kiállításon értékesíteni lehet majd, annál is inkább, mert az előzetes szigorú és szakstermi minőségi ellenőrzés következtében csupán olyan nagyobb tenyészértékű állatokat hoznak fel a kiállításra, amelyekre a hazai állattenyésztés továbbfejlesztésében nagy szerep vár és irántuk a kevésbé fejlett állattenyésztésű vidékekről is megfelelő érdeklődés mutatkozik. Az utóbbi években már nemesek a tenyészeti céltudatos fejlesztésére törekvő magántenyésztők vásárolnak szívesen a budapesti kiállításon eladásra kerülő kiváló tenyészállatanyagból. A köztenyésztés számára a múlt esztendőben a szarvasmarhák csoportjában történő vásárlások az egész forgalomnak $\frac{2}{3}$ -ára rúgtak, annak jeléül, hogy az érdeklőt kitenyésztők is mind jobban rájönnek arra, hogy a budapesti kiállítással kapcsolatban nyújtott különféle hitel-, árvisszatérítési és szállítási kedvezmények mellett itt viszonylag olcsóbban szerzhetők be a megbízhatóan jó minőségű és tenyészértékű állatok.

A visszatér felvidéki területek nagyobb számú apaállatszükségletére való tekintettel a kiállításon előreláthatóan élénk keresletre lehet majd számítani a megfelelő áru állatok iránt.

A bejelentésekben és a minőségi felülvizsgálatok eredményéből örömmel állapítható meg, hogy az idej kiállításon az előző évekhez hasonló kiváló minőségű tenyészállatok fognak szerepelni, bizonyossággal annak, hogy a tervszerűen irányított tenyésztő munka évről-évre szép és jó eredmények elérését teszi lehetővé, amire méltán büszkének lehetnek nemesek e munka részesei, hanem az egész ország is.

A tarkamarhák csoportjában szükségessé vált létszámesőkentésnél a rendezőbizottság kellő figyelemmel volt arra, hogy a régi érdemes tenyészetek olyan létszámú csoportokkal vegyenek részt, amely jelentőségüknek megfelel és tájékoztat az utóbbi esztendőben elért tenyészési eredményeik felől. Emellett helyet kívánt biztosítani az újabb előretörő tenyészetek és a szép eredményeket felmutató népies körzetek számára is. Ezért a szükségessé váló létszámesőkentésnél elsősorban a minőségi felülvizsgálat megállapításait vette mérve adónak, továbbá korlátozta a nem eladás céljából felhozni kívánt állatok, valamint a még nem tenyészértékű bikaborjúk felhozatalát.

Örömmel közöljük, hogy szerepelni fog a kiállítók között a Kormányzó úr Ó főméltóságának kenderesi gazdasága 3 igen jó telivér szimentáli bikával, valamint kítőnően fejlett mangalica kanokkal. A felszabadult Felvidékről ez alkalommal még csak néhány tenyésztő vesz részt a kiállításon, mert a még csak közelmúltban bekövetkezett államfordulat miatt a felvidéki tenyésztőknek nem állt elég idő rendelkezésükre, hogy a kiállításon való részvételre felkészülhessenek.

A lovak csoportjában hely hiányában nem lehetett bővíteni a múlt évi keretet, a fogatokat így is a kiállítási telepen kívül kell elhelyezni. A sertéseknél csupán az igazolt leszármazás és a megfelelő minőség szempontjából szigorúbb bírálat folytán csökkentett néhány bejelentést a rendezőség, míg a juhoknál a szabályzatnak megfelelő minden bejelentést elfogadott. A rendezőség az egyes tenyésztőkkel most közli az elfogadott létszámot.

A kiállításra véglegesen elfogadott állatlétszámok kerék számokban a következőképpen alakul: 100 meleg- és 30 hidegvérű jó, 780 telivér szimentáli, szimentáli és pirostarka, 20 borzderes, 110 magyar és 25 maremanne-magyar marha, 1100 mangalica és 450 hússertés, valamint 700 juh.

A bejelentett eladási árak, az általános irányzatnak megfelelően, valamivel alacsonyabbak, mint a múlt évben. A tenyésztők közül többen éltek az azzal a joggal, hogy a katalógus részére a végleges árakat csak március 1-re jelentse be.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL

Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága

február 28-án (kedden) délelőtt 11 órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz., I. emelet)

gyűlést

tart.

Tárgysorozat:

1. Beszámoló a bejelentések eredményeiről és az eddigi előkészítő munkálatokról.
2. Határozathozatal a további teendőkre és intézkedésekre nézve.
3. Esetleges indítványok.

vez. Teleki Béla gróf s. k. elnök.

Tudnivalók

az országos mezőgazdasági kiállításról és tenyészállatvásárról.

A március 22—27-én tartandó országos mezőgazdasági kiállítás a tenyészállatesoporton kívül ez évben is a mezőgazdasági termelés jóformán összes üzemágát felkaroló csoportkiállítások lesznek. Az agrárgazdálkodásról, értékesítési helyzetéről és lehetőségeiről, valamint a szolgáltatásban álló oktató és kutató tudományos munkáról tájékoztató külön kiállítás csoportok keretei már kialakultak.

A mezőgazdasági gép- és eszközkiállítási csoportban, valamint az agrárkereskedelmi vállalatok csoportjában a rendezőség a férőhelyeknek megfelelően korlátozott számban elfogad még jelentkezéseket.

A részletes tudnivalókat tartalmazó szabályzatok és a bejelentő levelet megkeresés esetében az érdeklődőknek megküldi a rendezőbizottság és a felmerülő részletek kérdésekre nézve is készséggel ad felvilágosítást (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Telefon: 187—954.).

A tenyészállat bejelentési lapokon lévő és kifogásolt hiányokat mielőbb, de legkésőbb március 1-ig pótolni kérjük, amely időn túl a katalógusárakon sem lehet változtatni.

A kiállításban ebben az évben a tenyészállatbeszerzés következő nagyrészt rendkívüli kedvezmények szolgálják:

A földművelésügyi minisztérium áldozatkész támogatása segítségével a budapesti mezőgazdasági kiállítás vásárolt tenyészállatok hazaszállításának vasúti költségeit teljes egészében a rendezőség fogja viselni és csak a fuvardíjon kívül felmerülő kisebb készletkiosztások (állatorvosi díj, esetleg a kísérő díja stb.) fizetendők. A rendkívüli szállítási kedvezmény révén a legtávolabb eső vidékek is élvezhetik a kiállítás gazdag és értékes anyagából való vásárlás nagy előnyeit, mert a vételárát nem terheli a szállítási egyébként jelentős költségei.

Az elmúlt évekhez hasonlóan rendkívüli kedvezményben fognak részesülni a községek és közbirtokosságok vásárlásai is, amennyiben a földművelésügyi minisztérium a gazdasági felügyelőségek közbejöttével történő vásárlásuknál a meghatározott keretben az egyébként szokásos 10% ármegeterítés helyett az apaállatok vételárából állag 15%, törzskönyvelt apaállatok vételárából 20%-ig terjedő rendkívüli árkedvezményt engedélyezett.

Végül a földművelésügyi minisztérium a magántenyésztők számára kedvezményes tenyészállatbeszerzési hitelt engedélyezett.

A kiállítás megtekintésére Budapestre felutazó közönség részére a kereskedelemügyi miniszter, továbbá az önálló kezelésben lévő vállalatok igazgatói az összes helyközi közlekedési vállalatok vonalain 50%-os kedvezményt engedélyeztek olyanformán, hogy Budapestre egész menetjegy váltandó, amely a kiállításban lebélyezett igazolvánnyal együtt dímentes visszautazásra jogosít. Az igazolvány ára 1-30 pengő. Az igazolvány beszerezhető az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottságánál, továbbá az összes menetjegyirodánál, gazdasági egyesületeknél, gazdakörökben, a nagyobb községek előjáróságainál, szövetkezeteknél, hírlapvállalatoknál stb. Az igazolvánnyal Budapestre március 16—27-e között lehet kedvezményesen utazni, a visszautazásra pedig március 22-től április 2-ig érvényes. Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága.

VEGYESEK.

Házasság. Hertelendi és vindornya-laki *Hertelendy* Andor, aszueren katonalmáltai lovagrend th. lovagja és felesége, somogyvári *Somogyi* Rózi leánya, *Nóra* és köveskálai *Keöves* László február 18-án tartották esküvőjüket Kutaskozmán.

Halálozás. Királyfalvi *Gerhardt* Guidó m. kir. gazdasági főtanácsos, ny. m. kir. kísérletügyi igazgató február 15-én 63 éves korában Budapesten elhunyt.

Változás a mezőgazdasági kiállítás állategészségügyi szolgálatának vezetésében. A m. kir. földművelésügyi miniszter a *Kovarik* Károly elhunytával megüresedett központim. kir. állategészségügyi főfelügyelői állás ellátásával *Bruth* István dr. m. kir. állategészségügyi tanácsost bízta meg és egyben megbízta a felvidéki kerület m. kir. állategészségügyi felügyelői teendőinek ideiglenes ellátásával. *Bruth* István dr.-nak az állatorvosi kar legmagasabb tiszttségével való megbízása kitűnő szakembernek hosszú éveken át végzett lelkiismeretes és kötelességtudó munkásságát jutalmazza. Mint járási, majd törvényhatósági m. kir. állatorvos, utóbbi években pedig a budapesti állatvásártér szakszolgálatának vezetője, értékes tapasztalatokra és széleskörű gyakorlati ismeretekre tett szert. Munkásságát a gazdaközönség is nagyra értékeli. Az elmúlt esztendőben vette át az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatváltás állategészségügyi szolgálatának vezetését és megértő készségének, valamint nagy ügyszeretetének köszönhető, hogy a kiállítás rendkívül nagy állatforgalmát zavartalanul lehetett lebonyolítani az állategészségügyi szolgálat mintaszere ellátása mellett. Ezért sajnálattal látja a gazdaközönség távozását ebből a beosztásából, viszont sokkal nagyobb hatáskört biztosító új tisztségében melegen üdvözljük munkájához további szép sikereket kívánunk. — A földművelésügyi miniszter egyidejűen a budapesti állatvásártéri m. kir. állatorvosi hivatal ideiglenes vezetésével *Botond* Ernő dr. m. kir. állategészségügyi tanácsost bízta meg, aki ebben a minőségében az idej kiállítás állategészségügyi szolgálatát is irányítani fogja. *Botond* dr. a kiállításaink közreműködő állatorvosi karnak nagyérdemű tagja, aki mindenkor szíves készséggel és megértően támogatta a rendezőbizottság munkáját. Új, vezető tisztségében melegen üdvözljük abban a reményben, hogy a közös munkaterületen, valamint a fővárosi állatvásártér állatorvosi szolgálatának irányításában is a gazdák érdekeinek megértő pártfogója lesz.

Az Országos Földhitelezet új vezetősége. Az Országos Földhitelezet *Pesthy* Pál dr. ny. igazságügyi miniszter elnökle a tartott évi rendes közgyűlése az igazgatóság tagjait megválasztotta: *Ángyán* Béla dr. ny. államtitkár, országgyűlési képviselőt, *Baross* Gábor országgyűlési képviselőt, *Csizmádia* András m. kir. gazdasági főtanácsos, országgyűlési képviselőt, *Demel* Aladár dr. m. kir. kincstári főtanácsos, vezérigazgatóhelyettes, *Fodor* Jenő földbirtokos, *Hagyó Kovács* Gyula m. kir. gazdasági főtanácsos, *Hauptl* István földbirtokos, *Hunyady* Ferenc m. kir. kincstári főtanácsos, országgyűlési képviselőt, *Ivódy* Béla dr. m. kir. titkos tanácsos, ny. földművelésügyi minisztert, *Köncss* Béla dr. m. kir. kormányfőtanácsost, a budapesti ügyvédi kamara elnökét, *Krudy* Ferenc ny. főispán, országgyűlési képviselőt, *Liptay* László földbirtokos, felsőházi tagot, vitéz *Lukács* Béla államtitkár, *Mayer* János m. kir. titkos tanácsos, ny. földművelésügyi miniszter, országgyűlési képviselőt, *Mutschenbacher* Emil dr. m. kir. kereskedelmi és gazdasági főtanácsos, az OMGE ügyvezető-igazgatója, felsőházi tagot, *Pesthy* Pál dr. m. kir. titkos tanácsos, ny. m. kir. igazságügyi miniszter, országgyűlési képviselőt, *Radwinsky* Albert báró dr. m. kir. titkos tanácsos, a felsőház alelnökét, *Schandl* Károly dr. m. kir. titkos tanácsos, ny. államtitkár, az OKH alelnök-vezérigazgatója, országgyűlési képviselőt, *Törley* Bálint államtitkár, országgyűlési képviselőt, *Zichy* János gróf v. b. t. t., ny. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter, országgyűlési képviselőt, *Zsindely* Ferenc államtitkár, országgyűlési képviselőt. Ezenkívül tagjai az igazgatóságnak a pénzügyminiszter, illetve a földművelésügyi miniszter kijelölése alapján: *Csikiz* Béla dr. államtitkár, helyettese *Aninger* László dr. miniszteri tanácsos és vitéz *Vass* Elek dr. miniszteri osztályfőnök, helyettese *Pataky* Károly dr. miniszteri tanácsos. A felügyelőbizottság tagjait a közgyűlés a régi tagokat választotta meg. A közgyűlést követő igazgatósági gyűlés elnökké — a lemondott *Pesthy* Pál dr. helyére — *Idány* Béla dr. ny. földművelésügyi minisztert, alelnökké pedig *Baross* Gábor országgyűlési képviselőt választotta meg.

Változás a Laboratorium R.-T. vezetésében. *Erdős* Dezső vezérigazgató nyugalmabonulásával a Laboratorium R.-T. vezetését *Meggyaszai* (Schmiedhoffer) Gyula dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, egyetemi m. tanár vette át, aki 11 évig az Állami Oltóanyagtermelő Intézet igazgató főbakteriológusa volt.

Cukorrépatermelők gyűlése. A Magyar Cukorrépatermelők Országos Szövetsége decemberi közgyűlésén úgy határozott, hogy addig is, amíg a visszacsatolt országgrész cukorrépatermelői képviselője a Szövetség választmányában alapszabályszerűen megválasztott, ez országgrész répatermelőinek három vezető tagját a választmányba, valamint a tárgyaló bizottságba meghívja. E határozat alapján *Bitto* Dénes, *Darányi* György és *Mailáth-Pokorny* János nyertek meghívást. Nevezettek a visszacsatolt országgrész répatermelőit február 13-ára Budapestre a Köztelek székházában értekezletre hívták meg. A répatermelők nagy számban jelentek meg, akiket *Mailáth-Pokorny* János, az értekezlet elnöke tájékoztatót az anyaország répatermelői szervezetről. *Fabricsius* Endre m. kir. gazdasági főtanácsos, a Magyar Cukorrépatermelők Országos Szövetsége főelőadója a Szövetség nevében üdvözölte a visszacsatolt országgrész termelőit, majd ismertette az OMGE-től még 1906-ban kiindult kezdeményezést, a szabad társuláson állott szövetség munkásságát, amelyet végül az 1930. évi XIX. t. c.-en alapuló törvényes érdekképviselet vett át. Válaszolt a Szövetség munkásságát, azokat az eredményeket, amelyeket a Szövetség eddig elért és amelyek kiküzdésében fő érdeme vitéz *Purgly* Emil ny. földművelésügyi miniszternek, a Szövetség elnökének van. *Darányi* György bejelentette, hogy a Szövetség elnöksége a visszacsatolt répatermelők képviselőit külön értekezleten tájékoztatta a Szövetség munkásságáról, amelyen kérte, hogy a visszacsatolt répatermelők repakontingense ma nagyobb is, mint az anyaországbeliek, maradjon meg. Ezt *Purgly* Emil elnök kiállításba is helyezte. A felszólalók által előterjesztett kívánásokra az elnök *Mailáth-Pokorny* János kijelentette, hogy azokat a Szövetség elnöksége, illetve a tárgyalóbizottság elé fogja terjeszteni.

A Jász-Nagykun-Szolnokvármegyei Szarvasmarhatenyésztők Egyesülete tíz éves fennállása alkalmából folyó hó 16-án tartotta jubiláris közgyűlést Szolnokon, a vármegyházán, *Kövér* János földbirtokos, elnök elnökle alatt. A közgyűlésen megjelent a földművelésügyi minisztérium részéről *Baltha* Pál miniszteri osztálytanácsos, *Alexander* Imre dr. alispán, *Scilassy* István kerületi m. kir. gazd. főfelügyelő, az OMGE és az Országos Törzskönyvelő Bizottság képviselőiben *Herodek* Sándor dr. titkár, *Szapary* Gyula gróf, a vármegyei gazdasági egyesület elnöke, a Tiszántúli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetsége részéről *Piaček* András igazgató, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara képviselőiben *Szalay* György dr. titkár, továbbá a vármegyei gazdasági igazgatóság számos vezetője és az egyesületi tagok szép számmal. *Kövér* János elnök megnyitójában méltatta volt elődeinek, néhai *Almássy* Imre gróf dr.-nak és *Baghy* Gyulának érdemeit, majd az egyesület 10 éves működésének eredményeiről nyújtott tájékoztatást. Az első üzem esztendő 11 tehénészet zárta le 219 éves tehénrel és 3125 kg átlagos évi tejhozammal. A fokozatos fejlődésben a gazdasági válság rövid időre jelentős visszaesést okozott, majd az új fejlődés következtében a tízedik, 1937/38. évet 32 tehénészet 639 éves tehénlétszámmal és 3713 kg éves tejhozammal zárták le. A fejlődés még nagyobb méretű lett volna, ha utóbbi években a vármegyében a tejértékesítés kedvezőbbben alakulhatott volna. Az egyesület a különleges alföldi viszonyokra való tekintettel 1934-ben bevezette a népies tenyésztésben a külemi ellenőrzést, amely ezidőszert 15 községben van folyamatban és 540 tehénre terjed ki. Elnök bálás köszönettel emlékezett meg *Mészáros* József dr. volt szövetségi igazgató eredményes működéséről, majd méltatta az egyesület által rendezett állatképző iskolák jelentőségét. Az egyesület a szarvasmarhatenyésztés fejlesztése érdekében tenyésztési és tejelési díjazásokat rendszeresített. Köszönettel emlékezett meg a vármegye és az alispán megértő támogatásáról. Az egyesület jövő célkitűzéseit ismertette javasolta, hogy a következő esztendőben a tagok az állam által nyújtott tenyésztési segélyt engedjék át az egyesületnek, hogy ezzel az anyagi segítséggel le tudja küzdeni az esetleges földbirtokpolitikai beavatkozás következtében előállható nehézségeket, másrészt működését fokozottabban kiterjesztesse a köztenyésztés fejlesztésére. Az egyesület évente kétszer fog rendezni bikaszemléket és kezdeményező lépéseket tesz vármegyei állattenyésztési alap létesítésére. Tervebe van véve az egyesületnek megyei állattenyésztő egyesülettel való átalakulása. *Baltha* Pál miniszteri osztálytanácsos a földművelésügyi minisztérium üdvözlét és elismerését tolmácsolta az egyesület vezetőségének az elért szép eredményekért, majd részletesen ismertette a kormányknak az állattenyésztés fejlesztésére irányuló célkitűzéseit. *Herodek* Sándor dr. az OMGE és az Országos Törzskönyvelő Bizottság üdvözlét és elismerését tolmácsolta. Hangsúlyozta a társadalmi munka jelentőségét az állattenyésztés fejlesztése érdekében, részletesen ismertette azokat a lehetőségeket, amelyekkel a gazdák összefogása és közös működése további eredményeket érhet el az alföldi viszonyok között is. *Piaček* András szövetségi igazgató és *Szalay* György dr. kamarai titkár üdvözlő beszéde után *Zábrácsky* György igazgató ismertette az egyesület múlt évi

működését, a számvizsgálóbizottság jelentését az elmúlt esztendőről és az ez évi költségeloirányzatot, amelyeket a közgyűlés *Kusza* István felsőházi tag indítványára egyhangúan elfogadott, köszönetét nyilvánítva az elnökségnek és a tisztikarnak eredményes munkásságáért. Majd egyhangúan ismét *Kövér* Jánost választották meg az egyesület elnökévé. Végül kiosztották az egyesület hároméves tenyésztési és tehenészeti, valamint 10 éves jubileumi tejeslési versenyének díjait és a díjtárgyakat. A hároméves tehenészeti versenyben első lett *Basch* Loránt dr. homokréti tehenészete, 25 éves tehén évi átlagos 5564 kg tej- és 208-9 kg tejszírhozamával, 87%-os ellési eredménnyel; a II. díjat *Kövér* János martfői, a III. díjat *Gottescha* Béla gyügerpusztai tehenészete nyerte. A hároméves tejeslési versenyben első lett *Basch* Loránt dr. „4 Szajkó” tehene átlagos évi 7614 kg, második a karcagi m. kir. mezőgazdasági szakiskola „18 Almás” tehene évi átlagos 7396 kg és harmadik *Basch* Loránt dr. „6 Zsuzsa” tehene, évi átlagos 6238 kg tejhozammal. Végül a tízéves jubileumi versenyben első lett *Spáb* Gyula sárszegpusztai tehenészete tíz év alatt évi átlag 4172 kg tej- és 160-2 kg tejszírhozammal, második *Kövér* János martfői tehenészete tízéves átlagban 4050 kg tej- és 158-8 kg tejszírhozammal, harmadik *Mocséry* Dénes fegyverneki tehenészete 4193 kg tej- és 162-7 kg tejszírhozammal.

Ruthén munkások ajánlkozása mezőgazdasági munkára. Akik régebbi idő óta gazdálkodnak, még jól emlékezhetnek rá, hogy a világháború előtti békeévekben milyen kiváló mezőgazdasági munkásokat szolgáltattott az Alföld részére a ruthén felvidék; Bereg, Ung, Ugoesa és Máramaros vármegyék. E szorgalmas és régi gyakorlattal rendelkező mezőgazdasági munkások munkabírásnál csak igénytelenségük volt talán nagyobb. S nemcsak a munkaadó gazda, hanem ezek a derék ruthén munkások is jól jártak azzal, hogy a búzatermelő Alföldre mentek le néhány hónapra dolgozni, hiszen ezzel a munkájukkal maguk és családjuk részére egész évi kenyérszükségletüket keresték meg. Trianon elszakította a ruthén felvidéket Magyarországtól s ezzel megakasztotta ezt a mindkét fél érdekeinek megfelelő, felekmádszerző időszakos munkásvándorlást. Persze ennek következtében koldusbotra juttatta azt a derék ruthén népet, amelyet a földrajzi és természeti viszonyok parancsoló kényszerűsége utalt arra, hogy magyar földön keresse meg mezőgazdasági munkával a kenyerét. Összel és télen pedig a Kárpátok erdeiben favágással a tüzelőanyagszükségletét. A bécsi döntés következtében mult év végén több ruthén lakosságú község szabadult fel a trianoni rabság alól s ezekbe a községekbe naponta szinte seregestől menekülő hozzánk át azok a felvidéki testvéreink, akiket az úgynevezett Kárpát-Ukraina kormányának erőszakos rendelkezései kiutasítanak, vagy kiűldöznek s akik most Magyarországtól várnak segítséget, munkát és kenyeret. Az anyaországhoz a határrendezés következtében visszakérült vagy Cseh-Szlovákia területéről kiutasított, vagy elmenekült ruszin-felvidéki mezőgazdasági munkások munkához juttatását a Magyarországi Ruszinszókák Szervezete (Budapest, VIII., József-körút 71-73. sz., I. em., távfeljelző szám: 345-093) vállalta magára s e munkaközvetítés megszervezése érdekében — mint bennünket értesített — *Ungvári kirendeltség* létesített a következő címen: Magyarországi Ruszinszókák Szervezetének Munkaügyi Kirendeltsége, Ungvár, Kántalan-utca 11. A kirendeltség természetesen a földművelésügyi minisztérium hozzájárulásával alakult meg és célja a munkanélküli ruthén mezőgazdasági munkások kenyérhez juttatása. Mindazok a mezőgazdasági munkaadók, akiknek arató- és sommás munkásokra van szükségük és helybeli munkaerőt nem tudtak kapni, erre vonatkozó igényükkel a felajánlott szerződési feltételek megküldése mellett közvetlenül az említett ungvári kirendeltséghez fordulhatnak. A ruszinszókák szervezete hangsúlyozza, hogy a ruthén munkanélküliek keresethez és munkához való juttatása egyáltalán hazafias cél is szolgál, mert hiszen minden egyes munkába állított ruthén munkás eleven propaganda lesz amellyel, hogy a Kárpátaljai becsületes lakosságának ősi magyar hazájában van a helye és boldogulását, megélhetését csakis velünk együtt találhatja meg.

A mezőgazdasági kiállítás csoportos látogatóinak elszállásolása. Az országos mezőgazdasági kiállítást minden évben tömegesen keresik fel vidékről és a szomszédos államokból tanulmányi csoportok. Ezek elszállásolása érdekében a rendezőbizottság érintkezésbe lépett Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalával, az Idegenforgalmi Hivatal ez évben is készséggel vállalta a kiállítás látogatóinak *pálvaudvari kirendeltségi útján való foaadását és otelése*, csoportos elszállásolását. Vidék iskolák, gazdasági akadémiák, szakiskolák és tanfolyamok tanulmányi csoportokból álló csoportok elszállásolására diákszállókban van hely biztosítva. A diákszállók leendővel, takaróval és párnával ellátott ággyakkal vannak felszerelve. A diákszállókban igényelt helyek biztosítására vonatkozóan a bejelentéseket legkésőbb március 10-ig kell az Idegenforgalmi Hivatalnak meg-

küldeni. A szállás a diákszállókban naponként és személyenként 40 fillérbe kerül, ezenkívül személyenként a tartózkodás egész tartamára 60 fillér mosatási díj fizetendő. Nagyobb számú felnőttekből álló csoportoknak szállásigényüket legkésőbb március 1-ig kell bejelenteni az Idegenforgalmi Hivatalnál (Budapest, V., Deák Ferenc-utca 2., telefon: 181-213), mert elhelyezésük csak ez esetben biztosítható. Az így elhelyezett gazdaságok részére az Idegenforgalmi Hivatal útján kedvezményes étkezési lehetőségekről is gondoskodik a kiállítás rendezője. Akik lakásigényüket előzetesen nem jelentették be, azok az Idegenforgalmi Hivatal pályaudvari kirendeltségei útján nyerhetnek szállodákban vagy magánlakásokban elhelyezést. — A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodának a Keleti-pályaudvar mellett otthonában (Budapest, VIII., Fiumei-út 4. sz.) ugyancsak kaphatnak csoportok és egyesek is éjjeli elszállásolást napi 1 pengőtől kezdve. Az irodának az érkezést legalább 14 nappal előbb kell jelezni.

Községi tejjellenőri tanfolyam Veszprém. A Veszprémvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület most rendezte második tanfolyamát az egyesület által alkalmazandó községi tejjellenőrök számára, hogy az intézménynek a vármegyében való szélesebb körű elterjesztése céljából minél több szakképzett egyén álljon rendelkezésére. A tanfolyamon Vuchetich György m. kir. gazdasági felügyelő, szövetségi és egyesületi igazgató irányításával az előadói tisztet Német János és Községi László szövetségi főellenőrök, valamint Zeöld László és Ferenczy István szövetségi gyakorlók látták el. A hallgatók a szükséges szarvasmarhatenyésztési és borjúnevelési, takarmányozási és ellenőrzési ismeretekből a vizsgán kellő jártasságról és általános tájékozottságról tettek tanúságot. A vizsgán az Országos Törzskönyvelő Bizottság részéről Heródek Sándor dr. titkár élnökölt. Megnyitó beszédében rámutatott a községi tejjellenőri intézmény nagy jelentőségére és a leendő ellenőrök lelkiismeretes munkára szólította fel. A tanfolyamon bizonyítványt nyert nyolc hallgatót a Veszprémvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület május elsejétől kezdődően községi tejjellenőrként fogja alkalmazni Lovászpátona, Marcaltó, Nagykamond, Pápa, Mezőkomárom, Lajoskomárom, Kerta, illetve Tapolcafé község népies tenyésztésében úgy, hogy a már múlt év novembere óta Takácsiban, Dabronyban, Középszikázson, Borszöcsökön, Nagyalacsonyban és Bakonytamásiban folyamatban levő ellenőrzéssel együtt Veszprém vármegyének 14 községében lesz bevezetve a községi tejjellenőrzés rendszere. A most kiképzelt nyolc községi ellenőr május 1-ig az egyesületi főellenőrrel és a központi, valamint a körzeti tejgazdasági ellenőrökkel minden ellenőrzés és próbafejés alkalmával gyakorlatilag is közreműködik a népies állomány ellenőrzésében.

A ricinusmagtermelés fejlesztése. A ricinusmagtermelés nagymértvű kiterjesztése érdekében országos akció megindítását határozta el az Ipari Növénytermelési Bizottság, amely Khuen-Héderny Károly gróf és Igmándy Aladár vezetése alatt tartott gyűlésében kimondta, hogy az idén a ricinusmagtermelés területét a tavalyinak legalább kétszeresére kell felelelni, miután nemcsak a belföldi nyersanyag-szükségletéről kell gondoskodni, hanem nemzetgazdasági érdekből szükséges a ricinusmag jelentős részének exportja is, amit a folyó évre sikerült biztosítani. A termelési feltételeket úgy állapították meg, hogy a gazdának kifizetődjön a ricinusmag termelése. Nevezetesen a termelési szerződések megkötésével megbízott Olajmagértékesítő Szövetkezet budapesti parlamenti métermázsánként 32 pengővel fogja átvenni a foktalanított ricinusmagot. Jogában áll azonban a gazdának a ricinusmag tokos átvételét is igényelni, amikor a feladóállományon 17 pengőt kap q-ként. A vetőmagot is a szövetkezet adja, azért a termelő nem fizet, hanem csak a termésből azonos mennyiségben kell természetben visszadni. A ricinusmag termelési szerződések megkötése megindult. Jelentkezni lehet az Olajmag Értékesítő Szövetkezetnél (Budapest V., Tükör-utca 2.). A ricinusmag termelésben résztvenni kívánó gazdákat a szövetkezet ellátja a szükséges termelési útmutatással és a termelés tartama alatt is szakemberei útján mindenkor a megfelelő szaktanácsok nyújtásával a gazdák rendelkezésére áll.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota. A földművelésügyi minisztérium február 11-én kiadott jelentése szerint a legutóbbi hivatalos vetésjelentés közzététele óta eltelt négyhetes időszakban az évszakhoz képest rendkívül enyhe időjárás uralkodott. A csapadék mennyisége az ország területének több, mint kilenczted részén az átlag alatt maradt. A nappali felmelegedés az egész időszak alatt az átlaghoz képest erős volt. Az éjszakák legnagyobb részén szintén igen enyhék voltak, több napon azonban, különösen az időszak utolsó hetében a lehülés elérte az évszaknak megfelelő értékeket. A csapadék túlnyomó része eső, kisebb része havas eső, hó és ködszitalás alakjában hullott le. Havazás csak a január 27-ét követő néhány napon volt, a hó azonban csak a magasabb hegyeken maradt meg. A legutóbbi négy hét időjárása

igen változó volt. Az első hét második felében a hótakaró a bekövetkezett igen enyhe időjárásban teljesen elolvadt úgy, hogy sok vidéken a magasabb fekvésű és lazább talajokon az elmaradt őszi szántásokat és a tavasziak alá szükséges szántási munkálatokat is meg tudták kezdeni. Egyébként pedig a szokásos *külső gazdasági munkálatok* közül a trágyahordás és teregetés, fakitermelés, gyümölcsfák gondozása, árkok tisztítása és utak javítása, az összegyűlt vizek levezetése, a *belső majori munkák* közül pedig a dohány simítása, esomózása és szállítása, a tavaszi vetőmagvak előkészítése és az ebben az időszakban szokásos egyéb munkák vannak folyamatban. Az őszi vetések általában jól teleltek, mert a nagy hidegek alatt elég vastag hótakaró védte őket és ezért a korai vetések a legtöbb helyen szép zöldek, sűrűk és jól bökrosodtak. A késői vetések is elég jól megerősödtek. Az őszi árpa sását és a repest és a száraz hidegek helyenként leperzseltek. A beérkezett jelentések szerint ezideig fagykár nincsen és felfagyás veszélye csak abban az esetben fenyeget, ha a mostani nappali és éjszakai erős hőmérsékleti ingadozások tovább is tartanak. Néhány vármegyéből kisebb mérvű egérkárt jelentettek. Egyes vármegyékben pedig a mélyebb fekvésű, szikes talajokon a vetések a hirtelen történt hóolvadás következtében víz alatt állnak. A *takaróanyag* megfelelő beosztással a jószág-teleltetéséhez elegendő lesz. A jószág egészségügyi állapota általában véve kielégítőnek mondható. Helyenként a szarvasmarháknál még tart a száj- és körömfájás, a lovaknál a mirigykór, a sertéseknél pedig a sertésvész. Mindezek a betegségek azonban enyhe lefolyásúak. A legközelebbi hivatalos vetésjelentést március 1-én teszik közzé.

Helyzetjelentés a száj- és körömfájásról. A múlt heti jelentésünk óta a járvány a következő községeket fertőzte. *Baranya vármegyében:* Szalatnák, Újpetre, Turony, Boda; *Békés vármegyében:* Gádoros, Orosháza; *Bereg vármegyében:* Gát; *Bihar vármegyében:* Mezőgyán; *Csanád vármegyében:* Kevermes; *Nógrád vármegyében:* Mohora; *Ngitra-Pozsony vármegyében:* Királyfa, Nagyfödém, Szenc; *Somogy vármegyében:* Sántos, Gadás, Látrány; *Sopron vármegyében:* Sobor; *Szabolcs vármegyében:* Tiszadob, Városok közl. Hódmezővásárhely város. *Megzdnt a járvány Abaúj-Torna vármegyében:* Homorog; *Baranya vármegyében:* Kátoly, Ófalu, Kársz, Somogy, Vázsnok, Borjád, Hegyhátmaróc, Tófü; *Bors-Hont vármegyében:* Garamszőlő, Szokolva; *Bereg vármegyében:* Makkosjánosi; *Borsod vármegyében:* Hegymeg; *Fejér vármegyében:* Jenő, Sárszentmihály, Velence; *Gömör-Kisbont vármegyében:* Bánréve, Serényfalva; *Hajdú vármegyében:* Püspökkladány; *Hepes vármegyében:* Szajla, Várszó; *Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében:* Tiszakürt, Szelelvény, Törökzentmiklós, Kunmadaras, Kuncsaba, Tiszainoka, Tiszaug; *Komárom vármegyében:* Neszmély, Dunaalmás, Bana; *Nógrád vármegyében:* Pagony, Csesztve, Mohora, Egyháznagyszög; *Pest vármegyében:* Alberti, Alpar, Tápiószentmárton, Tóalmás, Törtel, Jászkarajenő; *Somogy vármegyében:* Kötöcs, Várda, Szomajom, Fonó, Rákai, Hetes, Büssü, Gyékényes; *Tolna vármegyében:* Alsónána, Bába, Koppányszántó, Hont, Kurd; *Vas vármegyében:* Táplánszentkereszti, Hegyhátszentjakab, Kemerenskál; *Zala vármegyében:* Győrízreg, Zalabárhágy; *Zemplén vármegyében:* Nagytorna, Kistorna, Cseke, Tiszakarad községekben és Kaposvár városban.

Tejgazdasági előadások. A Tejttermelők Országos Szövetségének megbízásából Kukulinié József dr. ny. gazdasági akadémiai r. tanár a Balaton Szövetséggel karöltve a Balaton északi partjának vidékén tejgazdasági előadásokat tartott. Január 29-én *Balatonfüreden*, a Gazdakörben tartott az egybegyűlt nagyszámú közönségnek 2 órási előadást az okzerű szarvasmarhatenyésztésről és tejtermelésről. Az előadást a megjelentek nagy figyelemmel hallgatták és *Somogyi Imre* községi bíró indítványára elhatározták, hogy megszervezik a balatonfüredi tejtermelő szövetkezetet. Január 30-án *Balatonkövesd* községben tartott a szövetség megbízottja az állattenyésztő gazdáknak, akiknek sorában csupa ki, baloznaki és balatonarászi gazdák is voltak, előadást udvarszemlékkel egybekötve. Február 26-án népművelési előadással kapcsolatosan megismétlik a tejgazdasági előadásokat és ez alkalommal előreláthatóan megalakítják a helyi tejszövetkezetet is. A balaton környéki gazdák érdeklődése a gazdasági előadások iránt remélhető, hogy szervezkedésükkel a Balaton tejjelátása a közvetlen környékről nagyobb lendületet fog venni. A február 2-án *Zalabéren* tartott tejgazdasági előadásokon mintegy 400 főnyi hallgatóság jelent meg. — *Veszprém vármegyében* ez ideig *Tapolcafé, Vasvár, Takács* és *Marcaltó* községekben tartottak a szövetség megbízásából gazdasági szakemberek felhívásos tejgazdasági előadásorozatokat, február 22-én *Dudaron*, 27-én *Pápakövesén*, március 1-én *Külsővaton*, 3-án *Aonyalacsonyban*, 4-én *Nagygyimóton* és 6-án *Borsosgyéren* lesznek ilyen előadások. Végül *Vasvármegyében* *Meszlen*, *Acsád*, *Vasszécsény*, *Nemeskolla*, *Bögöte*, *Alsószelete* és *Jánosháza* községekben tartott a Vasmegyei Gazdasági Egyesület a Tejttermelők Szövetségének felkérésére és támogatásával tejgazdasági előadásokat.

Zöldmező tanfolyam záróvizsgálja Nagyszakácsiban. Az Alsódunántúli Zöldmező Egyesület a földművelésügyi miniszter támogatásával januárban zöldmezőtanfolyamot rendezett a marcali járás gazdái, legelőtelő társulatának vezetői és pástorai számára a somogy megyei Nagyszakácsiban. A jól sikerült tanfolyam záróvizsgálóján a földművelésügyi miniszter képviselőjében Kolbai Károly gazdasági akadémiai tanár, a Zöldmező Egyesület vezetője vett részt. Beszédében méltatta Péter Vendel zöldmezőtitkár érdemét és kiemelte, a tanfolyam előadójának, Nyiredy Jenő járási gazdasági felügyelőnek és Döry Lajos gazdasági tanár, egyesületi igazgatónak lelkes munkáját. A nagy eredményt felmutató vizsga után Ondrejovitch László járási főszolgabíró beszédében kiemelte a tanítás nemzetgazdasági jelentőségét, megköszönte az előadók munkáját és elismeréssel nyilatkozott a hallgatók kiváló előmeneteléről.

Nagy az érdeklődés a hortobágyi bikavásár iránt. Már beszámoltunk lapunkban arról, hogy a Debrecen-Hortobágyi Tenyészbikatelepe február 23-án, csütörtökön tartja a kisállomzugi bikatelepe az évi szokásos árveréses vásárát, amely iránt szép érdeklődés mutatkozik. Az elmúlt 14 évben tartott vásárokon már több, mint 700 bikát adott el a bikatelepe az ország magyar-marhatenyésztőinek észekek a tenyésztésben mindennél igen jól beváltak, mert a Hortobágy szikes legelőjén rideg tartás mellett, edzetten vannak nevelve. A február 23-i árveréses vásárra is sok kiváló egyeget hajtanak fel. A társulat a földművelésügyi minisztérium támogatásával a vásáron elkelt bikák díjtalan hazaszállítását biztosítja a vevő állomásáig; külföldi vevőknel pedig a magyar határállomásig. A bikatelepe száj-és körömfájás nincs. A bikavásár ügyében részletes felvilágosítással szolgál a társulat irodája a Debreceni Gazdasági Egyesület címén (Debrecen, Hatvan-utca 1., I. emelet. Telefon: 25-54.).

20 éves gazdálalkozó. A baráti és bajtársi szellemű apólasa végett az idei mezőgazdasági kiállítás alkalmából találkozóra kívánjuk meghívni azokat a gazdász-társainkat, akikkel húsz évvel ezelőtt együtt végeztük a magyaróvári gazdasági akadémiát. Felkérjük ezért mindazokat a gazdászokat, akik a magyaróvári gazdasági akadémia harmadik évfolyamát 1919-ben végezték, illetve ebben az évben vettek oklevelet, hogy szíveskedjenek pontos címüket Rédy Gyula OMGE főtitkárral sürgősen közölni (címe: Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz.). Az összejövetel helyét és pontos idejét később fogjuk közölni. Gazdász üdvözléssel: Hank Olivér, Rédy Gyula, Tassanyi Ernő dr.

A szarvasmarhakivitelre szülő szállítási igazolványok elosztása. Németországi kivitelre február 17-i berakásra szállítási igazolványt kaptak:

Magyar Östermélő R.-T., Horvátlövő, Link József és társai, Tolna 20, Arstefn Testvérek, Lepény, Beck Miksa és fia, Répáspuszta, Bibó paulamajori bérgazdaság, Enying, özv. Guttmann Lászlóné báróné, Zalabér, Hacker Lipót, Egyházás-falu, Mándi Sándor és birtokostársai, Simongát, Mezőgazdasági Ipar R.-T., Kaposvár, Rónai Pál, Zsigmondháza, özv. Rosenberg Emilné és társai, Bácsalmás, Bóth Árpád, Nóráp, Róth Lajos, Pápa, Reiner József, Tatafőváros, Földes Bernát dr., Ács, Nagy János, Ozora, özv. Nagy Zoltáné és Illés Gyula, Győrasszonyfa, Magyar Cukoripar R.-T., Szerencs, Petőháza-Nagyeenki Cukorgyár R.-T., Petőháza, Szegő Miklós dr., Vereb, Pető Sándor és társai, Nak, Szizeti László és társai, Hegyfalva, Szabó József és társai, Vép, Id. Pados János és társai, Rábahídvég, Csáde János és társai, Acsád, Schmitter Károly, Monor, Preininger János, Katymár, Pannonbálnai főpaptság, Komáromfűsz, Thurm Károly és társai, Palota-bosok, Fuchsler Márton és társai, Móz, Tattenbach gróf uradalma, Zirc és dudari kisgazdák, Szabó Dezső és társai, Boldogfa, Piringer József és társai, Koesola, Horváth Imre és társai, Kisszentgrót, Márkus Jenő és társai, Kisszentgrót, Koroncz József és társai, Zalakoppány, Szemző István, Fadd, Andrassy Mihály gróf, Szigetvár és Schmidl Ferenc kisgazda, Kolozsár Géza és társai, Arvagösszegény, özv. Sebestyén Ferencné és társai, Pionve, Bokori Pál és társai, Fertőszentmiklós, Szalai András és társai, Ivan, vitéz Horváth József és társai, Fertőszentmiklós, Loesmándi Gyula és társai, Fertőendred, Németh György és társai, Iván, Holper István és társai, Fertőszentmiklós, Hajgató Szilveszter és társai, Borszöcsök, Beke Sándor és társai, Kerta, Stroboffer László és társai, Sárvár, ifj. Nagy Sándor és társai, Béba, Dobson Lajos és társai, Jánosháza, Horváth Sándor és társai, Karakó, Gallavics József és társai, Lövő, Horváth Péter és társai, Nagylózs, Balogh József és társai, Pata, Csapó Vilmos és társai, Arvagösszegény, Nagel Henrik, Dombegyház, Badics-Cser Antal és társai, Somlószőlős, H. Ender Gábor és társai, Szigetszentmiklós, Szende Testvérek, Abony, egyenként 10, összesen 620 darab.

Versenyválogatási híradomány. A M. Kir. Államvasutak üzemeltetése mintegy 9000— pengő értékű *fémag* szállítási nyilvános versenyválogatást hirdet. A versenyválogatás vonatkozó részletes feltételek és az ajánlati űrlap a M. Kir. Államvasutak budapesti üzemeltetésének I. d. osztályában (VIII. Kerepest-út 5. földszint 6.) a hivatalos órák alatt (8-14 óráig) egy példányban díjmentesen átvehetők. Az ajánlatokat 1939 március 3-án déli 12 óráig kell a M. Kir. Államvasutak budapesti üzemeltetésének I. osztályához (Budapest, VIII. Kerepest-út 3. I. emelet 124.) személyesen benyújtani, vagy postán beküldeni.

A Küllereskedelmi Hivatal felhívása a babszállítóhoz. Múltan több esetben előfordult, hogy az olaszországi szines babszport lebonyolítása során néhány vagon olyan „vegyes bab” megnevezésű tétel hagyta el az országot, amelyben nagyobb mennyiségű fehér bab volt, a Küllereskedelmi Hivatal felhívja az exportőrök figyelmét arra, hogy tartózkodjanak

8.
az ilve
tastitá
tartalm
sokón f
a hivatal
A.
közi 2
hegykö
Küllere
Kosinsz
hegykö
Lis...
és 1
ter
szól
közse
valamit
„Hegyl
pest, 1
Fell
tény
A 4
uyont
15—1
A 4
az edd
100
A je
(K. O.)
lerbe é
a legol
Kül
gonya,
dohány
Sor-
mazun
(E. ZYVA
SE
OL
4912
7—800
tulajdon
renciák
alul, ol
kerület
ügyelet
szert
dendő
fásor 10

az ilyen tétel szállítástól. A hivatal ellenőrző közegeinek utasítása van arra, hogy a nagyobb mennyiségben fehér babot tartalmazó vegyes babkudmókat a kilepő határállomásokon feltartóztassák és a további eljárás lefolytatása céljából a hivatalnak haladéktalanul jelentést tegyenek.

A „Hegyközségi Szemle”, második száma vezető helyen közli Telesi Mihály gróf földművelésügyi miniszter cikkét a hegyközségi szervezkedés fontosságáról. Szabó-Jilek Jenő, a Külkereskedelmi Hivatal aligazgatója a borkivitel kérdéseiről, Kosinszky Viktor dr., az Ampelológiai Intézet aszisztense a hegyközségeknek a védekezés terén mutatkozó fontosságáról, Liszka Jenő kertészeti felügyelő az alföldi gyümölcs piacokról és Karponay Gyula kertészeti felügyelő a Felvidék gyümölcs-termesztéséről írt közleményt. A lap foglalkozik a külföldi szőlő- és borpapagandájával, majd a megalakult hegyközségek vezetését sorolja fel. A hírek és időjárás iránt, valamint piaci tájékoztató egészíti ki a lap tartalmát. A „Hegyközségi Szemle” szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, IX., Csögt-út 25.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a kálíműtrágyaárak jelenlegi leszállítására. Az új kálíműtrágyaárak következtében:

A 40%-os kálisó, ömlesztve, per 100 kg ab bármely rendes nyomtávú állomás, 15 tonnás kocsián 12-50 P., az eddigi 15-- P helyett.

A 48%-os kénsavas káli fenti feltételek mellett 16-75 P., az eddigi 20-- P helyett.

100 kg-os la jutásuk ára 1-- P.
A jelenlegi hazai műtrágyaárak alapján 1 kg liszta kálium (K₂O) 31--35 fillérbe kerül, 1 kg foszforsav (P₂O₅) 44--48 fillérbe és 1 kg nitrogén körülbelül 1-- P-be. Tehát a káli a legolcsóbb növényi tápanyag.

Különösen káliigényes növények: a sörépa, répa, burgonya, olaj-, rost-, takarmánynövények, heréfélek, hüvelyesek, dohány, szőlő, gyümölcs és zöldségfélék.

Sor-, fészek- és fejtrágyázásra, kénsavas káli alkalmas mazzunk!

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkoztunk nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

SERTÉS HIMLOÉLLENES OLTÓANYAG
Termell és forgalomba hozza DR. PÉCSI DANI ÉS ISTVÁN oltóanyagtermeik Intézete BUDAPEST, IX., LÓNYAY-U. 12. Telefonszám 185-563

7-8000 holdas dunántúli uradalom tulajdonosa keresztény ur-családból származó, megfelel referenciákkal rendelkező, kellő gyakorlatú, lehetőleg 50 éven aluli, olyan takarékos főintéző keres, aki központi kerületének intézésén kívül az egész uradalom érvelés felügyeletére is jól megfelel. Javadalom az érdemesség foka szerint. Pályázók e hó 28 ig küldjék - vissza nem küldendő irattámasolatokkal - pályázatukat: Budapest, I., Olasz fásor 10. sz. fsz 8. Ruttkay. 2128

3-6 tonna terhet
rossz úton is szállíthat
1-2 lóval
Légengörgő lovashocsin
Gyártja: ORENSTEIN ÉS KOPPEL
MAGYAR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., VILMOSCSÁSZAR-ÚT 31
Képviselet: KÁLMÁN JÓZSEF
BUDAPEST, V. KÁLMÁN-UTCA 16

A Felvidékel mi is visszatértünk az anyarszághoz s ezzel régi hírcövek örvendő maguemesítő telepünkön tenyésztett gabona- és borsóféleségek ismét a magyar gazdák közötti szorgalmat kellesse állanak.
A vetési időny közeledtével ajánljuk legjobban bevált, igénytelen, bőtermésű, valamint betegségeknek és megdőlésnek jól ellentálló
eredeti DIOSZEGI VETŐMAGÁRPA fajtánkat, melyek mindig a legkiválóbb sörárpat szolgáltatják. Egyben ajánljuk eredeti DIOSZEGI VIKTORIA- és eredeti DIOSZEGI EXPRESSBORSÓ fajtánkat is.
Az általunk tenyésztett fajták ismertetését, valamint mintát ingyen és bérmentve küldünk. Megrendelések közvetlenül alant címünkre küldendők.
Dioszegi Gazdaság, Cukor- és Szeszgyár Reszvenytársaság
2/25 Magyar dioszeg

TŐZSDE ÉS KERESKEDELEM.

A gabonapiac helyzete.

Az árutőzsde kenyérgabonapiacán a búza irányzata e héten mindvégig szilárd volt. A termelői kínálat a Tisza vidékeről éppen úgy, mint a Dunántúlról, rendkívül csekély volt és megközelítően sem tudta kielégíteni az élénkülő keresletet. Elsősorban a fővárosi nagymalmok, de a jelentősebb vidéki őrlőüzemek is élénk keresletet azonnali szállításra a szokványbúzáat, amelynek fedezése az elégtelen búzapiaci felhozatal következtében igen nehézkes volt. A malmok így főként raktári búza vásárlására szorítottak és az élénk kereslet természetesen arjavulást eredményezett. A tiszavideki és fejméregy 80 kg-os búza ára budapesti paritásán 21 pengő fölé emelkedett, az egyéb származékokat 19-15 fillérrel alacsonyabb áron értékesítették.

A nemzetközi gabonapiac a tavaszi németországi szállítások fedezése időszerűvé vált és az exportőrök különösen a hajótételek iránt mutatnak élénk érdeklődést. Esedékes a tavaszi svájci kivitel is és ennek fedezésére a szövetkezetek, valamint a gabonakiviteli cégek elsősorban minőségbúzáat keresnek és vásárolnak. Minden remény megvan ugyanis arra, hogy az idény második felében a svájciak nem annyira a szokvány, hanem minőségbúzáat fognak keresni és a kontingensek tulajdonosai már most igyekeznek biztosítani, hogy a helyvet malmok esetleges ilyen irányú kívánságainak megföldhessenek. Így a minőségbúzáat iránt is megéledt az érdeklődés és a szokványbúza árával szemben métermázsánként 70-80 fillérrel magasabb árat érnek az exportőrök. Másfelől a búzakivitel nem fizetődik ki és csak igen jelentékeny összegű térítés esetén lehetne szó távolabbi államok fele búzaexportról.

A nemzetközi gabonapiac lényegesebb árvaltozás nem volt. Chicagóban tartott az irányzat és a májusi, valamint júliusi búza 68, a májusi és júliusi kukorica 50, a májusi és júliusi rozs 45 cent, a minneapolis határvidéki búza a májusi búza 62 cent. Liverpoolban a májusi búza jegyzése 1.5 %, Rotterdamban a májusi búza 3-45, a júliusi 3-70 hollandi forint. Buenos Ayresben a februári és a márciusi búza változatlanul 7 peso. Hamburgban a Manitóba I. 3-18, a Manitóba II. 3-98 dollar február-májusi szállításra.

A rozspiacon lanyhuló az irányzat. A termelői kínálat itt is mérsékelt, azonban a csekély kereslet a raktári készletekből bőségesen fedezhető. A pestvidéki rozs ára budapesti paritásán 14 pengő alá csökkent, míg a nyíri származék jegyzése 14-15 P. A nemzetközi rozspiacon ugyancsak rendkívül lanyha az irányzat, aminek jellemzésére megemlítjük, hogy a napokban elikt egy nagyobb tétel lengyel rozs, tonnáinként 79 shillinggel, cif. dán kikötő. Ez az ár métermázsára és pengőre átszámítva, a rendeltetési helyen 10 pengőnek felel meg. Az exportüzlet természetesen csak úgy jöhetett létre, hogy a lengyel állam jelentős exporttérítést engedélyezett.

Az árpapiac, különösen a sörminőségek értékesítési lehetősége lényegesen nem változott. A Felvidékről továbbra is jelentős mennyiségeket kínálnak eladásra és miután a sörgyárak csak igen mérsékeltan vásárolnak, az árakban negydepengős esés következett be és a legjobb minőségű sörárpa budapesti paritásán 19-25 pengő, a takarmányárpa teljesen üzletelen és a 15-75-16-50 pengő közötti tőzsdei hivatalos árjegyzés csak névleges.

A zabpiac jól tartott az irányzat, a fővárosi, valamint a katonai szükséglet meghaladja a kínálatot és ennek következtében az árak múlt hét óta 15-20 fillérrel emelkedtek. Az elsőrendű zabért 19-60-19-70, a szokvány minőségért 19-30-19-40 pengőt fizettek budapesti paritásán.

A kukorica ára idén e hét elején volt a legmagasabb. Budapesti paritásán 14-60-14-70 pengőt is fizettek a felkínált csekély tételért. Minden tételre több vevő is volt és így az irányzat rendkívül megszilárdult. Amikor azonban hír kelt, hogy az állattartó gazdák érdekében a földművelésügyi kormány külföldi kukorica behozatalának terével foglalkozik, az élénk kereslet alábbhagyott. Természetes következménye volt ennek az, hogy az árak is némileg visszaestek. Helyes helyről nyert értesülés szerint a külföldi kukorica behozatalának kérdése még nem dőlt el. Hír szerint erre a célra bizonyos mennyiségű nemessvalutát fognak engedélyezni. A román kukorica ára nemes deviza ellenében a határon 11-- pengő körül alakulna. Természetesen ezt csak az állattartó gazdák részére engedélyeznék korlátolt mennyiségben. A belföldön ezidőszent csak a Felső-Tisza vidékeről van árukínálat, míg a Bácska és a Tiszavidek, amely nemrégben még jelentős mennyiségű áruval látta el a piacot, maga is vásárol. A felvidéki kukoricakínálat ugyancsak jelentősen megcsappant. Onnan azért nem jelentkezik komolyabb árukínálat, mert ez aránylag a legolcsóbb takar-

mány és a feleslegeket egyelőre nem akarják piacra hozni. Budapesti paritásán a tiszavideki kukorica ára 14-30 pengő és ugyanez az ár érhető el a Komárom paritásán áruért is. Áprilisra 14-80-14-90 pengőnél olcsóbb kínálat nincs.

Állatpiaci szemle.

Az elmúlt héten ismét rendkívül sok sertést hajtottak fel a budapesti vásárra, viszont a húsfogyasztás már nem volt olyan kedvező, mint az előző héten. Ennek következményeként a budapesti vásáron a sertések ára ismét esökkent. A kivétel céljaira is lényegesen több sertést kínáltak fel, mint amennyit a külföldi piacokon pillanatnyilag el lehet helyezni. Németországba az elmúlt héten 6000 sertést szállítottunk, Csehországba pedig mintegy 2000 sertést adtunk el. Ismét meg kell állapítanunk, hogy ugyanakkor, amikor a német kontingensre bejelentett sertések száma a szállítási lehetőségeknek sokszorosaát teszi ki, a csehországi piac részére alkalmas 190 kg-nál nehezebb elsőrendű, fiatal zsírsertésekből nincs olyan kínálat, mint amilyen a szállítási lehetőség. Felhívjuk a kiváncsok figyelmét, hogy azok a gazdaságok, amelyek sertéseiket szakszerűen tovább tudják hízítani, csehországi minőségűnek megfelelő sertéseket állítsanak elő, hogy idővel kontingensünket ki tudjuk használni. A szalonnakivitelünk erős ütemben folyik és újabbban ismét megkezdtek a Csehországba irányuló szalonnakivitel is. Igen nagy lendülettel folytatódik az Északamerikai Egyesült Államokba irányuló húskonzervkivitelünk és hogy a budapesti piac ennyire is felvevőképes, abban ennek a kivételnek jelentős szerepe van.

Jelentésünk hétenben 600 vagonmal szállítottunk Németországba. A szállításhoz hasonló ütemben való folytatása várható. A júniusi szabadjónába való heti 100 darabos vagonmarha szállítást ugyancsak folytatják. Az Olaszországba irányuló egyéb szállítási lehetőség azonban még mindig nem nyitott meg és szakkörök véleménye szerint kedvező (túlság, esős) idő esetén március-április hónapban az olasz erdekelteknek szükségük lesz a magyarországi vagonmarhára, mert a belföldi kínálat csökkenni fog. A tavasz folyamán meginduló kiviteli lehetőségnek bizonyos előjelei máris mutatkoznak. Az utóbbi hetekben a beállítanti való finó iránt kissé nagyobb kereslet mutatkozott, ami azt látszik bizonyítani, hogy általában véve a vagonmarhaárértékesítés jövőjét kedvezőbben kezdik megítélni.

A Franciaországba irányuló első- és vágott-húskivitelünk erősebb ütemben indult meg, mert bizonyos intézkedések következtében a francia viszonylatban való értékesítés kedvezőbbé vált. Tudvalevő, hogy Franciaországba elsősorban a 8-10 hónapos jól hizott bárányokat és a 2 éves szakszerűen jól hizalt, de nem zsírosodott ürüket keresi. Francia viszonylatban a kontingenseket a francia bizományosok osztják szét a magyarországi kereskedők között, így tehát a juhtenyésztő gazdáknak azokkal a magyarországi szövetkezetekkel, illetve kereskedőkkel kell az összeköttetést felfrissenük, akik a francia bizományosoktól ilyen kontingensekben részesednek. Tájékoztatásuk megemlítjük, hogy értesülésünk szerint a franciaországi értékesítési lehetőség előjait kilogrammonként mintegy 6-8 fillérrel fog javulni.

A Külkereskedelmi Hivatal piaci helyzetjelentése. 1939 február 14.

Baromfi. A felhozatal az esős időjárásra való tekintettel lanyha. A felhozott árut kivételre és belföldi fogyasztásra a minimális árnál nagyobb áron vásárolják. Az érvényben lévő legkisebb termelői árak elősúlyban, kg-ként a következők: csirke 1-15, tyúk 1-02, pulyka 1--., gyöngyös 1-31, hizott kacska 1-05, hizott liba --95 pengő. A legkisebb termelői árak kizárólag előbaromfi vonatkoznak. Exportőrök és megbízottak kizárólag csak előbaromfit vásárolhatnak és vehetnek át.

Tojás. A melegebb időjárás a tojástermelésnek továbbra is igen kedvezett. Belföldön változatlan árukínálat mellett az exportra történő vásárlás élénk folyik. Folyó hó 12-16 érvényes legkisebb termelői ár 1-15 pengő kg-ként. Kivételünk Németország fele élénk. Ezúton is nyomtatékosan felhívjuk a gazdák figyelmét, hogy az exportőrök által vásárolt tojás igen nagy százalékban piszkos és ezáltal kivételre alkalmatlan. A gazdák saját érdekében fokozottabb gondot ügyeljenek a tojás kezelésénél a tisztaságra. A mosott tojás gyorsan romló volta miatt kivételre alkalmatlan és így az exportőrök a mosott tojás átvételét megtagadják.

Vad. A vadászati idény befejeződött és kivételre már csak a megvásárolt készletek kerülnek. A külföldi értékesítés alapján lőtt vadra megállapított legkisebb termelői árak a következők: fogoly, egységesen öreg és fiatal --80, fácánkakas 2-30, fácányúk 1-60 pengő darabonként, nyúl (Hegyes-halomtól számított 200 km-es körzeten belül) --67, (Hegyes-halomtól számított 200 km-es körzeten kívül) --65, szarvas (Hegyes-halomtól számított 200 km-es körzeten belül) --62, (Hegyes-halomtól számított 200 km-es körzeten kívül) --60 pengő kg-ként.

Toll. A németországi nyerstollszállítás az idénynek megfelelő mértékű. Kisebb mennyiségben a kész toll szállítása is megindult. A belföldi irányzat változatlanul a következők: Iaa Rúp 7--7-20, Ia Rúp 5--5-20, IIa Rúp 3-80-4--., IIIa Rúp 2-50-2-60, hizott toll 3-85-4--., Ia fosztott toll 5-20-5-30, IIa fosztott toll 2-90-3--., Ia pelyh 11-40-11-50, IIa pelyh 8-50-8-60, fehér kacska 3-85-3-90, szürke kacska 2-10-2-20, tarka csirke --27--35 pengő kg-ként.

Burgonya. Kivételünk Olaszország fele folyamatosan bonyolódik. A burgonya belföldi legkisebb termelői ára és az olasz átvételei ár változatlan. Az elmúlt héten Olaszországba 80 vagon burgonyát szállítottunk.

Zöldségfélék. Vörös- és fokhagymakivitelünk igen vontatott. A megállapított minimális termelői árak változatlanok.

Bor. Az exportkereskedelem újabb vásárlásai megelégnitették a borpiacot és a kevés kínálat mindenkor eladható. A borárak Malligand-fokonként és minőség szerint változatlanul 3-3-2 fillér között változnak. A borkészletek fogyóban vannak; nagyobb termelők még mindig nem hajlandók boraikat áruba bocsátani, miért is nagyobb borforgalom nem tud kialakulni. Elmúlt heti kivitelünk 51 vagon bor volt, amely teljes egészében Németországba irányult.

Termény- és takarmányfélék.

Gabonaművek. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése.) 1939 február 16. I. Készárú. Az árak budapesti paritásában, 100 kg-kint, készpénzben, arany-pengő értékben, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. *Búza* 77 kg-os tiszavidéki és fejmegyei 20-40—20-50, egyéb származású 20-35—20-45; 78 kg-os tiszavidéki és fejmegyei 20-60—20-70, egyéb származású 20-55—20-65; 79 kg-os tiszavidéki és fejmegyei 20-80—20-90, egyéb származású 20-75—20-85; 80 kg-os tiszavidéki és fejmegyei 20-90—21—, egyéb származású 20-85—20-95. *Rozs*, pestvidéki 13-85—13-95, más származású 14—14-15. *Sörárpa*, elsőrendű 18-25—18-75, kiváló 18-75—19-25. *Takarmányárpa*, elsőrendű 16—16-30, középminőségű 15-75—16—, *Zab*, elsőrendű 19-40—19-60, középminőségű 19-20—19-35. *Kukorica*, tisztított állomásokról 14-20—14-30. A készárúpiacra kötött tényleges ügyletek. *Zab*: 150 q budapesti paritásában 19-20. *Kukorica*: 150 q budapesti paritásában (Hajdúszoboszló) 14-22; 150 q budapesti paritásában 14-20. *II. Határidősüzlet*. Záróárnyomok, zárójelben a leszámoló árfolyamok. (Fizető nap 1939. február 18.) Az árak 100 kg-kint aranypengő értékben. *Rozs* marciusra 13-95—13-96 (14—), májusra 14-42—14-44 (14-40). *Kukorica* májusra 15-52—15-54 (15-50), júliusra (15-90).

Lisztárpa. (A Budapesti Lisztárjegyző bizottság árjegyzése.) 1939 február 10. Az árak aranypengőben, 100 kg-kint a szokásos malmi feltételekkel, helyt Budapest, legalább 60 zsákra értendő. *Búzaliszt*: Búzadara 37-25—38-50, üg. 0g, 0f 36-25—37-50, 2gg, 2g, 2f 35-50—36-50, 4-es 33-75—35—, 5-ös 32-25—33-50, 6-os 28-75—30-50, 7-es 20-75—22-50. *Rozsliszt*: 0-ás 28-50—29-25, 0,1-es 25-75—26-50, 1-es 21—21-75, 11-es 18-75—20-25.

Budapesti abraktakarmányárpa. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának jelentése.) 1939 február 17. Árak métermázsánként, kicsinyben Budapesten: árpakorpa 14-80, borsóhéj 20—, borsókönkölő 16—, búzakorpa 13-50—13-75, búzatakarmányliszt 16—16-30, kókuszpogácsa 14-75, lenmagpogácsa 17-50, napraforgópogácsa 15-80, szárított repaszelet 11-50, repecpogácsa 11-50, rozskorpa 13—, melasz 10-50, halliszt 45— P.

Balaton haliszt. (A Balaton Halászati R-T. jelentése.) 1939 február 13. A balaton haliszt főfajokon vagy Ponyodon métermázsánként 42— pengő.

Különféle termények és vetőmagvak. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde árjegyzése.) 1939 február 16. Az árak budapesti paritásában, a *gal jelöltek a feladóállomás, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. *Köles*, fehér 18—22—, vörös 17—17-50, egyéb 16-50—17—, káposztarepce 25—25-25, tökmag*, nagyszemű 27—28—, kisszemű 23—24—, kék mák* 110—115—, borsó sterilizált*, Viktória 18—19—, zöld (expressz) 18—19—, lenese sterilizált*, nagyszemű 36—43—, középszemű 22—27—, kisszemű 20—22—, bab* fehér szokvány a) dunai 25-50—26—, b) dunántúli 24-50—25—, c) felsőmagyarországi 23—24—, lucerna, nyers, arankás* 175—215—, olomzárólt fehérbárcás 20 q-n alul és felül ab Budapest 290—305—, löheremag nyers, arankás* 80—100—, olomzárólt fehérbárcás 20 q-n alul ab Budapest 130—140—, olomzárólt fehérbárcás, 20 q-n felül ab Budapest 128—133—, búkköny*, tavaszi 17—18—, szósós 34—36—, csillagfűrt, fehér, laposmagú* 10-80—11-30, finom búzakorpa, zsákostul 12-80—13—, 8-as búzaliszt, zsákostul 15-80—16-20, szárított repaszelet* 8-50—10—, A készárú piacra kötött tényleges ügyletek. *Csillagfűrt*: 150 q laposmagú, ab nyerségi állomás 11-20. *Muharmag*: 40—45 q budapesti paritásában 20-50. *Löheremag*: 3, 2 1/2, 4 és 14 q fehérbárcás (Budapest) 135— + forgalmi adó; 8 q fehérbárcás, ab állomás 133— + forgalmi adó; 2 q fehérbárcás, ab állomás 136— + forgalmi adó; 6 és 12 q fehérbárcás, érkezési állomáson 140—; 50 q fehérbárcás (Kaposvár) 132-50; 25—25 q fehérbárcás (Budapest) 130— + forgalmi adó; 4 q fehérbárcás (Selyp) 145—; 10 q arankamentes, 97%-os (Szigetvár) 135—; 35—40 q minta szerint (Budapest) 87—; 6 q minta szerint, ab állomás 92—; 10 q minta szerint, ab állomás 101—; 13—15 q minta szerint (Budapest) 100—. *Lucernamag*: 2 1/2 q fehérbárcás (Budapest) 295— + forgalmi adó; 3 q fehérbárcás (Selyp) 310—; 15 q fehérbárcás (Budapest) 300—; 25 q fehérbárcás (Budapest) 295— + forgalmi adó; 40 q fehérbárcás (Budapest) 290— + forgalmi adó; 5 q minta szerint ab állomás 190—.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete magosztályának jelentése.) 1939 február 17. Az elmúlt hét üzletmenete általában barátságosabb volt. A hét elején a lucerna irányzata az exporteladások hírére megszilárdult, ez a javulás azonban a hét vége felé kissé gyengült. A löhere élénk kínálat mellett főleg a belföldi kereslet hatása alatt tartott maradt. A búkkönyök piacán a szósósbúkköny üzletmenete csendes, a tavaszi búkköny forgalma viszont élénkebb, a kínálat változatlanul erős. Az árak nem változtak. A kölesek piacán a jöminőségű fehérköles iránt változatlan az érdeklődés, a vörösöses üzletmenete csendesebb. Jöminőségű szudáni-fümagot exportelőkre keresnek. A muhar forgalma még nem indult meg. Az olajmagvak közül a repec ára javult. A mustár-mag irányzata barátságos, mitután néhány exporteladás történt. A napraforgó üzlete élénkebb, míg a löknyök élénk kínálat mellett továbbra is lángha maradt. A hávelyesek piacán nincsen változás. A mák ára nem változott. Árak feladó vasútiállomáson 100 kg-kint minőség szerint: Lucerna nyers 175—215—, olomzárólt 290—305—, löhere nyers 80—100—, olomzárólt 128—133—, szósósbúkköny 34—36—, tavaszi búkköny 17—18—, fehérköles 18—22—, vörösöses 17—17-50, repec (olajgyári paritás) 25—25-25, tökmag, nagyszemű 27—28—, kisszemű 23—24—, mustár-mag 34—36—, Viktória-borsó 18—19—, expressz-borsó 18—19—, dunai szokványbáb 25-50—26—, lenese, nagyszemű 36—43—, középszemű 22—27—, kisszemű 20—22—, uradalmi kék mák 110—115— pengő.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfőváros vásártanárságának jelentése.) 1939 február 14. Árak métermázsánként pengőben: réti széna 11a 6—7-30, 111a 5—5-80, muharszéna 6-50—8—, lucernaszéna 10—10-50, rozszalma 3—3-70 P. A felhozott 29 kocsis takarmányból 24. a 6 kocsis alomból 3 kelt el.

Allatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfőváros vásártanárságának jelentése.) A február 16-án megtartott vágóállatvásárra felhajtott vágómarhák: bika, 1a 19, 11a 59, 111a 56, ökör, 1a 1, 11a 37, 111a 127, tehén, 1a 20, 11a 59, 111a 192, összesen 570. A vásár irányzata lángha volt. Eladatlannul visszamaradt 21 darab. Árjegyzés elősúlyban: bika, magyar, 11a —24—35, bika, tarka, 11a —46—54, 111a —32—45, ökör, magyar, 1a —50—57, 11a —36—48, ökör, tarka, 11a —58—70, 111a —32—56, tehén, magyar, 1a —56, 11a —32—45, tehén, tarka, extrém —65—70, 1a —56—62, 11a —47—55, 111a —32—46, növendék —34—64, kicsontozni való —12—30 P kg-kint. Február 10—16-ig közvetlen a vágóhidra 222 darab szarvasmarha érkezett —20—98 P-s kg kinti becsélti áron.

Budapesti borjúvásár. (Budapest székesfőváros vásártanárságának jelentése.) 1939 február 14. Felhajtás 291 darab szopós borjú, mind elkelt. A vásár irányzata élénk volt. Árjegyzés elősúlyban 1a —87—96, kivételes —93, 11a —78—86, 111a —67—76 P kg-kint.

Tenyészmarhák és jarmosókrók. (A Magyar Mezőgazdák Állattérkeztető R-T. jelentése.) 1939 február 17. Árak: 1a belföldi jarmosókrók (tarka) és beállítani való tinó —58—62, 1a belföldi jarmosókrók (fehér) és beállítani való tinó —60—65, 1 1/2 éves szű —56—60, 1 1/2 éves tinó —56—60, fiatal, friss fejű tehén —70—80 P kg-kint.

Juhárk. (A Magyar Mezőgazdák Állattérkeztető R-T. jelentése.) 1939 február 17. Külföldnek megfelelő 1a fiatal ürü, darabonként 50 kg súlyban —42—46, 1a fiatal bárány páronként legalább 80 kg súlyban —46—50 P kg-kint, etetés-itatás után gazdaságban mázsálva, 3 kg súlylevonással.

Budapesti sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepeinek jelentése.) 1939 február 17. A csütörtöki ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 3885, ebből angol 752 darab volt. Eladatlannul visszamaradt 330 darab, ebből angol nem volt. Igen lángha irányzat mellett a következő árakat jegyezték: prima urasági —95—98, prima szedett —88—93, közép —86—90, könnyű jobb —78—84, könnyű silány —68—76, öreg urasági —70—74, öreg szedett —64—66, angol sonkamalac 1a —90—93 1/2, 11a —76—88, hús 1'10—1'20, szálamhús 1'04—1'06, zsír 1'32—1'50, szalonna 1'34—1'47, hasított felsértés 1'16—1'22, angol tökesertés —92—94 P kg-kint. A beállítani való sovány sertés drb-kint 50—60 kg-os súlyban —80—85 P kg-kint. A pénteki vásárra a felhajtás körülbelül 500 darab volt.

Budapesti lovásár. (Budapest székesfőváros vásártanárságának jelentése.) A február 16-án tartott heti lovásáron a forgalom lángha volt. Felhajtottak 641, eladtak 299 darabot. Árak: könnyebb kocsi (hintás és jukker, stb.) 610—700—, igas kocsi (nehéz nyugati fajta) 400—785—, igas kocsi (könnyű nyugati fajta) 250—380—, szárnál 30—90—, alárendelt ló 45—250—, vágó ló 15—315— P. Fővárosi vágóra 83, vidéki vágóra 48 darabot vásároltak.

Wieni vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Állattérkeztető R-T. jelentése.) 1939 február 17. A Wienbe kiszállított marhák elszámolása előre megállapított rögzített áron történik.

Wieni sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Állattérkeztető R-T. jelentése.) 1939 február 17. A Wienbe kiszállított sertések elszámolása előre megállapított rögzített áron történik.

Milánói vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Állattérkeztető R-T. jelentése.) 1939 február 17. Olaszország marhákivitelének szünetel. A quarnerói zóna részére kisebb szállítások folyamatosan vannak.

Csehország állatainak. (A Magyar Mezőgazdák Állattérkeztető R-T. jelentése.) 1939 február 17. A Csehországba kiszállított sertések elszámolása előre megállapított rögzített áron történik.

Tejplac. (A Budapesti Központi Állatállomás Tejszarnok R-T. jelentése.) 1939 február 17. A karnatej fogyasztói ára budapesti fiókjainkban 30, úpejti fiókjainkban 28 és kispesti fiókjainkban 26 fillér literenként.

Tej és tejtermékek. (Budapest székesfőváros vásártanárságának jelentése.) A nagyvásártéplepen és a vásárcsarnokokban 1939 február 6—11-ig jegyzett árak aranypengőben: Teljes tej (kicsinyben) literje —30, lefölözött tej (kicsinyben) literje —10, tejszín (kicsinyben) literje 1-80—2—, tejföl literje —90, édes tejszínből készült teavaj (tömb) kg-ja 2-90—3—, pasztórozott tejszínből készült teavaj (tömb) kg-ja 3-20—3-30, főzővaj kg-ja 2-40—2-50, tehéntúró (kicsinyben) kg-ja —70—1-20, sovány tehéntúró kg-ja —50—60, juhtúró kg-ja 1-60—2—, trappistasajt kg-ja, zsíros 1-70—2-20, sovány 1-30, emmentáli sajt kg-ja 2-40—3—, A forgalom élénk, az árak emelkedtek.

Tej- és vajpiacl szemle. Hazánkban február második hetében a tejtermékek változatlan volt, a múlt év azonos hetéhez viszonyítva azonban 8% esekkenést mutat. Budapesten a tejfogyasztás ugyanezekhez az időszakokhoz viszonyítva 1%-kal csökkent, illetve 9%-kal emelkedett. Kivételre került 493 q vaj, amelyből Németországba 244, Angolországba 122, Olaszországba 76 és Palesztinába 51 q irányult. Angolországban a piac nagyon szilárd és főleg a dán és a gyarmati származású vaját keresik. Míg Újzealand változatlan mennyiségben szállít, addig Ausztráliából az idén 36%-kal kevesebb vaj érkezik. Dániában a piac példátlanul szilárd volt. A vaj hivatalos árjegyzését 16 K-val, 270-ra emelték. Ennél magasabb árjegyzés ebben az időszakban csak 1930-ban fordult elő. A múlt év megfelelő hetében az árjegyzés 224 K volt. Németország egyes körzeteiben a tehénállomány 6%-kal csökkent, ennek megfelelően a vajtermelés sem kielégítő. (T. Z.)

Baromfi és tojás. (Budapest székesfőváros vásártanárságának jelentése.) A nagyvásártéplepen és a vásárcsarnokokban 1939 február 6—11-ig jegyzett árak kg-kint aranypengőben. *Élő baromfi*: Csirke rántani való 1-70—2-10, sütni való 1-40—1-80, tyúk 1-20—1-35, pulyka 1-30—1-50, liba 1-40—1-50, ruca, hizott 1-40—1-55. *Leölt baromfi*: Tyúk 1-35—1-60, 11a 1-20—1-40, csirke rántani és sütnivaló 1a 1-50—2-40, 11a 1—1-80, pulyka, hizott 1a 1-40—1-80, 11a 1-20—1-40, ruca, hizott 1a 1-40—1-60, 11a 1-25—1-50, liba, hizott 1a 1-30—1-60, 11a 1-40—1-40, libamáj, kicsinyben nagy 5—8—, kicsi 3—5—. A forgalom élénk, az árak ingadoznak.

Tojás vidéki (batus) 1-28—1-50, ládaáru, eredeti 1-23—1-30, ládaáru kiolvasva 1-40—1-45. A tojásforgalom élénk, az árak csökkentek.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacl árak: Marhabőr, minden súlyban, magyar 1—1-05, tarka 1-10—1-15 P. Tarka bikabőr 40 kg-ig marhabőrárban, 41—50 kg-ig 20, 51—60 kg-ig 30, ezen felül 40% levonás. Borjúbőr hosszú lábbal 1-45—1-50, rövidlábú borjúbőr 1-55—1-65, mecbor juhbőr, zoidsúlyban —65—70 P kg-kint. Mészárosbőr darabonként 13 P, kisebb löbörért 10—20%-kal kevesebbet fizettek.

Különfélék.

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfőváros vásártanárságának jelentése.) A nagyvásártéplepen és a vásárcsarnokokban 1939 február 6—11-ig jegyzett árak q-kint aranypengőben. *Zöldség*: Karotta 6—8—, sárgarepa 1a 6—8—, 11a 5—6—, petrezselyem 1a 8—10—, 11a 7—8—, zeller 1a 18—24—, 11a 12—20—, karalábé 4—10—, vöröshagyma, makól 13—17—, közönséges 1a 10—13—, 11a 10—, csemege, kék 14—20—, fokhagyma 1a 18—26—, 11a 10—18—, cékla 1a 12—16—, 11a 4—12—, fejes káposzta 1a 5—9—, 11a 2—6—, kelkáposzta 1a 6—10—, 11a 2—8—, vörös káposzta 1a 14—20—, 11a 8—16—, fejes saláta, melegágyi (100 fej) 10—35—, tormia, nemesített 1a 50—70—, 11a 30—40—, erős 20—30—, burgonya, Gólbaba 9—10—, nyári róza 10—11—, ősz róza 8—9-50, Ella 7-50—8-50, Krüger 6-50—7-80, kifli 20—24—, champignon gomba 1a 780—260—, 11a 150—220—, fekete retek 1a 8—10—, 11a 6—8—, sütőtök 5—16—, sóska, melegágyi 140—300—, szabadföldi 66—180—, paraj tisztított 15—58—, gyökerez 18—36—. A forgalom élénk, az árak ingadoznak. *Gyümölcs*: Alma, elsőrendű nemes fajta 1a 100—140—, 11a 65—100—, másodrendű nemes fajta 1a 75—100—, 11a 55—75—, közönséges válogatott 1a 70—90—, 11a 45—75—, dió, héjas 130—, magozott, héjas 170—200—. A forgalom élénk, az árak ingadoznak.

Egyéb mezőgazdasági termények és termékek. (Budapest székesfőváros vásártanárságának jelentése.) A nagyvásártéplepen és a vásárcsarnokokban 1939 február 6—11-ig jegyzett árak nagyban aranypengőben. *Paprika*, csemege édes-nemes 4-10, édesnemes 3-60—3-70, felédes gulyás 3-20, róza 2-25 pengő kg-kint. *Méz*, pergetett 160—170— pengő q-kint.

Budapesti vadpiacl. (Budapest székesfőváros vásártanárságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1939 február 6—11-ig jegyzett árak kg-kint, aranypengőben: Szarvas comb (kicsinyben) kg-ja 2-20—2-40, őzcomb (kicsinyben) kg-ja 2-40—2-60, vaddisznócomb (kicsinyben) kg-ja 1-60—2-40, nyúl, bőrből darabja 2-80—3-50.

Budapesti halpiacl. (Budapest székesfőváros vásártanárságának jelentése.) A nagyvásártéplepen és a vásárcsarnokokban 1939 február 6—11-ig jegyzett árak kg-kint aranypengőben. Ponty, élő nagyság szerint, nagyban —90—1-60, jegelt, nagyság szerint, nagyban —80—1—, harcsa, élő, nagyság szerint nagyban 2—2-80, jegelt nagyság szerint, nagyban —80—2-40.

Borpiac. (A Magyar Szőlőszőlőkészítő Szövetkezeteinek jelentése.) 1939 február 17. Az országban található borkészlet az előző évek ugyanez időszakához viszonyítva sokkal kisebb. Ennek tulajdonítható, hogy a lángha kereslet ellenére is elég szilárdak az árak. Kiskunhalason, Jánosalmán, Bacsmáson az árak mintegy 0-2 fillérel emelkedtek Malligand-fokonként és csak Keelen maradtak meg a 2-7-es szinten. Kommerzborok ára fejte 2-8—3-2 fillér Malligand-fokonként. Zamatos tiszta ízű áruért tekintet nélkül a szesztartalma 35—40—45 filléres árakat adnak.

Szesz. Az egyedarárságnál e héten a forgalom a szokott volt. Az árak változatlanok.

Gyümölespálinka. A forgalom e héten is csekély volt és valamivel ocsóbb árakon kevés üzlet létesült. A *Érkőpálinka* 3-70—3-80, *seprőpálinka* 3-85, *szilvőrium* 6-80—7—, *barackpálinka* (minőség szerint) 10—11—, *borpálinka*, alacsony fokú 5-40—5-60, magasfokú 5-80—6—, *apudási célokra* 3-80 pengőig terjedő áron kelt el 10,000 literfokonként (11. táblázat szerint a 3% forgalmi adó).

Országos állatvásárok. 1939 február 21-től 27-ig. Nem egyszer megtörténik, hogy valamelyik vásárt különféle okok miatt nem tartják meg. Ajánlatos emellegve az illető község előjáróságához fizetett válaszos kérdést intézni, hogy tartanak-e vásárt és hogy állatfelhajtás lesz-e? *Február 21.* Pincehely, Vajszló. *Február 22.* Pelsőc. *Február 23.* Bőny, Bodrogkeresztúr, Csabrendek, Nagykálló, Paasa, Tét, Ungvár. *Február 24.* Csongrád, Görsöny, Iharosberény, Lebenye, Nagyesákány, Szakas, Szene, Szil, Túrje, Zalaivar. *Február 26.* Erdősökonya, Szekszárd. *Február 26.* Fegyvernek, Kiskunlacháza. *Február 27.* Balatonszabadi, Celldömölk, Halászi, Jászakóhalma, Kölcse, Nagyfida, Tiszapalkonya, Tornalja, Vásárosnamény.

BELVÁROSI PENSIO

Tulajd.: cs. Márfy E.-né, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 10., 4 em., Apponyi-teremt. Telefon: 183—565. Központi fűtés, tüdőmeleg folyóvíz. Diétás konyha. Üri társaság. 6520

VILÁGOS PADLÁS
 üvegtetőcseréppel
Ifj. Weiss Gyula
 Budapest, V., Vadász-utca 29.
 Telefon: 110-114* 6463 „Üvegház”

Jelentékeny árleszállítás a káliműtrágyáknál!

Vetés előtt jóval **40%-os kálisót**, közvetlen vetés előtt, burgonya, dohányhoz, szőlő és gyümölcshez, sorba, fészekbe és oldatban **kénsavas kálit** alkalmazunk!

Beszerezhető szövetkezeteknél és műtrágyakereskedőknél.
Díjtalan felvilágosítással szolgál:

Káli Műtrágyakereskedelmi R.-T.

Budapest, II., Keleti Károly-utca 9.

Telefonszám: 155-612

Bonyhádi fejőstehe- net tejgaranciával,

lefejó tehenet 5-10 hónapos meghitelezéssel, beállítani való tinót és tenyészmarhat szállít, kül- és belföldi vágómarhat és sertést **vesz**
Molnár Károly okl. gazda, állatkereskedő, Siófok. Telefon: 46

2091

LEIPZIGI TAVASZI VÁSÁR 1939.

Kezdetre: március 5.

60%

kedvezmény a német birodalmi vasutakon



Kezdetre: március 5.

600 márka felár nélkül

Különvonat indul március 4-én, d. u. 3 óra 12 perckor Budapest keleti pályaudvarról

Minden felvilágosítást ad a Leipzig Vásár magyarországi kirendeltsége Budapest, IV., Váci-u. 13. Bejárat: Türr István-u. 8. sz., félem. 4. (Tel.: 380-540) és a Leipziger Messamt, Leipzig C. 1

2174

PERESZTEGI SÖRÁRPA VETŐMAG

EREDETI NEMESÍTETT TAVASZI KÉTSOROS

Bőtermő, kiváló minőség.

Megrendelhető: **PETŐHÁZI ÉS NAGYCENKI CUKORGYÁRAK R.-T.**
Petőháza, Sopron megye.

ÁLLÁST KERESŐK
KÖLÖNFELE

OKLEVELES erdő- és vadőr állást keres, perfect facan-nevelő, az erdészet és vadászat terén jó gyakorlati bíró. Drexler János, Patka, Fejér megye. 5485

LOVÁSZ elhelyezkedést keres, kiváló szakember, hosszú bizonyítvánnyal rendelkező. Lovaglástanítást, földmunkát, spanyol, pollo, csemura, vadász, iskola szerinti. Lovak gyógyítása önállóan. Szives megkeresést: Loránt Arpád, Köröshegy, Somogy megye. 5685

ELSŐRENDŰ főző, gazdasághoz és baromfi-tenyésztéshez értő, éves bizonyítvánnyal rendelkező. Józsa Mihályné, Budapest, Nefelejcs-u. 23. 111. 40. 5886

URADALMI méhészt és tyúkász állást keres, belső gazdálkodással, 4 polgárit vevett, iradai teendőket is vállaló. Gyótván, 20 éves gyakorlati. Lipták Jenő, Tápószécső. 5883

MINDENBEN perfect urasági szakaszon ajánlkozok csak pusztára urasági házhoz. Somogyi, Dunapentele, Fejér m. 5884

TEJGAZDASÁGI iskolát végzett vaj-, sajgyártásban hosszú gyakorlattal bíró, 50 éves, 1 kath., családias, tehénesgazdálkodó, magtároló állást keres. Április 1-re. Szives megkeresést kér: Szilas Pál, Kisevősi pta., u. p. Dorog, Esztergom m. 5824

GAZDASÁGI kulesárnó, hasonló vagy gazdaságnak ajánlkozok. Kiható gazdaságban, háztartásban előrendű, kitűnő bizonyítványok. Prognér Etel, Tomor, Abauj m. 5825

BOGNÁRMESTER állást keres uradalomba április 1-re. Gazdaságokból jó bizonyítványokkal, hosszú gyakorlattal. Horváth József bognármester, Szabadszállás. 5826

HOSSZŰ bizonyítványokkal rendelkező gazda, aki a gazdaság minden ágában járatos, magtári vagy gazdasági állást keres. Cim: Takács István uradalmi gazda, Lakosmájori gazdaság, Apostag, Pest m. 5827

BOGNÁR állást keres 19 éves fiával, hirtő készlettel, gazdasági szerekkel, gépek javítását, építkezést és kármunkákat készítesse. Szives megkeresést kér: Kovács Jenő, Bórgond, Külsőbányán. 5828

KÖMÜVES-IPAROS, hosszú bizonyítvánnyal nagyobb gazdaságra állást keres, 45 éves, nős. Weber András, Seregélyes, Fejér megye, Pálkinkalpa-pusztán. 5831

BOGNÁRMESTER állást keres uradalomba április 1-re, 33 éves, nős, saját szerszámmal és hosszú bizonyítvánnyal rendelkezkező. Szives megkeresést kér: Fülöp Gyula, Hegedű-pusztán, u. p. Tuda. 5832

LOVÁSZ vagy hajtókeocs állást keres, 32 éves, keszertel, hosszú tapasztalat, többéves gyakorlati rendelkezkező. „Megbízható 5634” jellegre a kiadónival továbbít. 5834

NAGY gyakorlati, hosszabb bizonyítványokkal tehénesgazdálkodó vagy béresszadai állást keres, esetleg csász állást is elfogadok. Április 1-ig belépésre. Cim: Verő Mihály, Bankháza, postafiók, Pest m. 5837

PÁRDÉSKÖS vagy lovasz állást keres. Benyus János, Abony, Korona-u. 3. 5839

BOGNÁRMESTER, hadimentes szerszámmal állást keres. Gépszaktalos, ács, kádár, hirtőmunkákat értem. Kern Pál, Tarnokliget, Fejér m. 5815

BAROMFI-TENYESZTŐK állást keresnek, szakzszerű tenyésztő házaspár. Bódor Margit, Csepel Műrany-u. 22. 5798

ISZÁNI, kulcsári ellenőri, vagy jobb gazdasági szolgálatra próbát tesz. Tangazdaságban szolgált, energikus gazda. Nős, gyermektelen. „Dunántúli 50, 5789” jellegre a kiadónival továbbít. 5789

ELSŐRENDŰ nagygazdaságban szerzett bizonyítványokkal, a gazdaság minden ágában perfect kulesár, nős, gyermektelen, ehhez hasonló gazdasági, vagy iszáni állást keres április 1-re. Leveleket „Pontos 5770” jellegre a kiadónival továbbít. 5770

INÁSHÁZSPÁR ajánlkozok szerény fizetésért, feleség szobalány, vagy szakácsnő, sőtétés, hol főzni tanulhatna. Férfi hadmentes, elsőrendű szakmája mellett bitort fest. Fejér. Batár Béni, Agárd. 5781

ERDŐ- vagy vadőr állást keres. Egy négyéves arany-paj. Angol tolvár, nős, után, Rapolc utána, mőkák hároméves sőtét vados. Arabs tolvár, nős, után nevelve. Továbbtanulást, esetleg párban paradóra vagy nyereg alá alkalmasság. Megtekinthető: Pucher István bérzadaság, Sárpentele, via Szekesfehervár. 5528

BÉRESSZADAI magtároló helyet keres, 48 éves, nős, 17 évnyi bizonyítvánnyal. Április 1-re. Levelet továbbít: Mohos József, Piszke, Esztergom m. 5736

GAZDA, kanászszámadó előrendű bizonyítványokkal, 36 éves, április 1-re állást keres. Szabó Sándor, Derekegyháza, u. p.: Szentés (Tomphát). 5738

GÉPKOCSIVÉZETŐ 6 gimnáziummal, szerény igényekkel május elejére állást keres, 34 éves, rom. kath., nőtlén. A sofőröség mellett kulcsári, munkafelügyelői irodai és munkát is végez. A gazdaság minden ágában járatos. Cim: Nagy Béla, Budapest, Nagyvácsártelep. 5739

ÖSKERESZTÉNYHEZ ajánlkozok gazdaságnak, kitűnően főz, baromfi, tejkezelésben perfect. Budapest, József-u. 2173. 5740

KÖMÜVES, ácsmunkát és felügyelői állást vállalkozni. Kiválóan, konvencióra. Kiválóan, elmegyek. K. Szabó István, Kiskunfélegyháza, Lord Rothermer-u. 10. Pest m. 5741

KÖMÜVES-ÁCS, nádtetőfedő, konvenció állást keres. Bakó Matyas, Rakosszentimihály, Lajos-u. 92. 5742

KÜLSŐ-BELSŐ vagy magtároló állást keres, mellobbi vagy apr. 1-ig belépésre, 50 éves, hosszú gyakorlattal, gazdaság minden ágában járatos. Csönkö György, Sarkeresztúr, Fejér m. 5743

KOVÁCSMESTER állást keres, gazdasági gyakorlati, vizsgázott lópatkoló. Kiss Márton, Budapest, VII., Nagydófa-utca 12., fszt. 12. 5744

MAJORGAZDA, családias, 22 evi gyakorlattal állást keres április 1-re. A gazdaság minden ágában teljes jártassággal bír. 16 évig mint teljhatalmú gazda volt alkalmazva. Tölts meggyben. Szives megkeresést kér: Horváth Ferenc, Lókapusztán, u. p. Baboosa. 5760

LOVÁSZ és hajtókeocs állást keres. Cim: Koloncs István, Rakospalota, Pázmány-u. 52. 5762

FIATAL, nős, szakképzett szobla- és bútortestő, kocsifényező, kömüves-szakmában hosszú gyakorlattal, urasághoz mellobbi belépésre állást keres. Flehl Mihály, Anasztázpusztán, Fejér megye. 5763

ELSŐRENDŰ szakácsnő, jó bizonyítványokkal pusztára ajánlkozok. Füzessy, Budapest, Harmadkötvelek-tere 2. 5764

ÁLLATOK

MANGALICATENYESZTŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz.) hirdetőnek, akik mangalica sertés tenyésztésüket vérifelisíttéssel javítják vagy tenyészállományukat kiseréfről akarják, vagy hízásra kiváló hízekonyságú egyöntetű anyagot akarnak beállítani, megkeresésre országosan törzskönyvezett tenyész- és haszon-sertések vételét és eladását közvetíti. A mangalicatenyésztők (tagok) érdekeit minden vonalon képviseli és védelmezi.

RÁTH József gazdaságában, Kunagota, v. a. Medgyesegyháza, eladó: 2 darab törzskönyvelt, ellenőrzött, 1 1/2 éves szarvasbika, 1 darab törzskönyvelt, 1 éves, 5 éves szarvasbika, 400 kg. „mező-hegyesi” utántermésű finasz, keverék, kaszálóra, legelőre előrangú csirkepességű, végül közel válogatott, rendkívül bő magtermesű, úgynevezett „törpe”-cirkomag. 5491

ELADÓ FEDEZŐMÉNEK, nagyon szép hároméves Ardeni-Percheroni sötétpej, sötétarcsú és világszaga színek. Megtekinthető: Mélyölygyi Gazdaság, Perkáta, v. a. Szolnoki-egyháza. Előzetes értesítés esetén állomáshoz kocsit küldünk. 5474

ELADÓ

ELADÓ

ELADÓ

ELADÓ két félvér ménes. Egy négyéves arany-paj. Angol tolvár, nős, után, Rapolc utána, mőkák hároméves sőtét vados. Arabs tolvár, nős, után nevelve. Továbbtanulást, esetleg párban paradóra vagy nyereg alá alkalmasság. Megtekinthető: Pucher István bérzadaság, Sárpentele, via Szekesfehervár. 5528

ELADÓ négyéves magyarfajta bika, debreceni városi törzskönyvezett, kiváló tulajdonságokkal, nős, után, Rapolc utána, mőkák hároméves sőtét vados. Arabs tolvár, nős, után nevelve. Továbbtanulást, esetleg párban paradóra vagy nyereg alá alkalmasság. Megtekinthető: Pucher István bérzadaság, Sárpentele, via Szekesfehervár. 5528

BELETNYESZTÉS elkerülésére végtelenedik 2 drb 8 éves, belzagszarmazású fél nehek, kifogástalan tenyészmenetű. (Szertenyésztéshez rendkívül erős és nagy számarányú) keresünk. Békési gazdaság, Gyöngy. 5696

AMERIKAI és arabs mén eladó. Id. Catha Béla, Szarvas, Fejér megye. 5749

SZIMENTÁLL négyéves, erősen hasas, 10 darab tehenet veszünk napi 16-20 liter tejlelképességgel. Hedzse gazdaság, u. p. Mecsola, Berég megye. 5745

VEGYESEK

MUNKÁSGAZDA, mindenféle gazdasági munkára, aratásra, szőlőmunkára bármennyi munkással ajánlkozok. Trepián Jenő, Rábaszéd. 5660

250-300 DARAB merinó-juh részére legelőt keresek istállóval (esetleg juhászakkal) június 1-re vagy felelőttára adomány megfizetésre. Juhászok ajánlatot kérek. Újváros, Kispet, Petőfi-utca 125. 5676

ARATÁST, esetleg vállalkozni bármennyi aratómunkával. Áravező munkaszámba, Szilárdháza, u. p. Bédics, Zala m. 5653

SOMMÁS vagy részben munkák végzésére 150 erdőtel, válogatott munkással szerződés. Varga Péter, Mezőkövesd, Kócán-u. 25. 5678

TÖRÖTT GÉPRÉSZEK repedti, kémiai károsodott elektromos hegesztés. LAKOS és SZÉKELY gépgyár BUDAPEST, XIII., BÉKE-TÉRS. U) berendezések gyártása és hegesztő-oktatóműhely. 5605

MINDENMŰ mező munkát elvállalok, aratást, esetleg is. Keós László, Rábaszéd, Vas megye. 5738

ELNÉRELVÉN 250 kat. holdból álló birtokomat, kassai nagy bérházamat és 20 kat. holdas (3 hold parlagon) szőlőmet 4 szobás villával, vinellér-lakás” prészállal és pincével berendezve, körülbelül 700.000 pengő árszertében, Szolovszon lévő birtokommal, kassai ajánlatot. „Kividek 5761” jellegre a kiadónival továbbít. 5761

TAVASZI mezőgazdasági munkásokkal elvezetőnk. Mihály Pál, Szarvas, k. 122. 5712

URADALMAKBAN, bérzadaságokban az összes mezőgazdasági munkák elvégzését, aratást, esetleg kifizetését, aratást bármely részben kipróbált. J. L. és II. osztályú munkásszámba vállalom. Föld Gombás és társa munkásszámba. Budapest, Tisza Kálmán-tér 23. 5713

MEZŐGAZDASÁGI munkát 2 vagy 6 hónapra vállalkozni bármennyi munkással. Antal Gyula Teleske, u. p.: Gerge. 5714

VÁLLALÓ K 200 zala- vagy vasgyógyi munkással bármennyi mezőgazdasági munkát, kedvező feltételek mellett. Méth Kálmán, Vasvár. 5711

ELADÓ

ELADÓ

ELADÓ

ÜRMÉNYI
KÁROLY
Gépeladás — vétel

Budapest, V., Báthory-u. 7
(Hórvé-utca sarok.)
Telefon: 124-134

TÁRSASBATORNAK 24-28-30-34-es, teljesen kijavítva, kettős háttér, négyes traktorok. Hoflaur Universal selektor eladó. Salgó, Budapest, Révész-utca 8. Válaszbélyeg 3102

TRAKTORTÁRSZA, 32 levdő, gyári ój, kihűtő, eladó. Barna László okl. gépészmérnök, Budapest, V., Báthory-utca 9. 6253

TRAKTORKULTIVÁTOR, 24 fogú Coriuk eladó. Barna László okl. gépészmérnök, Budapest, V., Báthory-u. 9. 6255

LŐNYIROGÉPEK kitűnő minőségű szálhúzó, nyírólapok szakszerű káoszírású vállalom. Ürményi Károly, Budapest, V., Báthory-utca 7. 6400

BURGONYAFELSZÖK, morskáló, gyűrdőhengerek Cambridge henger raktárral szállítók. Ürményi Károly, Budapest, V., Báthory-utca 7. 6400

CORMICK kéveköte-aratógép, kitűnő használati állapotban, új ponyvával. Marokkó-aratógép és fűkaszkók kaphatók. Epstein Jenő, Pécset. 5701

OLCSÓ vetőgépek 21-, 16-, 17-sorosak, daráló, kőrűres, kőművelő alkatrészek eladók. Simon Gyula, Budapest, rakár-Váci-út 116. 5703

TULAJDONOS teltő város szélén, kövöztől mellett 10 holdas tanya épületekkel eladó. Kural Sándorné, Makó, Szilágyi Dezső-u. 25. vagy Budapest, VI., Fehérvári-utca 7. I. 19. 5704

BÉREFTETŐ, 4 láb széles, kőbékült, kapható Ürményi Károly okl., Budapest, Báthory-u. 7. 6400

Lenmag-, kókusz- és tökmagpogácsa készlettel szállításra is jutányosan beszerezhető. BERCELLER JENŐ Budapest, V., Néador-u. 12. Telefon: 121-343. 421

BÉRELTÁRADÁS miatt eladásra kerül 1 garnitúra kifogástalan, 4000 pengőes Fowler-tenyésző gézek, 1200 kg teherbírási marha- és sertés-mérleg, 60 HP szivattyúmotor, kitűnő állapotban lévő Twin City-tractor. Északi bérzadaság, Enyesz. 5706

HÍDMÉRLEG, marhamérleg új és használt raktáron, úgyisztén javítás, hibaelhárítás minden vállalom. Fataki és Parkas mérlegüzem, Budapest, Hársfa-utca 3. szám. 6647

FALISZTA bors- (Mitham) menta és más zöldgy., technikai üvegnyálkák és anyagok jutányosan szállítók és tanácsot vállalom. Roflyt gazdaság, Hódmezővásárhely. 5481

VETŐGÉPEK, csillámtromsátrók, szőlő- és gyümölcspermetezők, újak 1 drb használt 21-soros Kühne vetőgép és 1 drb 4 HP benzinnemű eladók. Mérei Sándor, Tornalla, Gömör m. 5664

TRAKTOREK, Universal, 3-vasú, 5-vasú betéttel és Saek-gyártmányú 5-vasú mélyszántóke eladó: Ürményi Károly okl., Budapest, V., Báthory-utca 7. 6400

Biztosítunk növendékállataink erőteljes contfajlódását és óvjuk kifejlődött haszonállataink contállományát cont-betegségeiktől. E célra legalkalmasabb a

DOROGI SZÉNSAVAS TAKARMÁNYMÉSZ amely 98%-ot meghaladó tisztasági fokkal bír, őrlési finomsága pedig leg-elsőrendű. Gyártja: a Salgótarjáni Köszénbánya R.-T. dorogi mésztelepe. Központi eladási iroda: Budapest, V., Sas-utca 25. szám. Telefon: 125-284. Ügyelünk a „DOROGI” névre!

FOGATOS répaikémselőgép, burgonyakészítők májindon újak, alkalmi áron kaphatók: Ürményi Károly okl., Budapest, Báthory-utca 7. 6400

SZELEKTOR, FSCS, legnagyobb típus, jó karban eladó. Barna László okl. gépészmérnök, Budapest, V., Báthory-utca 9. 6253

SŐRLEPVEVETŐ, erdőtel Kvasziti utánatörős, bőtermő, jutányos áron beszerezhető a Pajta-Maryólyai Gazdaságban, Pajta, u. p. Selyp. 5748

VETŐGÉPEK, szecsavágók, járgányok, nagyjavos benzinnemű kocsik, daráló, répa-vetők, morskáló, toratás-írások, vaslajók, gabonarástó, olcsón kapható. Vetőgépüzem, Veszprém-utca 58. 5747

HOVIERE-CLAYTON gyártmányú 8 HP gőzkomobil, kitűnő karban eladó. Epstein Jenő okl., Pécset. 5700

GYÜMÖLCSFAJTYVOROKAT, darabonként hatvan, egyenként vételre átvenni felhívást adunk. Felsőszékli gazdaság. 5484

ZÁRVETŐ No. 23. után termés, arárvetőgép 20 (Bolyva 19 pengőért. Botka-gazdaság, Fegyvernek. 5707

GYÁRI, ój, 12-levdő, fogatos társasbatorna alkalmi eladók. Zöldhegyi M. István, Budapest, V., Báthory-utca 3. 6083

CNIGATHÖRÖK, borsnyó-zott „SPIRAL” jegyű, precíz kivétel, minden mértetben raktárral szállítók. Ürményi Károly, Budapest, Báthory-utca 7. 6400

ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN V., Báthory-u. 3. Vasz és elad használt mezőgazdasági gépeket

Fogatos és traktor társasbatorna, traktorok 4, vasú Eberhard, daráló Lang és Kühne, fogatos 2-es és 3-as, szecsavágó CEJ Kühne, szerszámművelő kétlyuk, kombinált vetőgép 12-14-16. és 19-soros, carbidrefektor 2000 gyertyafény, ekefelek, kormánylötetek, ekevasak különböző mélységben, vetőgépalkatrészek, borotvák és egyéb mezőgazdasági géprészek.

Olcsón beszerezhető: a világghírű Piva jegyű gépalatrészek, a világ összes gyártmányú (Kühne) és aratógépek. 6083

Törzskönyvelt magyarfajta tehenek továbbá törzskönyvelt leszármazású magyarfajta bikák és üszők a legjobb minőségben beszerezhetőek a Magyararhatenyésztők Orsz. Egyesülete útján, Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz.

KERESEK 300-500 kat. holdas berletet ózi aratógép. Fel-tel: 30 fűzők, beltérzés gazdasághoz megfelelő nagyságu. Jókárbán lévő major-gépek és a birtokon orlások. Ajánlatot „5411” jelleg alatt a kiadónival továbbít. 5410

TERMÉNY, anyag-, állatszámadás és mindennapi a gazdasági samvitelhez szükséges anyagok és könyvek beszerezhetőek a „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T nyomtatványosztályában, Budapest, IX., CHM-út 25. I. emelet 7. (Köztelek.) Telefon: 188-325.

KERESEK készreépített, 3-4 éves, nagy szecsavágó, jó karban, jutányos áron, belső lejártá miatt azonnal eladó. Felsőszékli gazdaság, Weinstengel, Nagysálla, Bars megye. 6705

SZÉCSAVÁGÓ ERŐ- és kézhajtásra eladók. BAKNA LÁSZLÓ, okl. gépészmérnök, Budapest, V., Báthory-utca 9. 6325

ALFALAJTÓMŐRÍTŐ 14 gyűrtel, 2 darab, kitűnő karban eladó. Barna László okl. gépészmérnök, Budapest, V., Báthory-utca 9. 6325

B. 28-as Hoffner-tractor, 4400-as számú, prima üzemképű, 30 HP Coriuk generál-javított 7200 számú, 20 HP Fordson generáljavított 700.000 számú, eladó, Salgó, Budapest, Révész-u. 8. Válaszbélyeg 5663

66Z gabonacséplőgarnitúra, Hoffner 8-as kazán és 1200-as cséplőszertény, jó karban, jutányos áron, belső lejártá miatt azonnal eladó. Felsőszékli gazdaság, Weinstengel, Nagysálla, Bars megye. 6705

MAGYAR Elek gazdaságában eladó (Mezőbény) egy 20-levdő társasbatorna és egy 80 g terheleű traktorok (strá). 5849

SZÉCSAVÁGÓ ERŐ- és kézhajtásra eladók. BAKNA LÁSZLÓ, okl. gépészmérnök, Budapest, V., Báthory-utca 9. 6325

ALFALAJTÓMŐRÍTŐ 14 gyűrtel, 2 darab, kitűnő karban eladó. Barna László okl. gépészmérnök, Budapest, V., Báthory-utca 9. 6325

B. 28-as Hoffner-tractor, 4400-as számú, prima üzemképű, 30 HP Coriuk generál-javított 7200 számú, 20 HP Fordson generáljavított 700.000 számú, eladó, Salgó, Budapest, Révész-u. 8. Válaszbélyeg 5663

GYÜMÖLCSFAJTYVOROKAT, darabonként hatvan, egyenként vételre átvenni felhívást adunk. Felsőszékli gazdaság. 5484

ZÁRVETŐ No. 23. után termés, arárvetőgép 20 (Bolyva 19 pengőért. Botka-gazdaság, Fegyvernek. 5707

GYÁRI, ój, 12-levdő, fogatos társasbatorna alkalmi eladók. Zöldhegyi M. István, Budapest, V., Báthory-utca 3. 6083

CNIGATHÖRÖK, borsnyó-zott „SPIRAL” jegyű, precíz kivétel, minden mértetben raktárral szállítók. Ürményi Károly, Budapest, Báthory-utca 7. 6400

ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN V., Báthory-u. 3. Vasz és elad használt mezőgazdasági gépeket

Fogatos és traktor társasbatorna, traktorok 4, vasú Eberhard, daráló Lang és Kühne, fogatos 2-es és 3-as, szecsavágó CEJ Kühne, szerszámművelő kétlyuk, kombinált vetőgép 12-14-16. és 19-soros, carbidrefektor 2000 gyertyafény, ekefelek, kormánylötetek, ekevasak különböző mélységben, vetőgépalkatrészek, borotvák és egyéb mezőgazdasági géprészek.

Olcsón beszerezhető: a világghírű Piva jegyű gépalatrészek, a világ összes gyártmányú (Kühne) és aratógépek. 6083

Törzskönyvelt magyarfajta tehenek továbbá törzskönyvelt leszármazású magyarfajta bikák és üszők a legjobb minőségben beszerezhetőek a Magyararhatenyésztők Orsz. Egyesülete útján, Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz.

KERESEK 300-500 kat. holdas berletet ózi aratógép. Fel-tel: 30 fűzők, beltérzés gazdasághoz megfelelő nagyságu. Jókárbán lévő major-gépek és a birtokon orlások. Ajánlatot „5411” jelleg alatt a kiadónival továbbít. 5410

TERMÉNY, anyag-, állatszámadás és mindennapi a gazdasági samvitelhez szükséges anyagok és könyvek beszerezhetőek a „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T nyomtatványosztályában, Budapest, IX., CHM-út 25. I. emelet 7. (Köztelek.) Telefon: 188-325.

KERESEK készreépített, 3-4 éves, nagy szecsavágó, jó karban, jutányos áron, belső lejártá miatt azonnal eladó. Felsőszékli gazdaság, Weinstengel, Nagysálla, Bars megye. 6705

SZÉCSAVÁGÓ ERŐ- és kézhajtásra eladók. BAKNA LÁSZLÓ, okl. gépészmérnök, Budapest, V., Báthory-utca 9. 6325

ALFALAJTÓMŐRÍTŐ 14 gyűrtel, 2 darab, kitűnő karban eladó. Barna László okl. gépészmérnök, Budapest, V., Báthory-utca 9. 6325

Munkáértékelés ár: Minden szó egyezri beiktatása...

KISHIRDETÉSEK

Betűlendő átlásokra vonatkozó hirdetések csak a munkaadó birtokos vagy bérlet címével...

Jelíges leveleket csak megfelelő postabélyeg melléklésével továbbítunk.

Díjtalan állásközvetítés!

Az 80 év óta fennálló Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete (Budapest, V., Arany János-utca 5.) közzétette...

Állás keresők

1990 BOLDAS keresztyén, főúri gazdasága okleveles intéző keresetlik...

GAZDATISZTEK

KEZDŐ gazdatisztet vagy földmészgazdasági vezető fiatalembert, német nyelvű tudással, azonnal belépésre keresek...

GAZDATISZTEK

GAZDASÁGI iskolát végzett, több évi gyakorlati rendelkező gazdát keresek...

GAZDATISZTEK

GAZDASÁGI iskolát végzett, több évi gyakorlati rendelkező gazdát keresek...

GAZDATISZTEK

GAZDASÁGI iskolát végzett, több évi gyakorlati rendelkező gazdát keresek...

GAZDATISZTEK

GAZDASÁGI iskolát végzett, több évi gyakorlati rendelkező gazdát keresek...

FŐGÉPÉSZ keresetlik

apr. 1-1 belépésel, Fowler görke és szivógyármotorokban járasság...

SZESZGÁRVEZETŐ-GÉPÉSZT

és Hofherr-tractorkhoz traktorosként április elejére keresünk...

KERTÉSZEK

KERTÉSZ, középkorú, dísz- és konyhakertészhez értő, szőlőkezelésben járatos, aki maga is dolgozik...

KÖNYVHAKERTÉSEN

gyűjteményben, méhészetben járatos, szőlőművelésben, kertészetben keresek...

KÜLÖNFÉLE

SZÜGYÁRTÓ és kocsifűvezető aki hasonló állásban már hosszabb időt töltött a jó bizonyítványokkal rendelkezők...

GAZDÁTI KERESEK

GAZDÁTI KERESEK Püspök-lászló 500 holdas gazdaságában, április elejéig belépésre...

MAJORGAZDÁTI KERESEK

apr. 1-re. Szegedben és megválasztott pályázók bizonyítvány-másolatokkal küldjék hozzá...

SZÁMADÓ, sertés-kondás

apr. 1-re keresetlik hídveggárdi uradalomba. Középkorú, lehelőleg fiatal, aki segítségére lehetne...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

több évi gyakorlati rendelkező gazdát keresek...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

több évi gyakorlati rendelkező gazdát keresek...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

több évi gyakorlati rendelkező gazdát keresek...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

több évi gyakorlati rendelkező gazdát keresek...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

több évi gyakorlati rendelkező gazdát keresek...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

több évi gyakorlati rendelkező gazdát keresek...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

több évi gyakorlati rendelkező gazdát keresek...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

több évi gyakorlati rendelkező gazdát keresek...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

MEZŐGAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

MEZŐGAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, „Jóles” eredményel végzett...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT

GAZDASÁGI ISKOLÁT VÉGZETT, 33 éves, nős, római kat., katolizált...

Dr. SZÁSZ ALFRÉD M. - TANÁR KIR. FŐHÁZTERELOGUS LÉPFENE-, SERTESORBÁNC-, SERCEGŐÖSZÖG-, BIPOLÁRIS SZEPTIKÉMIA-, BAROMFIKOLERA-, OJTÓANYAGAIT, EGÉRTIFUSZ-, RADZSEM-PATKÁNYIRTÓ-, SZURDÓ-, Kizárólagosan BUDAPEST, XIV., Erzsébet királyné útja 15. sz. alatti bakteriológiai és oltóanyagtermelő intézetében egyedül maga termeli. Telefon: 296-949. Székhely: SZÁSZAL BUDAPEST.

Boronátracsajok, Vésztőgyógyászok, Logoróhelyezők, Szekes, Répák, Répázók, Szárítógépek, Szalmatek, kőrtecs, Szalma-Törökföldgyegek, Kazánok, Dobosok. DORN BÉKÉSCSABA legelső Gazdasági MÁV-HOFHERR szállítója 40 éve. 2122

fűkapáló, avatógép, ALKATRÉSZEK, S&S Szerszámok, KÁLMÁN JÓZSEF, mészaki kocsisút 14. Kálmán u. 14. F. 140

“OVILLA”

a legjobban bevált, legolcsóbb birkajelzőfesték.

Ára kg-kint

3.- P

Szállítja:

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Aikotmány-utca 29.

és kirendeltségei:

Debrecen, Szombathely, Győr, Szolnok, Lepsény, Nyiregyháza.

A gödöllői koronauradalomban eladó:

10 db pirostarka tenyészbika	ára db-ként 7-800 P
10 db borzderes tenyészbika	ára db-ként 7-800 P
40 db kisszarvú fésűs-gyapjas 2 éves tenyészkos,	ára db-ként 80 P
50 db I. oszt. fésűs-gyapjas szarvtalan kos	ára db-ként 140 P
40 db éves mangalica kan	ára db-ként 140 P

Az uradalomban tenyészállatok állandóan kaphatók.

KORONAUADALOM IGAZGATÓSÁGA

A tej és tejtermékek

Írta: Gratz Ottó, 167 képpel, 612 oldal
Ára 15 P. Kapható: "Pátria" r.-l. könyv-
osztálya, Bpest, IX., Üllői-út 25. szám

Tavaszi vetésre ajánljuk:

államilag elismert következő növényfajtáinkat:

1. A lovászpatonai nemesített sárga zabot, bőtermő, finom szalmájú és szemű, de magas hl.-súlyú fajta.
2. A lovászpatonai nemesített fehér zabot, bőtermő, erős szalmájú, nagyszemű fajta.
3. A lovászpatonai nemesített korai lófogú kukoricát, bőtermő, a Dunántulon is biztosan beérő fajta.
4. A lovászpatonai nemesített igen korai fehér kukoricát, korán érő fajta, mint másodtermény is igen alkalmas.
5. A lovászpatonai nemesített piros kölest, egyöntetű, kitenyészített fajta. Azonkívül kipróbálásra ajánljuk nemesített burgonya fajtáinkat, elsősorban ipari és étkezési célokra. Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgál a

rédei gróf Esterházy Pál Növénynemesítő Üzeme
Lovászpáttona (Veszprém megye).

2101

RÁBA TRAKTOR



ÜZEMBIZTOS GAZDASÁGOS, HASZNOTHAJTÓ BERUHÁZÁS
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.
Központi iroda és mintaraktár: Budapest, VI., Andrásy-út 12. Telefon: 125-210

Elsőrendű kajsziarackfák, őszi-
barackfák, gyümölcsfák és bokrok,
rőzsabokrok, stb.

mélyen leszállított áron kaphatók
Winter István faiskolájában
Érsekújvár

2115

Többszörösen elismert minőségű
olajlenvetőmag

kivanságra ólomzárolt zsákokban is kapható
Grósz Béla, Hosszúhát, Bihar m.

Érdeklődők forduljanak Jakabfy Dezső Mezőgazda-
sági Bizományi Kft.-hez, Budapest, Nádor-utca 27.

FELSŐMAGYARORSZÁGI
cukorgyári prima Hanna utánvetésű

TAVASZI ÁRPÁT

ajánl:

FRIEDLÄNDER EMIL

Budapest, Pozsonyi-út 40.

Telefon: 298-027

2127

Biztos megélhetést

nyújt a gyümölcsös, telepítsünk
gyümölcsfát, gazdaságokba haszono-
sít. Fajta azonosság garanciája ja
mellett igen olcsó ajánlatot tesz

Báróczy Faiskola

Kápolnásnyék és Fegyvernek

(Telefon: Kápolnásnyék 2-88)

Ízig-végig magyar és a leg-
elterjedtebb vadászlap a

Magyar Vadászujság

a vadászat, vadtenyésztés, vadászati jog,
fegyver- és löszertechika, vadász-
tenyésztés nélkülözhetetlen szakújságja.
Megjelenik minden hó 5-én, 15-én, 25-én.

A havi 3 szám negyedévi előfize-
tési díja 3.- pengő.
Havi 1 önálló szám évi előfize-
tése 4.- pengő.

Kérjen mutatványszámot, díjtalanul küld
a kiadóhivatal, Budapest X., Szapáry-u. 9.

Zempléni Mezőgazdasági r.-t.
Szerencs

sörárpa- vetőmagja eladásra kerül.

Érdeklődők forduljanak

Jakabfy Dezső Mezőgazdasági Bizományi k. f. t.-hez
Budapest, V., Nádor-utca 27

2126

Erdőbirtokot keresünk

megvételre
1500-2500 kat. holdas

nagyságban. Ajánlatokat a kiadóba
kérünk „Tőképzeses árja” jellegre.

KISVASÚTI TALPFA

110, 120 és 130 cm. hosszúságban

SZŐLŐKARÓ ÉS AKÁCRÖNK eladó

Gróf Zeleński Róbert gazdaságában, Encsencs.

Bánkúti tavaszi búzavetőmag

Bánkúti korai, tavaszi árpa-
vetőmag

Bánkúti csupasz árpavetőmag

Bánkúti sárga zabvetőmag

Bánkúti korai, lófogú tengeri-
vetőmag

Bánkúti közepes eresű, lófogú
tengeri-vetőmag

Bánkúti kékesei, fehér, lófogú
tengeri-vetőmag

Bánkúti korai, keményszemű
tengeri-vetőmag

Bánkúti sárga, eckendorfi
takarmányrépamag

Kapható a

Bánkúti

Főhercegi Uradalom
Felügyelőségénél, Bánkút,

Csanád—Arad—Torontál vármegye.

2112